
DONBOK T. LALOO

**HABA
JINGIEIT
KA RBEN**
(NOVEL)

1996

Acc No 169
Class No 815
Author Li Denbark I Lido.
Title Haba Singed ka bu

Acc. No. 10263/5

STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-eared the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book he shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep the book fresh and clean

Published by

Donbok T. Laloo

Lummawbah Upper Shillong

Shillong—793005

All Rights Reserved

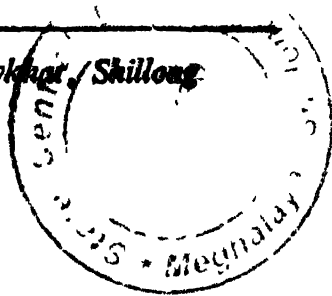
HABA JINGIEIT KA RBEN

Da

U Donbok T. Laloo

1996

La skon ha Scorpio Printers Mawlaik, Shillong

Ha Ki Nongpule

Nongpule baieit.

Ngam dei u nongthoh novel uba stad, hynrei nga pyrshang katha lah synei ban pathai khubor ia kaei kaba nga tip ; khnang ben ia tei lang kumno ngin kjar ia kaba sniew bad ia leh ban tur sha ka jingbha khnang ba ka jaitbynriew jong egi kan lai neh lai sah kum ka jaitbynriew ba kyrpang ha kine ki lum ba—ithiang bad ba kyntang tam jong u Hynñiewtrep Hynñiewskum.

Ha kaba ia dei bad kane ka khana ; nga ai khu-blei sngewnguh kyrpang eh ia u Bah S. S. Mawjaw, Lecturer, Synod College, Shillong. Uba ia iarap ai jingmut lem kumno ba ngan pynbha ia kane ka novel. Nangta kan jin da long khlem akor bad bym sngewnguh lada nga klet ban pynpaw ia la ka jingsngewnguh ia i Bah Ther Marbaniang ; uba long u trai jong ka Scorpio Printers, Mawkhair Shillong ; uba la ia leh shutom ban pyndep shon ia kane ka kot ha ka por kaba biang.

Ki kyrteng briew ; kyrteng jaka ba phin shem ha kane ka kot kam don jingia dei satia bad kino kino kiba dang im ne kiba la iap. Baroh ki long tang ki jingmut dur jong u nongthoh ; tang ban pyniaid beit ia id ryntih ia ka khana ban kham suk ban sngewthuh ia ka. Lada jia ryngkhat ia don ka jingia syriem ne ia dei ha kano kano ka rukom, u nongthoh u pan mab, namar kam dei ba u da thmu ne leh khnang.

Khublei ia phi,

Uba lai thrang ban ia syllok bad phi

**Lummawbah ;
Upper Shillong,
24/6/1995.**

Donbok T. Laloo

Tang Shi-kyntien

Ngam kwah ba ki nongthoh kot kin thoh mata madei, malu mala tang dep rukom. Ban tyngsbaiñ ber bad phyrnai hi khrek ha kane ka jait jingshakri, dei ia u nongthoh ban pyndep ia ka jingdawa jong u Ben Jonson uba la kwah ba "*ki nongthoh kot kin da thoh bha*" Thoh ym na ka bynta ka lew; na ka bynta ka jaitbynriew keiñ.

Ki nongthoh, la ki long ha ka Novel, drama ne poetry, ki don la ka jinglaidluid ban shem ia ka jingshisha. Namar kata, nga sngew kham lah shibun ka ba kdew bad ialam lanti ban ia kaba hukum. Ki rul, ki aiñ bad ki kyndon ka thoh ka tar; la naduh ki sngi u Pluto, u Aristotle jong ki Grik, haduh ki sngi u Seneca, u Horace, u Longinus jong ki Roman; haduh ki sngi u Sidney, u Ben Johnson, u John Dryden jong ki English, kim lah te ban teh ban khum syngit khait ia u nongthoh. Don ka jinglaidluid, hynrei ym ka jinglaidlan. Ha ka jinglaidluid, la thoh ka tar ka nang san irat, ka nang kbraw bor; katba ha ka jinglaidlan, don ka jingma jingmysaw, don jyndei ka jinghiar dor de.

Ym ju don novel khlem ka khana bad ka plot; kumba ym ju don jingim briew khlem ka met bad ka mynsiem. Ha nga hi ka novel ka dei ka '*pure art*'; katba ka drama ka dei ka '*composite art*.' Kum ka art ka kyrsoi na ka jingpyrthuh bud. Pyrthuh laei mo? Toi ia ka jingim briew keiñ, ha kaba ia ka history bad ia ka fiction la iamilai lang. Kumta ruh la leh da u D. T. Laloo ha kane ka saifi khana jong u. U jeng kum u Sobpetbneng ha ka dur thoh novel; la kat u lum Shyllong pat ha ka thoh khana barim. Ngam put ronsing ne kyntiew skong; namar ki nongpule ki don la ka bhab, la ka pakai, ban thew ban woh ia kane ka saifi khana.

S. S. Majaw,
Lecturer,
Synd College,
Shillong.

I

Ka Mylsi ka bylla die dukan ha iewduh, Shillong. Ka shnong trai jong ka, ka dei na West Khasi Hills. Ka la khie la san bha ha ka jinglong samla jong ka. Ka rta jong ka ka long kumba 24 snem. Ka don ka met ka phad ba wan dur bha naduh khlieh haduh khongdong 'jat. Ka shadem jong ka ; ka dang bei samla bha bad con ka rynteng ba sawang, namar ki kmie ki kpa jong ka dei kiba jrong bad beh met. Ka dur khmat jong ka kaba pyllun, ki bniat kiba ryntih bha. U 'hiuhmat jong ka dei uba i khañ bha bad u 'hiuh khlieh uba jrong bad long synta. Haba ka sad pynnoh sha dien, u noh rympha kum ka kshaid haduh thhew khohwad. Ka dur jong ka : kam da bha briew haduh katta, hynrei ka don ka snish doh kaba i phngañ bad it,nnad briew.

Bun ki samla shynrang ki ju smat bha ban wan thied jingthied na dukan jong ka bad lada ion lad ki ju shongkai ruh teng teng. La don teng ruh na pdeng jong ki kiba la tyrwa ia lade ha ka, hynrei kam pdiang iano iano ruh. Ka long kaba dom riang. Ka sur ktien jong ka ruh kaba khor. Lada don ba kren samla ne kren siat pharsbi samla ia ka, shisyndon ka kynme bad beh krad ia ki bad kam ju aiji iano iano ruh.

Ka Mylsi ka wan poi sha Shillong ban ialeh Matric kum ka Private Candidate, namar ka ia fail mynba ka ialeh na la shnong. Kumta man la ka jan miet ka ju leit ban khreh kot tuition sha Jaiaw. Ka don ka myasiem sngewpoh ban shu lai pan pisa na la iing. Dei na kata ka daw ba ka sa leit shong bylla die dukan ba iewduh. Ha sor, ka sah lang bad i Kha—ieit jong ka ha Wahingdoh. I Kha—ieit jong ka i sir ieit ia ka da ka Si bad baroh ki para marjan ruh ki khot ia ka da ka Si.

Ka dukan ba ka Si ka shong die jingdie, dei ka

dukan jong u Henri. Ka dei ka dukan die shini, slasha, biskit bad kiwei kiwei ki mar bam Hapoh dukan; don kawei ka miej kaba don bad ka drawer ban buh pisa. Don ka tarajur, ki maw ban thew jingthew, lai tylli ki mula bad kawei ka shuki ba kan shong thait haba ym don ba wan thied jingthied.

Ha kawei ka janmiet pyrem, u trai dukan uba ju wan barabor sha dukan ha ka por 4 baje janmiet; u slem ban wan Ka por ka la dap 4.30 janmiet bad ka la dei ka por ia ka Si ban leit khreh kot noh. Pynban u trai dukan um poi satia bad ka Si ka lynga pisa marwei. "Kumno ngan leh?" Ka pyrkhat ha lade,

Hemar kata ka por la wan poi uwei u rangbah. Ka dur jong u kaba i khaiñ shynrang bha. Marsyn poi, u rung beit beit hapoh dukan bad u kylli. "U Henri um pat wan?"

Ka dei ka kyrteug u trai dukan. "Em im pat wan." Jubab ka Si "Nga ruh nga la kyrkieh ban leit khreh kot noh." Iathuh hok ka Si.

"Wat khuslai," pynshngaiñ uta u rangbah. "Khie leit khreh kot noh, ngan pynap dukan ma nga." U kren sboh la kum uba ithuh ithaw bha ia u trai dukan.

Ka Si kam nang rai bad ka pyrkhat." Kumno ngan ieh dukan ha u bru be khlem oithuh. U trai dukan un ong kumno ia nga." Bad namar ba u dei u rangbah briew ka jubab jemnud: "Em phi Bah; ngan ap hi haduh ban in da wan."

Uta u rangbah um leit noh, u tan pynban ia ka mula bad u shong dih sikret aram jai. Ka Si kam tip kumno ban leh. Donbok mar kumta hi wan poi noh u Henri bad ka Si ka sa mih noh na dukan ban leit khreh kot. Ha lynti ka Si ka pyrkhat marwei "Kumno u taw u bru u shu kren oithuh ia nga, bad kumno u nud bin ong ia nga ba un pynap dukan ma u. Tharai u la oithuh teng ne tip dei uba

ha ling jong u trai dukan." Mut dur ka Si khlem da nang rai kumno kumno ruh.

Hadien katto katne sngi, ka Si ka kylli na u trai dukan shaphang uta u briew bad ka sa ioh jingtip ba u dei u paralok ba ia ieit ia thoiñ bha bad u. U dei uba trei Ophis bad ba u dei u briew uba lah ban shaniah. Ka kyrteng jong u ka dei u *Tympang* bad ynda ka la bniah bha, ka ioh jingtip ba ka jait ka kynja jong u kam don kano kano ka jingidei kur dei snam bad ka jait ka khong jong ka.

Shi taiew hadien, u *Tympang* u leit mih biang sha dukan ka Si bad u ai buh ha ka ia kawei ka pla air bag bad u ong; "Si, nga donkam ban leit jingleit shiphang. Sngewbha sieh pynbuh bha ia kane ka pla. Lada jah kane te nga la iap."

Ka Si ka shim bad pynbuh bha ha ka jaka bym ioh ki briew bad u *Tympang* u leit noh sha la ka kam. Ynda la janmiet u *Tympang* u wan mih sha dukan bad u pan ia ka pla. Ka Si ka shim na ka jaka ba ka buh bad ka ai ha u.

"Si, phi tip don aiu hapoh kane ka p'a?" Kylli u. *Tympang*:

"Em," jubab ka Si.

Mar kumta hi; u *Tympang* u tan ia u zip ban plied ia ka pla bad u pyni ha ka Si. Wow ko mei, ka Si ka iohi ba ka pla ka dap smam da ki lut sanphew ba la pyndaït pin bha. Hangta ka Si ka kum kren biria ia u bad ka ong. "Naduh mynne nga pynbuh bha khlem da tip. Pleng nga la pynri ia ka spah jong phi. Mynta phi dei ban siew bainong ia nga."

Ka Si kam poi pyrkhat ba kam dei ban biria kai ia u rangbah briew, namar mar kumta hi, u *Tympang* u sei kawei ka song, u law ia u pin bad u ai kawei ka lut sanphew ia ka Si. Nyngkong ka Si ka kyn-tait, hynrei u *Tympang* u lai pynbor, u bat ia ka na ka kti qad u pynkham jubor ia kata ka lut sanphew. Da

ka jinglehrai ka Si kam banse ban shim. Ynda la leit u Tympang, ka Si ka sngew phylla kumno u nongtrei opbis un loh pisa katto katto, ne tip dei pynban ka tyngka ophis bad ka pyrkat ba ka dei ban pynphai noh loh dei ka pisa ba kumno kumno.

Ka Si ka khmih lynti ba u Tympang un wan mih sha dukan ta ka sngi kaba bud, hynrei u khlem wan. U jah pynban baroh shi taiew lynter. Ka Si ka lynga ba ka kwah ban pynphai noh ia ka pisa. Ban tharai sniew ia u ; kam sngew dei. namar u Henri u la fathuh ha ka ba u Tympang u dei u briew ba lah ban shaniah.

Ha kawei ka janmiet, u Tympang u wan sha dukan bad kumba u ju leh, u rung beit beit hapoh dukan, u tan ia ka mula bad u shong dih sikret

"Bah Tympang, phi beh tulop bha imat." Swar jingmut ka Si.

U Tympang u peit khangkhai ia ka dur khmat jong ka bad u sngew thuh ba ka mut ia ka jingai sngewbha jong u ia ka jin haduh san phew tyngka. "Si, imat phi tharai sniew ia nga" U jubab da kaba wiat ieit kumei re ba ka Si ka ipher. "Ngam dei u nongri thlen ri taro, hynrei jait ba phi hok ngan ia thuh ba nalar ba nga trei ophis, nga shim kam kontrak de. Kato ka pisa ba phi pynbuh khlem lulia, dei kaba nga dang shu loh bill."

Ka jingiathuh u Tympang ka long kumba u la tip lypa ia ka jingmut jong ka Si bad kam sngew nud shuh ban pynphai ia ka pisa ba ka la shim na u.

Ka Si ka song kwai ia u Tympang bad hapdeng ba ki ia pur khana ia kane katai, ka Si ka sngew shaniah kum si re ia u Tympang bad ka iathuh ha u ba ha ka sngi Saitjain ba la dep, kawei ka paralok kynthei kaba ka shu ithuh khmat ; kaba trei ha kawei ka ophis Balang ; ka la wan ban lawer ia ka ban ia peit wido ba ka party sngi kha ba ka sngi Robibar. "Nyngkong nga la mut ban kohnguh," Bteng.

ka Si ja ka khana. "Hynrei ynda nga la bniah, nga sa ioh jinetip ba kin don hynñiew ngut ki shynrang bad lada treh sa ma nga; ka mut ngin ia don hynñiew ngut ki kynthei."

"Phi leh kumno?" Kem ktien u Tympang. "Phi leit?"

"Shano phi; tang marsyn ioh sngew ba ia biang jur, nga la sngew pher."

"Phi jubab kumno ia ka." Bniah u Tympang:

"Nga ong beit ba nga sngewma. Bad ngam treh.

"Ka ong ia nga ba ngam dei ban sngew pher bad lada ngam sngew ia hap jingmut bad uta u shynrang, hana sa kuar noh. Hynrei shano phi ngan treh, bad ka hap ban leit noh." Jubab hok ka Si.

U Tympang u sngew leit ia ka mynsiem shida jong ka Si bad u bniah shaphang kata ka briew bad ka ophis ba ka trei. Ynda ka la batai, u sa sngew thuh ba ka dei ka briew ka hym bha jinglong, namar la don teng kiba la kdew kti bad ia thuh ia u mynshwa. Kumta u ong ia ka Si. "Phi darg lait thaw, ba phin da leit te phi la makna ei ka jingim."

"Shano phi ngan treh leit, ngam dei ka bie." Bynrap ktien ka Si. "Nga la tip lypa naduh shnong ba bun na ki shynrang bad kynthei kiba shong sor, lane kiba ju kyrni ka wan sor dei ki briew kiba shalaki bha. Tang bakla, ka kynthei kan kit khunrei, u shynrang pat un shu babe ei. Dei na kata ka daw ba ki sa ong ia nga ba nga dei kaba atlukhi, namar ngam ju aili iano iano ruh."

"Na ka jingbatai jong phi," pynshai u Tympang. "Nga thikna ba kata ka briew kaba wan wer ia phi dei kaba ju mlien bha ban pynbeij briew ban ia peit ia ki Blue Films da kaba khang khop khop ia ka kamra bad ki da ia dih ia bam bad leh ia ki kam

awria ba lalphew jait. Wat kito ki bym pat ju mlien la kito ki jait kam kim ju lait ban mih kat bym pat kut ka Film."

Ka Si ka sngewhun mynsiem ba ka la lah ban lait na ka jingpynshoi ka sor Shillong. Ha kajuh ka por, ka sngewieit kyrpang la u Tumpang ba u kren shai khnang ba kan sngewthuh. Nalor kata, u dei u rangbah uba i sbun mynsiem; uba i khraw ka jingmut jingpyrkhat bad uba i don burom.

II

Ka ĩewdub ka dei ka ĩew kaba heh tam ha ka thaiñ lam mihngi ba shaphang sbatei jong ka Ri India. Ha ka sngi ĩewdub lei lei ; kumba ju long, ka khapngiab bha da ki nongdie nongthied kiba wan na najan bad na jngai. Ka Si ka dang bun kam la ka thew shini thew sla sha. Kyndit katba ka dang die jingdie, liak ka ĩohi ĩa ka Koina bad ka khawoit kti ĩa ka. Ka Koina ruh marsyn ĩohi ĩa ka Si ka wan bad rung hapoh dukan.

Ka Koina dei ka briew kaba jrong, kaba lieh bad kaba bha briew. Ka don u 'ñiuh khlieh uba ĩong, tangba ka la khap bob. Ki khohwah jong ka ; kiba lieh kshoid kshoid la kum ka pleit China. Pynban la ka bha briew katta, u tnga jong ka u la ieh beñ ; namar u ong ba kam ĩoh khun. Ka shnong trai jong ka dei marian bad ka shnong jong ka Si ; hynrei ynda ka la ĩoh tnga, ka wan sah noh ha Jaiaw. Ka dang don kumba laiphew snem ka ria.

Ynda la duna ki nongthied jingthied, ka Si ka ĩa shongkai bad ka Koina bad ki ĩa bam kwai sadhai tang arngut hi. Hapdeng ka ĩa pur ĩa lir ĩa kane katai, ki poi ĩa lap shaphang u Tympang. Ka Koina ka ithuh bha ĩa u Tympang, namar ka la poi teng sha ophis jong u mynba ka dang ĩa shong ryngkat bad u tnga jong ka ba ki ĩa trei lang ha kajuh ka ophis. Na ka Koina, ka Si ka sa ĩoh jingtip shaphang ka jingjia ha ka jingim jong u Tympang bad ba mynshwa u Tympang u trei ha Jowai bad ba u la ĩoh transfer noh sha Shillong dang tang kumba ar snem eiei. Nangta pat ki poi ĩa pur shaphang ka Cinema.

"ĩa pha ong Si ĩa dih jugoh kai noh bad nga la step ha Anjeli, ki pynoi ka phlim shad ba oitynnad" ĩawer ka Koina.

"Ngan ieh dukan hano." Jubab ka Si.

"Pan shuti keiñ ia rat sngoi" Pynbor ka Koina.

Hamar kata ka por, wan poi u Tympang bad u rung shongkai lang bad ki.

"Phi u ban iot tymmen." Ong ka Koina. "Myn-tan myntan ngi dang poi lalap shuphang jong phi"

"Phi lalap aiu?" Kylli u Tympang.

"To sieh, katba ngi lalap keñi." Phai ktien ka Koina.

Ka Si ka lasong kwai ia u Tympang bad katba u dang bam, ka Si ka pyrkhat kumno kan mynjur ban ia leit peit cinema tang para kynthet. Kumta da ka mynsiem kaba shut ka kylli. "Bah Tympang, phi treh ban ia leit peit cinema lang bad ngi lashai?"

"Wa! ym treh balei?" U jubab ia kum uba ia thrang stem ban iot kum kata ka lad bad u wiat leit ia ka Si da ka rukom ba kumei re; ba ka Si kam lah peiphang. Kumta ki pynbeit ia ka ka por bad ia ka jaka ba kin ia kynduh lang. Ynda ia dep ia pynbeit ka Koina ka leit pyhdep siew jingsiew bad u Tympang ruh u leit phai noh sha ia iing.

Ha ka sngi kaba bud, u Tympang u poi ha ka por kaba biang thik kumba la ia kut bad u thied lai tylli ki siket ha ka dress circle. Ka rukom peit leit jong u ia ka Si, ka rukom kren bad ka rukom leh jar jong u, ki pynsaba ia ka Si ba u Tympang u lapmat ia ka. Echse ba ka Si ka kyrstah arhang da ka jinsiem fong dpei ba itynnad khlem da phong phrok kumta ka ju riam haba die dukan.

Ynda ki ia rung hapoh cinema hall, u Tympang u paslaw ia ka Si ba kan shong hajan jong u, hynrei ka Koina kam ai lad. Kumta ka Si ka hap ban shong noh hajan ka Koina. Shuphang hadien ba ia ia shong, u Tympang u phah thied soh niamtra ha ka Koina. Hamar ym pat song pyn ia ka phlim bad u ai dak da ka kti ia ka Si ba kan shong noh hajan

Jong u tang mih leit thied soh ka Koina. Hynrei ka Koina ka tan la ka Si ban la leit thied soh lang bad ka.

Ki la jah tang shiphang bad ki la la wan rung biang hapob ham. Ha kane ka sien ruh ka Koina kam ai lad la ka Si ban shong hajan u Tympang. Na ka rukom pasiaw bad ai dak jong u Tympang, ka Si ka la nang sngew pher shuh shuh la jingkwah jong u ba kan don hajan jong u. Malu mala, ka la nang sngew skhem ba imat u don jingmut la ka, hynrei ka leh mynleh kum bym sngewthuh la ka jingmut jong u.

Ynda la sdang ka phlim, ka Si ka loh sngew ba don ka kti briew kaba tawah la ka jingkdong bad twad kai la u 'njuhkhlich jong ka. Kumta ka phai suki ban peit bad ka loh ba dei pynban da ka kti jong u Tympang kaba u tawah halor ka jingshaniah shuki. Ka Si ka sdang pyrkhath lynga. Hynrei kam kwah ban pynpaw sniew etei. Ha lade ka la sngewthuh la ka jingmut u Tympang, pynban kam khang la u, namar kam kwah ban tip ka Koina, loh long pynban kumba thad la u Tympang, lane loh ba ka paralok jong ka kan mong, namar ka i suba kumba ka Koina ka don jingmut la u.

Ha lade ka Si ka nang thikna ba u Tympang u don jingmut la ka. Ka ruh ka sngew jang kumbe re la u, pynban kum ka samla briew kam kwah ban don ba tip. Ynda la wai cinema, baroh lai ngut ki la leit dih sha lang na Continental Restuarant. Katba dang la dih sha, ka Si ka pynpaw ba kam kwah ban don ba tip mano mano ruh ba ki la la wan cinema lang bad ka ong la u Tympang ba ynda la mih na Restuarant, un dei ban laid lang bad ki loh ba sa tip u Henri; u trai dukan jong ka. Kumta u Tympang u shuh la ki ban dang la mih 'shwa noh' katba ma u pashun nang ciew la ka bil bad mih kham hadion.

Ynda la la khia bad poi sha la ting. Ka Si la treid ka kum sngew kumba la ja leh. Hynrei ateng teng ka kum sangeh bad pyrkhath la ka rukom leh

juh leh jan jong u Tympang ia ka. Wat la katta; kam da pynleit jingmut than ba u la dei u rangbah briew. Don ka bor maian afu re kaba trej kam ba vnda ka Si ka la thiah, lyngngai ka phohsniew ba ka ia shad lang bad u. Ym tang katta, u da doh da dait bad leh leit ia ka haduh ba ka da sngewhun hi jrut. Marsyn kyndit naba ioh thiah, ka khie shong halor jingthiah bad ka pyrkhat balei ka leit phohsniew kumta, hynrei kam lah feiphang. Ka sdang pynban ban mut dur shaphang ka dur ka dar jong u; khamtam ia ka rukom ba u wiat leit ia ka.

Ar sngi hadieh ba ki la ia wan cinema lang, u Tympang u leit mih sha dukan ka Si. Hynrei ba bun palat ki nongthied jingthied, ka Si kam ioh por ban da ia shongkai thikna bad u. Hapdeng ka jingbun kam jong ka, u Tympang u sdang ban tynjuh buit ia ka.

"Si, nga kwah ba phin ialam kai ia nga sha shnong jong phi." U pasiaw da kata wiat leit?"

"Phi treh hi ban leit?" Ka kylli ia u katba ka dang ttew shini artad.

"Wa! ym leit balei?" U pynthikna.

"Ka iing nongkyndong jong ngi dei kaba sop pring. Tip phi ki nongsor phi treh hi ban rung?"

"Kam dei ka iing paki dulen ba nga kwah ban rung, hynrei dei ka dpei barhem kaba nga kwah ban rung, bad ioh jingsyaid." Jubab siat pharshi u Tympang.

"Te lano phi lait?" Ka kylli ia u.

"U Tympang u buh tarik. Ka Si ruh thik thik ka mynjur la kumba ioh jadu. Hynrei ynda la leit u Tympang, ka Si ka sdang ban pyrkhat. "Kumno ka shnong ka thaw kan ong ia nga be nga ialam la u bru ba la rangbah. Ki nongkyndong kim ju

kham oi nongsor bad kin peij bniah, kin kylloi bad kan bna naduh khlieh shnong haduh kjet shnong. Kumno ki para samla kin ong?....Kumno kiba ha iing nga kin ong kin sngew kumno? Lada nga en ong ia dei bad u dang shi rukom, hynrei ngam don jingiadei ie ie ruh bad u bad ngan shu thad kai ia la doi."

Ki jingpyrkhat ba bun jaid ki shad samtawi bad pyinking khlieh ia ka Si bapli. Lada leit ruh ym long; lada ym leit ruh la pyinkheifi kular bad la paw riewkai artad.

Naduh ba ia wan cinema, u Tympang u la iap-mat shisha ia ka Si ba ka hok bad shida jinglong, khamtam ba ka khlem khanglad satia ia u ba un syrpuđ ieit ia u shniuh bajem jong ka. Kumta u sngew shlur ban ong ia ka ba kan ialam ia u sha shnong bad haba ka Si ka la mynjur ban ialam, kat-no u kmen bad nang sngew ieit shuh shuh ia ka.

Ar sngi shwa ka tarik ba la ia kut, u Tympang u leit ben pyinkynmaw ia ka Si. Ha kane ka sien ruh ka Si ka bun kam palat ba bun eh ki nong thied jingthied bad kam ioh lad satia ban ia shong kai bad u. Ka shu ion lad tang ban pasiaw tiak bad ka ong. "Bah Tympang, ngam treh ban ialam kai ia phi sha shnong. Ngan sa batai pynshai ia phi badien ba dang bun briew palat," Bad kam ioh lad ban da pynshai.

Marsyn iohsngew ia kita ki kyntien, u tympang u kylla dur kynsan, hynrei um kren ne jubab eiei. Imat u pdot jong u u la tyrkhong. Ka Si ka ithuh ba u la mong hapoh la ka mynsiem. Kata ka jing-iohi, ka la nang pynthikna shuh shuh ba u Tympang u don jingmut shisha ia ka; lehse u la ieit palat ia ka bad ka kynmaw ia la ka jingphohsniew. Haba ka peit ia ka dur khmat jong u, ka isynei palat, hynrei kam ioh por ne ioh lad ban pynshai ia u.

Tang mar shiphang hi, u Tympang u ieng kyn-san joit na ka mula ba u shong bad da ka sur ba

lam thlun u ong. "Ngam tip ba phin kylla ktien. Nga pat de nga la da shim shuti." Bad u mih noh.

Ka Si ka sngew sabnud ba u mih kynsan. Ka nang mut ba un ap bad leit on ia ka sha ling, namar ba dei ka sngi Saitjain ba kam ju leit khreh kot. Ka da don jingmut ruh ban sa batai ia u ha lynti.

Ha katei ka janmjet, ynda la poi ha la ling, ka Si ka sdang lynga mynsiem. Marwei ka pyrkhat ba u Tympang un sa tharai sniew ia ka Lehse un tharai ba ka la don samla shawei, ne lehse un pyrkhat ba kam mon ia u. Ka dur kbm-t ba i sogewsih jong u Tympang mynba u mih kynsan na dukan, ka ktah jur ia ka mynsiem jong ka ba kam lah khlem da pyrkhat shi pyrkhet ia u. Ha lade kam lah mut dur kumno u Tympang un pyrkhat ia ka jingpyn-kheif kular jong ka. Jar la katta; ka shu pynhun ia lade da kaba ngeit ba lada u iet shisha ia ka, la kumno kumno un sa wan mih hi bad kan sa ioh lad ban pynshai ha u balei ba ka hap ban pyn-kheif kular.

Thik kumba la mut dur ka Si, u Tympang u wan shongkai shisha ha dukan ha ka sngi Nyngkong bad ka Si, ka sa ioh lad ban batai bok suki jai ia u Tympang balei ka hap ban pynkheif kular khnang ban ym pynmong shuh ia ka mynsiem jong u. Nalor kata, ka wer bad khot sngewbha ia u Tympang ban wan kai sha ling jong ka ba ka sngi babud kaba dei ka sngi Ba—ar, namar kan ym wan shong dukan ba ka hap ap ling.

"Balei hap ap ling ma phi, Shano i kha—ieit?" Kylli jemnud u Tympang ba u la sngewsuk ka mynsiem.

"In hap leit sha ba iathoh." Jubab ka Si; Nangta ka sa batai bniah ia ka ling kaba ka sah. U Tympang u mynjur ban leit kai sha ling jong ka Si bad ki sa ia pynbeit lang, ia ka por. Hadien kata u Tympang u sa leit noh ia ka kam.

Ka mynsiem u Tympang sa shisien ka syaid biang or, hynrei um pit nud satia ban kylli la ka Si ka don jingmut ne em kumba don ma u. Kaba u tip ka long ha ka Si ka fa sah hi tang bad i Kha—feit jong ka. Kumta haba im don ba iing, un sa ioh lad ban ia shongkai tang baroh ar ngut khlem don ba pynthud.

Ynda jan miet, u Henri u wan ban lum pisa bad shim jingkheif na ka Si kumba u ju leh. Ha kane ka janmiet, ka Si ka pan advance 20 tyngka na u trai dukan bad ka leit thied jingbam dihsha ban ioh rah sha la iing.

Ha katei ka jan miet, ka Si ka pyndep lypa ia ki kam kiba ka dei ban trei. Ynda la dep trei, dep bam dep dih, ka leit thiah noh bad ka sdang ban mut dur ia bun kiei kiei kiba ia dei bad u Tympang. Teng teng ka sngew kwah ban shai kloino. Ka maia afu re ka pynlong ia ka ba kan sngew ieit ia u Tympang wat la u dei u rangbah briew ba la beh snem ban ia ka ; letse kumba 22 snem eiei. Ynda ka la thiah, ka phohsniew biang ia u Tympang bad ka iohi ba ka ialam kai ia u sha shnong jong ka. Hana u btin ia ka ha ki lynti khohruh khobram. Ka sngew kumba ka don ha iing la jong bad ba u kdup ia ka. Phewse ynda kyndit ka shem pynban ba ka kdup ia ka syngkt lieh thiah.

Mynstep, ka Si ka bna ba iap briew hajan ka iing ba ka sah, kumta ka leit ban iap kam dang kham step, khnang ba kan ioh wan koi noh sha la iing ban ioh khreh i Kha—feit ban leit shaba iathoh bad ioh lap ba wan poi sa u Tympang.

Ynda la biang ka por, u Tympang u riam da ki sut ba jingum bad u leit sha Wahingdoh. Ynda la poi ha ka jaka ba la batai ka Si, u Tympang u iohi ba ki ia bun briew. Kumta u iaid sharum sha neng ar wat lai wat ban wad ia ka iing jong ka Si, hynrei um lap satia ia ka iing. Ban kylli na kita ki briew ruh kum u riew don burom u sngew lehraiñ. Khatduh da ka mynsiem ba sngew duh nong um banse ban leit phai noh sha la iing ba la ia peit than ki briew.

Ka Si pat ka ap. Ka um sha ha dpei ding ka la jan rngad lut. Kumta ka Si ka pyndap um biang la u ketli. Phewse u Tympang um poi satia. Marwei ka Si ka feng ha jingkhong ban peit ia u, ioh ba um lap iing. Hynrei sniew bok, la sat sa ki khmat, sakhray sa ki kjat, kam iohi satia ia u. Hangta ka kum pyrkhat bitar. Thik u la thok ia nga, u pynkheifn kular kylliang ia nga, namar ngam treh lalam shnong ia u.

Mynmjet kam ioh thiah. Ka mynsiem jong ka ka sahnud kum eire. Ka kynmaw bad lai iohi rngai ia u Tympang, khamtam ba ka tip ba um ju thok lymda ki don ki daw ba um lah kiar eh. Ka jingsahnud jong ka ka jur haduh katta katta ba ka sngew kumban shu iam. Mynta ka sngewthuh ba kam dei shuh tang ba ka sngew jan sngewiet burom ia u, hynrei ba ka la ieit samla ia u.

Ha ka step kaba bud, ka Si ka leit plie dukan kumba ka ju leh man la ka sngi bad namar duna ki nongwan thied jingthied, ka jingmut jingpyrkbat jong ka ki her beit tang sha u Tympang. Mar kumta hi, kluk wan rung kynsan u Tympang hapoh dukan Ka Si kam leh sbob shuh ia u. Ka leh pynad kynshdod bad kam pariah shuh kumba ka ju leh.

Kum u rangbah briew u Tympang u ithuh ba ka dom. "Phi bitar ia nga mynnin?" U kylli da ka sur jemnud.

"Mano bym dom?" Ka jubab kynshdud ia u. "Hu. shu pynap kai Lut tang ka dieng iap ban pynap sha. Jin ba ngan da tip ba phin wan mynta ka sngi, ngan jin da rah lut baroh uto u jingbam dih sha ba nga la thied shitom mynnin bad ngan bret hangne ha lynti ban bam ka ksew." Kren dom ka Si.

Shiphang u Tympang u shu sngap. Nangta da ka sur jemnud sur khroh u batai lut kumno ka la jia, u da phla hok. "Phi tip Si, nga hap ban leit phai noh sha la iing da ka jingpait dohnud kaba khraw.

Mynmiet ruh ngam ioh thiah. Dei na kata ka daw ba nga sa wan beh dang step shwa ba ngan leit ophis. Mynta ba nga la ia kynduh ia phi, nga la hun jrut ka mynsiem. Mynta ngan leit noh sha ophis, Ngan sa wan kai pat tang shu lait por."

Ka dohnud ehrang jong ka Si ka um kynsan hiny—hin da ka jingsngew synei kylla ia u. Kumta ka sei kwai shikyntien, ka pynweng shun na u tymbew kat ban biang bad ka ai ba un bam da kaba ong. "Khie, sa da wan." Bad ka wiat ieit ia da ka jing-wiat ieit ba kyrpang eh kaba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u.

III

Ki sngi ki bnaí ki laid. U Tympang ruh man ba lait por u ju leit ban shongkai ha dukan ka Si, hyorei um sngewnud satia ban pynpaw ne tyrwa da kaba shai ba u icit ia ka, namar u suba ba ka la tip lut ia ka jingjia ha ka jingim jong u bad u syier mynsiem ioh ka kyntait bad jem rngiew ei ka long rangbah. Ka Si ruh kum ka samla briew, kam sngew dei satia kat kum ka dustur u 7 trep ba ka kynthei kan tyrwa khamtam ha u briew uba la rangbah briew ioh ba un sa kheif riwkwai ia ka. Kumta baroh arngut ki buh rieh ia ka jingieit ba ki don ha la ka jong ka jong ka dohnud bad ki ia leh mynleh kumba shu ia ieit sngewbla para briew.

U Tympang u don uwei u paralok uba u ia ieit ia thoiñ bha. Ka kyrteng jong u ka dei u Saiñdur Unc u trei kontrak bad u don la ka Jeep. U sah ha Mawkhar. Um dei uba da jrong, hyurei u shu biang briew ha ka rylfeng rylot, ka met ka phad. U don ka snieh doh kaba shai bad u dei u samla rangbah uba iohi jugai ha ka pyrkhath pyrdaiñ. U Saiñdur ruh haba lait por u ju wan shongkai bad u Tympang ha dukan ka Si.

U Saiñdur; dei u briew uba sniew nusip ha ka liang ka shongkha shongman. U la don iwei i khun na ka tnga iathoh jong u bad ka tnga jong u dei ka Khatduh. Ka leit jia ba ka tnga jong u ka leh hangamei bad pyrshang ban pynlong 'sisamkhmut ia u. Kata ka rukom pyrkhath bad rukom sngew kharlieh khar iohg kaba la rung hapoh ka mynsiem jong ka tnga bad ka kjaw kurim kristan jong u ka la ktah palat ia ka jinglong rangbah Hynñiewtrep jong u bad u leit sah roh sha iingkur. Ka rukom pyrkhath nongwei ka pynklet ba u shynrang Hynñiewtrep dei u Kpa ha iing khun bad u Kñi ha la iing kur. U dei uba biang la ka iing ka sem ka kur ka jait.

Kumba saw bnaí mynshwa, u Saiñdur u wan shong

kai ha dukan ka Si ban ap ia u Tympang bad u lap ia ka Koina ba ka dang ia shongkai bad ka Si. Ngim tip aiu ka la jia hapoh kitei ki saw bnai. Kaba ngi tip ka long ba ka Koina kam ju kham wan shongkai rhikna shuh ha dukan ka Si, katba u Saiñdur pat u ju wan hi teng teng ban ia kynduh ia u Tympang.

Ha kawei ka janmjet, u Saiñdur u leit kai sha ophis jong u Tympang bad kum u paralok, u phla ha u Tympang ba u la ia shong jar jar bad ka Koina, hynrei ki dang ia sah ha la ki jong ki iing. Shuh shuh, u pynpaw ha u Tympang ba u kwah ban ialam kai ia ka Koina sha lum Kyllang, hynrei um sngew shngaiñ ban ia leit hi tang arngut, kham-tam um kwah ba u driver jong u un tip loh ba ka jingadei jong u bad ka Koina kan sniew pynban lada kloi tip ki bahaiing jong u. Hadien kata u swar jingmut ia u Tympang.

"Kum u lok, ngan kylli ia me kawei ka jing-kylli, long? Kylli don akor u Saiñdur.

"Ew ka lih, kylli beit me ong." Jubab beit u Tympang.

"Me ia don affair ne bad ka Si?"

"Kumno me tip?" kren lyngngoh u Tympang.

"Shish me, man ka sien ba nga ia don lang bad me ha dukan ka Si, nga ithuh te me na ka rukom ia kren ia peit ieit." Pynshai syndon u Saiñdur.

"Ban kren hok Saiñ, ngam pat don ka jingiaieit samla da kaba ia sngewthuh lang, hynrei ngi shu ia juh ia jan." Jubab hok u Tympang.

"Te balei mem iawer ia ka ban ia leit piknik lang noh sha lum Kyllang." Ai jingmut u Saiñdur. "Ngan ialam ia ka Koina; me ialam ia ka Si. Ngin leit da ka jeep jong nga."

Shiphang u Tympang u pyrkhat, nangta u jubab
 "To ngan pyrshang kylli ia ka Si. Hadien ba la beit,
 u Saifidur u leit noh sha la ka kam bad u kular
 ban wan mih biang ha ka sngi kaba bud khoang ban
 loh ban ia pynbeit thikna.

Ha katei ka janmiet, u Tympang u leit ban shong-
 kai ha dukan ka Si bad u tyrwa la ka treh ne em
 ban ia leit Piknik lang. Ha kaba nyngkong; Ka Si
 ka kren artatien, namar ka pyrkhat ha la mynsiem
 ba kam pat sngew dei ban leit namar ba um pat ju
 tyrwa ia lade ba ka. Nalor kata, ka shetieng loh shu
 ia bakla kumno re kumno, namar ka ju angnud ban
 da loh iathoh da ka akor ka burom bad uno uno
 uba dei ban shimti ia ka kum ka tonga jong u.

U Tympang u ithuh ba ka artatien. Kumta u
 iathuh khana noh shaphang ka jingladei hapteng ka
 Koina bad u Saifidur bad u iathuh ba ma ki ruh kin
 ia leit lang.

Ynda la loh sngew ia kata ka khuhor, ka Si ka
 sa sngewshngaiñ bad ka kular ban leit namar ka ia
 dei paralok bha bad ka Koina, khamtam ba ka dei
 artad na sha ki thaiñ jong u lum Kyllang. Hapoh
 la ka mynsiem, u Tympang u koren ba ka la mynjur
 bad u pynbeit ia ka tarik, ka sngi bad ka por ba
 kin ia leit. Nangta u ai isa ha ka ba kan siew
 kan tda bad pynkhreh lypa ia ka ham ka dih ba
 kin loh ia bam lang ha kata ka sngi.

Ka sngi ba la ia kut dei ha ka 5 tarik u Noh-
 prah. Hapoh la ka mynsiem, u Tympang u don
 jingmut ban pynpaw noh ia ka jingangnud kaba u
 don ia ka Si ha katei hi ka sngi. U dei u bnai uba
 ki briew ki ju sngew tynnad bha ban leit kai pyng-
 ngad khamtam sha kliar jong u lum Kyllang. Ki trai
 jong u lum Kyllang ki ju pynkhuid lypa man la u
 sngew ia ka lynti khyndew ba khongwaiñ ban kiew
 sha kliar lum khnang ban suk ki briew kiba kwah
 ban kiew sngewbha sha kliar jong u bad ki da khrong

pisa na kito kiba leit kiew, khnang ban pynmih ia ka jinglut jingsap ba ki pynbha ia ka lynti syngkien.

Ha ka sngi Thohdieng, ka Si ka mih kloj na du-kan bad ka leit siew leit tda ban pynkhreh ia ka bam ka dih bad ki soh ki pai. Ynda la poi ha ring; ka shet lypa ia ka ja ka doh ban ia bam ia dih sngew bha ha khar jong u lum Kyllang. Ynda la ih bad biang nadong sha dong, ka sa kiew ha jingthiah bad namar ka la thait ka ioh thiah suk lyngngai. Ha kane ka miet ruh ka phohsniew biang ia u Tympang. Ka iohi ba ka ialam ia u sha shong sha ling jong ka Ka iohi ia ka surok khyndew ba iud ki kali sha Nongdom, ia ka pynthor bad ka kper kaba ker pyllun sawdong ia u lum madan ba kynthong bad ia la ka jong ka ling kaba don hapdeng jong uta u lum kynthong bajan jong uwei u diengkseh Khasi uba pyiar bha ki tnad thuk kumba long shisha ha pyrthei.

Ka lyer na ki 'law kseh kiba don harud pynthor jong ka ling jong ka ki beh sieng iwbi katba ka iaid snoh kti bad u Tympang. Ka iohi ba ka ialam ia u sha sem masi, sem sniang, sem blang bad ka ai riewhadem ba u ba un ai ia ki syiar kba dap smam ia ka phyllaw ling jong ka. Ka jinghun myn-siem jong ka ka bym nang shuh ban batai bad kam lah khlem da doh iait ia ki rymmiang shyntur jong u katba u dang thait ia ka na syngkai.

Lada thiah suk ne lynga, la phohsniew ne phoh-bha, ka por ka iaid kumba ka dei ban iaid bad kam ju sangeh. Ka Si ka kyndit naba ioh thiah ha ka por 5 baje mynstep. Shiphang ka shu shong shan tmoh bieij thapngab bad ka pyrkhat biang ia u Tympang bad lyngngoh balei ka ju phohsniew tang ia u, hynrei ka por kam shah ba kan shu jngi ha ki rngai jingpyrkhat.

Ka dei ka step tlang kaba khriat, hynrei ka Si kam pynsngew ia ka jingkhriat. Ka hiar na jingthiah bad shut niat, sait khmat sait kti sait ktat da ka um khriat, Nangta ka thep ia ka bam ka dih ha ka pla

bad ka sa khreh ia lade. Teng teng ka kum sangeh bad kam tip aiu kan jia ha kata ka jingleit pikuik jong ka bad u Tympang.

Ka Si ka phong da ka sopti poh kaba lieh kaba la suh da u lace oh shrong ba itynnad bha na trai hem. Nalor ka sopti poh, ka phong sa ka phrok lieh ba jrong kti. Nangta ka kyrshah arliang da ka jaiñ rong lyoh, ka da phong sa da ka sweater lieh ba niup niup ban pyniahap rong. Hadien kata, ka sad sa u 'ñiuh khlieh bad pynnoh ieit rymphai shadien. Ka ialeh katba lah ban pynbha briew ia lade da kaba tah da ki jingtah khmat ba iwbiñ, ka da kyllan cream ruh ia la ki kti ki kjat bad tah da u lipstisk ba saw blad ban pyniahap rong bad ka snieh doh jong ka. Khatduh eh; ka shim bad phong sa ki juti lieh ba madan khongdong, ban nang pynphuh ia la ka riam ka beit.

Ynda la dep khreh ka ap sa tang ia ka Koina ban wan shaw ia ka kumba la ia pynbeit. Ym slem hadien ba ka la khreh; ka Koina ka wan mih bad baroh arngut ki rah lang ia ka bam ka diñ bad ia leit lang sha Matphran. Marsyn poi ki iohi ia u Saiñdur bad u driver jong u ba ki la ia ap lypa ia ki. Ka Si bad la Koina ki thep ia ka bam ka diñ bad kiew shong ha ka seat ta shadien. U Saiñdur u shong bad u driver ha khmat. Nangta u driver u niah ia ka kali bad ki ia leit sha Madantring ban leit shaw sa ia u Tympang.

Ha lynti, ka Si ka i bun jingpyrkhat, namar ka sahnud ia u Tympang la u dep khreh ne em. Marsyn poi Madantring, ka mynsiem jong ka Si ka kyn-deh kynsan da ka jingkmén ban iohi ba u Tympang u la ap lypa ia ki harud surok. Ynda la poi hajan u Tympang; u Saiñdur u phah sangeh ia ka kali. "Phi la ap slem? Kylli u Saiñdur ia u Tympang:

U Tympang u khlem da poi kynmaw ban jubab ia u Saiñdur, u kylli kylla pynban." I Si i la don lang?"

Ka Si ka khongnoid na jingkhang khmat jong ka Jeep ban pynpaw la ka khmat ha u Tympang. U Tympang u iohi ia ka b d u iphuhmut phuhmat. U kiew lang ha ka seat ba shad'en. Kumjuh ruh u Saiñdur u hiar noh na sha khmat bad u ia shong lang noh shadien.

U Tympang u shong marwei ha ka seat ba sha liang kamon. Ha ka seat phang liang ka diang pat, shong u Saiñdur, ka Koina bad ka Si hajan jong ka Koina. Ka Si ka iohi ba u Tympang u iai peit shin ia ka bad u ong." Ngam pat ju iohi ba phin iphuh bad bha briew katne katne, phi la i shisha la kat ka Syiem Hynñiewtiiep."

Ka Si ka sngewthuh ba um shym la pynroh khyllew ia ka, namar kam pat ju pynbha briew ia lade kumba ka leh ha kata ka sngi. Ka ruh; ha ki por ba u Tympang um poi pyrkhut ka iai peit tuh ia u naduh khlieh haduh kjat. Ka iohi ba u phong da ka sut ta dum rong malu mala bad u tawah da ka jacket iong, hyrrei namarba u dei u briew uba shai ka snieh doh, uba mih khmut bad don ki khmat pynbiej briew nalar ba u don ka rynñeng bad wat lada ki bniat jong u kim da ryntih bha, pynban ynda u rkhié, ki pynshoh bieji kumei re bad u nang i khaiñ briew shuh shuh. Wat la kumta ka Si kam iarah kylliang ia u. Ka shu wiat ieit ia ka jingiaroh jong u da ka jingwiat ieit ba kyrpang eh kaba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u.

U driver u niah ia ka Jeep bad ynda la poi ha 5 mer Upper Shillong, u Saiñdur u plie bad tem ia ka tape recorder da ki cassette love songs kiba u la rah khnang na la iing. Hadien shiphang katba dang iaid ka kali u Tympang u ong. "Si, ale shong lang noh bad nga hangne." Ka Si ruh kumba ioh jadu ne tip letse ioh dei na ka jingshoh jingieit myllung jong ka sur jingrwai ka kynriah kynsan bad namar ba khieh ka kali ka poi shong syndon sbiak ha syndah jong u Tympang, ka dang mut ba un ong eiei ia ka. Phewse u Tympang u bun nia tang ban

iathuh khana ia kane ka tai kaba ia pher na kaei kaba ka la phohsniew.

“Ai lad ia kitai.” Pasiaw u Tympang ha ki tyn-dong shkor jong ka Si.” Ba kin ia pasiaw jingieit katba ki sngewdei “U da ai dak da kblich ban kdew ia ka Koina bad u Saiñdur.

U Tympang u sngew kumba ka sur jingieit ba-jylliew tam ka ktah ia u Teng teng u ruh u mut ban pasiaw 'tien jingieit ia ka Si, hynrei um sngew sbian; wat la u iohi ba ki ngab jong ka ki lai saw kyrang man la ka sien ba ki rymmiang shyatur jong u ki tyngkhuh ha ki tyndong shkor jong ka mynba u kren pasiaw.

Ka Si ka sngew kumei re, hynrei kam pynpaw ne ai dak, ka shu shong syndait tang kum ka para-lok ban loh iathuh khana sngewbha.

Katba nang laid ka kali, ka Si ka iohi ba u Tympang u pyrkhat jylliew ia ei re ia ei da kaba dem teng teng la ka kblich sha thian. Lehse ba ka shong syndait bad u, ne tip ba u don jingmut ban ong eiei ia ka. Lehse ba u mut ban phla ba u ieit ia ka. Kam lah sngewthuh satia, hynrei ka nang shong kham pynsyndait shuh shuh la ka met ba lung jong ka ha krung jong u.

U Tympang u sngew ieit ba ka Si ka shong syndait bad u U loh sngew ruh ia ka jingkluid jong ka. Hateng hateng u don jingmut ban leh ieit samla ia ka, hynrei ki kti jong u ki kyih loh ba ka Si kan kyntait. Kumta u shu dem shapoh ban pyrkhat ia la ka jingim.

Ka Si ka iohi lut ia ka rukom leh lynga jong u Tympang. Ka ruh ka loh sngew ia ka jingkluid jong ka met jong u. Ka loh sngew ia ka jingpeh kyndeh jong ka mynsiem jong u, ia ka jingring pyn-lar mynsiem ba jlan jong u bad ka iohi ba u phuh syep ka shyllangmat.

"Kumno phi syep katta ka jingkhriat." Kylli ka Si.

"Ba shit kwai." U juhab.

"Shit kwai afu haba ngi bam lang da u juh bad nga pat ngam lei lei." Pyni nia ka Si. Ha lade ka shai ba u Tympang u don jingmut ban ong eiei ia ka, hynrei um nud ban ong. Teng teng ka sngew synet ia ka jingshem ta ta jingim jong u bad ka sngew kum ban ai ksai khnang ha un nud ban pynpaw pyrshah ia ka jingsngew kaba don ha ka dohnud jong u, pynban ka ruh kum ka surla briew ka sngew bieji kumei re bad kam nud ban leh kumba ka sngewa.

Ha ka jingmut jingpyrkhat jong ki, toi ki la ia phylliew jingieit ypa iwei ia vei pat. Ka jingshit met kaba pynsyaid mar kyllhang ka la kren briew ha ki ba ki da angnud eh iwei ia iwei pat, pynban baroh arngut ki iei buhrieh khop khop tang ha lade hi ban pynlynga kai ia la ka mynsiem.

Ban ym paw bieji palat, u Tympang u pyrshang ban pynklet noh afu u don ban ong ia ka na ka daw ba u syier mynsiem ia la ka jong ka lawei bad lehse lada u rai kut ruh ka Si kan kyntait, khamtam ba u tip ba ka dei kaba dom riang kum ka erlangthari. Kumta u pynbyrnia noh ia lade da kaba u kalli kai na ka ia ka kyrteng jong ki shnong ki thew kiba don harud lynti ban leit sha u lum Kyllang. Ka Si ruh da ka mynsiem sngur ka iathuh hok kat kaba ka tip.

Teng teng u Tympang u kynud sur bad rwai lang bad ka tape recorder, Teng teng pat u pynbiria lang ia u Saifidur uba shong kdup ia ka Koina da ka juh ka tapmoh khlieh ba beh ka lyer tlang ba khriat. Katno i ieit ban peit ia u Saifidur bad ka Koina bad katno pat i lynga mynsiem ban peit ia u Tympang bad ka Si ba ki ia buhrieh ia la ka jingieit ba ki don iwei ia iwei pat tang na ka daw ba ki thew akor palat.

IV

Ka surok shwa ban poi sha lum Kyllang, dei ka surok ba khongwaiñ, kaba ithiang ban peit. Ha ba-roh ar liang surok lah ban iohi ia ki lum bad ki them, ki lawbniap ba don diengmet, ki kseh lung, ki wah duid ba sngur khlir khlir bad ka er iwbiñ ba beh pyngngad ban pynpawang bad syrpuð syrpai ia ki dieng ki stej, ki lum bad ki them wat la ka kbriat ba dei ka por tlang. Ka Ri Khasi Ri Hynñiewtrep ka dei da shisha kaba la ai kyrpang ki Blei ia ngi bad ngim ym lap shuh hi ba pyrtnei ia ka Ri kaba kbhiah krat kaba pyngngad bad kaba shong Blei kum kane ka Ri jong ngi.

Naduh jngai lah ban iohi ia ka jingitynnad ba iphieng jong u lum Kyllang. U tai lvn̄syun la kum ka bol mawsiang bneng. Ka syntai lum jong u i kumba ka doh ieiñ ia ka suiñ bneng ba jngum. Mano ba lah khlem iap bieñ ia ka jingiphieng ba ieiñ tympang jong u lum Kyllang. Ka jingshai tñaba jong ka Syiem mei 'ngi ha ki law bniap kioa don ba traiñ bad ha krung jong u; ki pynum hin—ly—hin ia ka dohnud jong u Tympang katba u khmied na kjat jong u ban peit ia ka syntai mawsiang baradbah kaba i kumba ka kjit ia u mawsiang bneng tajngum baroh shitylli sha sla ramew. Kum kane ka jingitynnad pbin ym lah ban iohi ha sla pyrtnei; lvn̄da phi leiñ peit hi da lade.

Tang kumba ar kynta ka kali ka la poi ha kjat jong u lum Kyllang, u Tympang um pat lap sngew thuh ba la poi. U driver u pynsangeh noh ia ka Jeep bym don lynti shuh ban dang laiñ sha khmat. La dei sa ka pali ban laiñ noh da ka kjat. Kumta baroh san ngut ki ia hiar noh na ka kali. U driver u kynther pum pum ia lade bad u sa sei ia ki mar bam mar dib. U Tympang ruh u hiar na ka kali bad u ai kti ia ka Si ba kan hiar suk, hynrei ka Si ka kyndat lebraiñ ia ka kti jong u bad ka shu ryngkoh hi sha tbian. Hiar sa u Saiñdur bad u ai kti

Īa ka Koina. Ka Koina ka shim bad bat na ka kti
jong u Saiñdur bad hiar suki sha tbian.

Namar ha dei ka surok khyndew, ki la Īa bthuh
lut baroh shi rynieng. U shñiuh uba ñong ruh u kylla
saw brut Kumta mäsryn hiar na ka kali, ki kynthet
Īa u pum pum bad ki sad la u shñiuh khlieh. Kat-
ha ka Si ka dang sad Īa u 'ñiuh khlieh ba jrong jong
ka bad sad pynnoh itynnad shadien, u Tympang u
sei Īa ka camera bad u shondur Īa ka na dien khnang
ban ĩob shon Īa u slñiuh ba itynnad jong ka. Ka
Si kam shym ujur Īa u Ka snęwthuh ba u Tym-
pang u itynnad bad ĩap biej palat Īa u shñiuh khlieh
bajrong jong ka.

Ka Si ka tip ba ym dei tang u Tympang ba ĩap
biej Īa ka ba ka jrong ñiuh khlieh, hynrei wat ki kmie
ki kpa jong ka kiba la leit noh ne kiba dang sah
dang don haduh mynta, ki ju ong ba Īa ki kynthet
kiba jrong shñiuh khlieh; lada ki sniew dur katno
katno ruh; ki ong hana ba tang na ka jingjrong u
shñiuh khlieh ruh ki i bha briew.

Ynda Īa dep pynkhuid Īa lade, ki sa Īa shong
dih sha lang baroh san ngut. Nangta ki sa Īa kiew
suki jai Īa ka lynti khyndew ba kyllaiñ ban poi sha kliar
jong u lum Kyllang. Kat nang kiew; katta ki nang
ĩohi Īa ka jingitynnad baiphuh iphieng jong ka Ri u
Hynñiewtrep, ka Ri ba ĩeit kyrpang ki Blei. Ka
Mawsiang bah ha syntai u lum Kyllang ka noh kyn-
san shaphang shathie bad ka pynsmiej pynsyier Īa ki
pohjat jong ki nongleit nongwan sngewbha.

Īa ka bam ka dih baroh Īa kit da u driver. Yn
da Īa poi ha khar lum, ka Si ka batai ba ki la ĩuh
kjat nyngkong ha ka maw Kyllang kynthet Nangta
ynda ki la Īa kiew sa tang khyndiat ki sa ĩuh kjat
sa Īa u maw Kyllang shynrang. Kat kum ka khana-
tang la ong ba ka maw Kyllang kynthet bad u maw
Kyllang shynrang ki Īa long shi—kurim, bad ki Īa
don marsyndait.

"Phi dei ka khun jong u Kyllang." Ong u Tym-pang ia ka Si.

"Balei pbi ong kumta?" Kylli ka Si.

"Namar naduh mynta ngan khot jeit noh ia phi da ka khun u Kyllang bad nga ngeit ba ka Puri Kyllang bad u Dken Kyllang kiba ia dei shi—kurim kin sngewbha bad pynhun ia ka jiogangnud jong n̄a.

"Ka Si ka lam sngewthuh shano u siat, hynrei ban pynsahnud ia u kam kalli khang aīu u mut. Ka shu peit ieit ia u tang da ki khamat.

Haba ia ia poi ba kliar lum, u Saindur bad ka Koina ki ia iaid kai sha kawei ka liang. U driver u shong bad nang pynkreh bam; u khleh sohsaw, salad, ka doh bad kiwei ki jait jingbam bang kiba ka Si ka la pynbiang lypa na iing U Tym-pang u khot ia ka Si ban ieit ia shongkai kham pajih tang arngut bi. Na kliar jong u lum Kyllang, ka Si kum ka trai shrong ba dei na sha kito ki thaifi ka batai bad kdew ia u Tym-pang ia ki shnong bapher bapher kiba lah ban iohi na kliar lum. Don ki shnong ki ba kham jngai, don ruh ki shnong kiba kham jan. U lyoh lieh u sdien ldui ha sahit bneng lynnong lynnong patung pateng hangne hangtai bad u kah malu mala ia ki shnong kiba lah ban iohi. Katno ka ithiang ban peit ia ki shnong ki thaw kiba paw lyngba u lyon lieh ba stang uba jngi suki jai ha suiñ bad kah syrngiew hang-ne nangtai.

"Kitai ki shnong hajan dei ka Mawsmāi, ka Riāngmang." Batai ka Si ia u Tym-pang da kaba kdew artad. "Katai pat dei ka Nongum, katai ka Wahrit, ka Wahra bad ka Mawkyrdang. Phi tip?" Bteng shuh shuh ka Si. "Ha krung jong une u lum Kyllang don ka pung um kaba shngiam kaba mih na u mawsiang."

A mano ba tip ba ka puri Kyllang bad u dken Kyllang ki la peit ieit ia ka Si bad u Tym-pang. Hynrei aīu ki iohi? Ngim tip. Lebse ki iohi ia ki jingjia khyllah ha ka jingim jong ki; lebse ki iohi

alu ki pyrkhath; lehse ki rwai myllung ia ka apot
sepsngi ne ki rwai shad kmen ia kaei kaba dei ban
jia. Ia kane ngi dang dei ban tip Hynrei u Tym-
pang te u rwai u myllung hapoh ia ka mynsiem.

*"A ko Mahadei Kyllang a ko Syiem Kyllang,
Ko pansngiat jingieit,
Pynshai steh ia ka jingieit kaba nga don ia ka Si
Ban teh song ia ngi da ka jingiaieit jong phi.
Ma phi ruh syiem Lyer,
Na m'lingi sha sepgi na shatei shathie
Ma phi kiba la wan syrpuad ia syntai Kyllang
To syrpuad syrpaai, tynpyngngad pajang
Ban iai sah iwbihi iw thuang khlem kut khlem wai
Hapdeng jong nga bad i Si."*

U Tymfang u loh por tang shiphang ban ia shong
kai bad ka Si, namar ba khoi noh u Sndur ban
ia bamja step. Katno ka bang ka bam ka dih ha
hiar jong u lum Kyllang, ym don thylliej ba lah ban
batai lait satang ban ia let mad hi bad sngewthuh da lade.

Ynda la dep ia bam ia dih, ia shondur bad ia
shongthait shi por ar por, ki sdang ban ia hiar noh
ba la palat shiteng sngi. U driver u kit ia ki tiar
ki tar bad u hiar stet marwei sha khmat. U Saifi-
dur ruh bad ka Koina ki ia hiar stet ba kyrkieh ban
let shongkai sha ki law bniap kiba don ha kjatjong
u lum Kyllang. Hynrei u Tymfang bad ka Si ki ia
hiar suki jai la kumba sahnud aiure- Katba ki dang
ia hiar ia ka lynti sharing ba khongwaiñ jong u Lum
Kyllang, u Tymfang u ai kti ia ka Si ba kansnoh
lang khnang ban lait na ka syntuid. Ka Si ruh da
mynsiem kaba kmen ka snoh bad ki ia iaij syndait
lang. Kynsan katba ki dang ia hiar, ka Si ka sangeh.
U Tymfang ruh u sangeh. Hangta ka Si ka ong.
"Ni sma kyiad," ka da kynriah bad peit ia u Tymfang.

"Sma na nga sieh? Shim sma" bad u kyrho hajan
ka khmat jong ka Si. Ka Si kam poi pyrkhath ei ei ba
ha ka por ba u kyrho u doh artad trait ia ki rymmiang
syntur jong ka. Ka Si ka ngiat ia u bad ka kynriah ia
lade kham sha pajih. Kam shah ba un doh ia ka. "Kum-

no ngan shu ai lad ia u ban leh mon ia nga". Pyrkhat ka Si. "Tad ia en ktien pat en" U Tympang u ithuh ba ka Si ka la dom bad u pan map. Ka Si kam sngap bad ka khreh ban hiar bi noh marwei, hynrei ynda u la khrob la kjo' bad pan map palat, ka Si ka sa jem nud

"Map ia nga Si." Pan map u Tympang sa shisien pat.

Ka Si ka isynei ia u. Hapoh la ka mynsiem ka klo' eh ban shah sngewbha ba un doh ia ka. Kam kwah ban pynmong ia u, ha ka juh ka por; kam kwah pat ba un kheif ia ka kum ka thei dakaid. Kumta ka jubab pynngen ieit ia u da kaba ong "To, tang sah kynmaw". Bad ka sa wan snoh biang ha u bad ki hiar arsut ia ka lynti baduh ban da poi harud uwei u Mawlong u ba don ki syntiew dieng. Ka Si ka sngewum ka mynsiem ba u Tympang u la doh ia ka, hynrei kam pat dei ka por ba kan ai lad ia u.

Haba u Tympang u iohi ia u 'tiewdieng ba u noh rynjup, u sangeh bad leit kheit ia u. Ka Si ka ieng bad ka ap ia u ba lynti. Ynda la dep kheit, u wan noh sha ka bad u leit shong thait sngewbha halor jong uta u mawlong- Hajan u mawlong; don iwei i pung um pobliw barit iba sngur khlir khlir. Ka Si kam treh ban leit ia shongkai lang bad u; ka ieng sah ha lynti. U Tympang u khot ia ka ban wan ia shongkai lang.

"Yn nai yn nai, ngam treh." Jubab ka Si da ka sur khor ba ka sheptieng ioh jia kaei kaei kaba sniew, ramar dei ka lynti khlaw ba kynjah. Shiphang u Tympang u shong pyrkhat marwei. Nangta u peit isynei ia ka Si ba ka shu ieng sah marwei bad u ong. "Si, wat tieng, ngan ym pynwit ne pynthud shuh ia phi." Namar u tharai ba ka Si ka don la u jong u samla. "Ale shongkai bad nga. Ki paralok jong ngi ki ia leit kai sngewbha. Ngim dei ban pynthud ia ki. Balei phi tieng ia nga wat haba nga la pan map?"

Ka Si ka pyrkhat shiphang, hapoh la ka mynsiem ka isynei ia u Tympang ba un shong kynjah marwei,

ia lade ruh ka sngew bie j ban shu ieng sah ha lynti khlaw. Ka shu sngew syier kum ei re. Wat la katta ka rai ba kan leit shonekailang bad u Tympang, hyrrei ka leh mynleh kumba sliang um bad hiar dih um na tyngkhap maw. Ynda la dep dih kumba san kyndup ka ptai sha u Tympang bad ka ong kum ban mana ia u.

"Nga te nga lah kaba ian ban ia kaba dub ia la ka jingsotti khlem dei por." Nangta ka niad suki da la ka rumal lieh ia la ki rymmiang shyntur bad ki kti tad sa leit ban ia shongkai lang hajan u Tympang da kaba rai artad ha lade; ba lada jia ba u Tympang u ryrshang ban bat juher ia ka kan phet beit na lynti khlaw, namar kum ka trai shnong ka itbuh bha ia ki lynti khlaw.

Ynda ka Si ka la wan shong hajan jong u, u Tympang u i heh mynsiem, hyrrei um da i kmen i sngewbha palat. Ha lade u pyrkhat ba un pynthikna shwa ia ka Si ka laitluid ne em. Kumta u tynduh buit ia ka bad u ong "Si, lada phim pat don shawei; doh ia nga tang shisien."

"Ngam treh." Jubab beit ka Si. Katba hapoh la ka mynsiem, ka Si ka da kwah eh, hyrrei ka kwah ba u Tympang un da kren shuwa da ka ktien kaba shai ba u iait ia ka wat la ha ka jingshisha; ka Si ka tip bym don lad satia kum ia kata.

Shiphang u Tympang u pyrkhat ia ka jubab jong ka. Ka dur khmat katrei kham stet ban ia ka jabieng. Ka dur khmat ka i kumba ka pdiang, katba ka jubab pat ka long mar khongpong. Lehse dei tang i umpohliaw, ki tyngkhang ba don ha tyrkhap maw, ki phlang ki kynbat bad ka lyer ba pasieng ki sngewthuh haduh katno ka suk ne shitom ia ka Si ban jubab da kaba shai ba kam treh.

"Si, ngan ym pynbor shuh ia phi. Ngam kwah ban knieh ia phi na u samla ba phi iait, kumba nga ruh ngam sngewtynnad ba kiwei kin knieh noh

ia ka samla ba nga ieit." Nangta u dem pyrkhath shapoh khyndew. Ka Si ka nthuh ba u pyrkhath ylliew bad ka suba ba u Tympang u mut ba ka la don samla shawei pat. Ne tip u pyrkhath sha Jowai Ha lade ka sngew ba ka dei ban phla hok noh ba kam pat don samla shawei "Hynrei kumno ngan shu phla bi nga ia u haba u khlem ong ia rui" Ka pyrkhath. "Lada nga phla hok, lahse ka lih ban ja kano kano ka be nym sngew t nnad be don tad arngut ba harud longtoi khlaw be konyah bad lan ban long pynban tang ka kam awria bad shu kit khunrei.

"Bah Tympang." Kren khroh ka Si. "Ia ngin leit shongkai hangthie ba madan phlang."

U Tympang ruh kum u 'si samkhmut u kohnguh beit bad ki ia har noh sha ka jaka kaba ka Si ka i shngai fi." Ngin ia shongkai noh hangne." Ong ka Si. U Tympang ruh u kohnguh. Ka dei ka jaka kaba don hajan ka Jeep, u driver u ion thiah lyngngai bad um sahia shano ki ia don.

Ka Si ka shong jyr'teng kjat bad u Tympang pat u shong thrab kai da kaba kyrshen la ka tymbuit kti ha khyndew bad kynrong la ka khlich da ka kti ha syndah mar pyrshah bad ka Si. Baroh arngut ki ia peit ieit iwei ia iwei pat. Ka Si ka thrang hr bir ba u Tympang un kren sbai ha ka ia kaba u don ka jingmut jingpyrkhat jong u, hynrei u Tympang u nang artatien shuh shuh, namar ba ka Si kam treh doh ia u. Kum ka kynthei triew ka Si ka don ka sap sngewthuh ba u Tympang um nud satia ban pynpaw ne kren pyrshah ba u ieit ia ka, namar u dei u riew don burom bym laitluid.

Ki khana ba ki ia pur ia lir, ki long tang sha phang ka jingitynnad jong ka mariang, namar ki thew akor palat bad ki tep eit miaw ia ka sur jingieit. Teng teng ka Si ka pyrshang ban plie lad ia u da kaba ka kren sngew synei ia ki jingjia ha ka jingim jong u; khnang ba un phla klo'i ha ka ba u ieit ia ka. Hynrei ki jingshem jong u Tympang ha la ka

jingim kim ai lad ia u. U shu dem ka peit ieit ia ka da ki khmat ba i lung mynsiem kaba pynpangnud ia ka Si.

"Peit shane Bah Tympang" Ka ong da kaba ka kraid bad kyndat nob ia ia ka jain kyrshah tad kyndong ia ka sopti khyndiat haneng knohsiew. "Kane ka dak soh khliang dei ka jingmong mynba nga ur ha ka por ba nga dang khynnah ba nga beh ia ka blang."

Phi la ju ap blang sieh?" U kylli ia ka.

"Ngi sha nongkyndong, te ngim lah lait na ka kam ap blang ap masi." Iathuh hok ka Si.

U Tympang u twad ia ka soh khliang kaba don haneng khotsiew jong ka Si. Ka Si ka shah sngew bha ba un syrpuð syrpaia ia uta u soh khliang. Kat-ba u dang syrud ia u soh khliang ka Si ka siat pharshi ia u bad ka ong." Wei la bakla, la ur; wei la ur la mong; wei la mong la sohkliang. Ym dei Bah tympang? Nga dang sotti bad nga kwah ban da ia poi burom; khnang ban ioh pyndon burom la ka jong ka iing ka sem ka kur ka jait."

U Tympang u shu kohnguh khlieh, namar u sngewthuh ba don mawstang ha ka lynti jong u. Pynbari kum u riew don burom, um nud leh ruma ioh ba sa khie saw ka Si. Ka kyntien jong ka Si ki siat ia u Tympang na mationg syndon plak. Pynban'u Tympaag u leh kum bym sngewthuh bad u nang iai bteng ban syrpuð ieit ia ki kiat jong ka.... Ka Si ka nang lung mynsiem shuh shuh ba u syrpuð ieit ia ki kiat jong ka, bad ka shah sngewbha, namar ka la kem jingieit palat ia u.

"Si, ngam tip kumno phi sngew, hynrei wat ju shah ia u kynja shynrang briew ban syrpuð ieit ia ki kiat ne kano kano ka bynta jong ka met kynthei jong phi, namar kin tharai ba phi dei ka riewkai. Ka met jong phi ka syaid bad manq ba lah ban tip aflu kan jia, namar wat la dei u riewniam ruh un

ym lah ban synshar ia lade. Un bat jubor ia phi wat la phim mon, kumta phin shu makna ei ia ka jingim kha ma kha. To niuma, ia nga phi shah, hynrei ym baroh ki long kum ma nga bad kim pat mad ia ka jingim bakthang jong nga Si nga kwah ban hikai ia phi tiak pa tiak, pynban lada ka nus p jong phi ka thaw jot, phin sa ki r noh jngai na nga, khamtam ynda la don ba pynbudnam ia ka kyrteng jong nga."

Kitei ki kyntien sneng jong u Tympang, ki ktah kumei re ia ka dohnud batung shida jong ka Si. Toi ka la ju tip lypa ba kam dei ban shah ia u kynja shynrang briew ba un pyndei kti pyndei kjat ia ka, hynrei ka la shu shah jemnud ba dei ia u briew uba ka sngew shaniah bad uba ka da sngew ieit eh. Ha lade, ym dei tang ba ka shah ba un syrpuđ ia ki kjat jong ka, hynrei kan jin da shah sngewbha ba un kdup bad doh ieit ia ka Ka da kwah tyngeh ruh ba kan doh ieit kylliāng ia u, hynrei ka lynti kam pat shah.

Ka sngi ka la sdang ban noh sha lyndet jong ki lum ba itynnad. Ki kjat sngi ba ithiang ki doh khatduh ia ki lum bad ki them ba tympang shwa ta ka sngi kan sep. Ka da pynphub iphieng ia ki lum bad ki them ba ieit lung mynsiem jong ka mariang. Ka Koina bad u Saiñdur ki la wan phai na law bniap. Kumta u Tympang, bad ka Si ruh ki ia ieng noh na ka jaka ba ki shong bad ki ieit kiew noh sha ka kali.

Ka Koina bad u Saiñdur ki shong tang arngut hi ha ka seat ba sha ka liang kamon. U Tympang bad ka Si ruh ki ia shong tang arngut hi ha ka seat kaba sha liang ka diang. Katba ka Jeep ka iaid ban wan phai sha Shillong, ka Si kam lah shah bad ka tynjuh buit la u Tympang u ieit shisha ia ka, kumta ka sei uwei u soh apple na ka pla. Ka niad bha ia u bad ka dait thrup: nangta ka pyndait ia uta u soh ha ka shyntur jong u Tympang na ka jaka ba ka dait.

U Tympang u shu peit ieit ia ka bad u dait ia uta u soh na kajuha ka jaka ba ka la dait. Ka Si ka Sngewieit eh ia u

Tympang ba u dei u riewdon burom, u bym leh khlem akor, bad ka jingleh donakor palat jong u, ka pynsahnud arshah la ka. Kumta ka fai dait la uta u soh bad fai pyndai tlang la u na kajuh kajaka haduh ban da lut uta u soh.

Ki kam ba u Tympang bad ka Si ki leh, ki shai kdar ba u Tympang bad ka Si ki la la ieit iwei la iwei pat, hynrei bym la nud satja ban phla. Ha kane ka por ka tape recorder ba ki tem ka rwai la ka jingrwai kaba ki sngew la hap jingmut lang baroh arngut. Ka sur ba mylung had sngew ieit lung mynsiem bad ki sngew ba kata ka dei ka sien bad ka sngi ba khatduh ba kin la don lang ryngkat.

Ka bneng ka la kem longreith bad sdang ban khriat bha. "Shong kham syndait sieh Si ba nga sngew khriat." Khroh u Tympang.

Ka Si ruh ka shong syndait bha shiak ha krung jong u Tympang. U Tympang u tawah la ka kti halor ka tyrpeng ka Si. Ka Si ka shah bha, namar ka sngewthuh ba satang katto katne por ki la dei ban la khlad noh sha la ling la ling. Haba u Tympang u thait la ka na tyrpeng bad u tan la kham sha lade, ka Si ka loh sngew la ka jingried stet u klong snam jong u, hynrei ka ai lad la kum ban shu la long noh hi kawei ka met. Nangta ka tan la u siuh khlieh ba jrong jong ka bad pyrtap la ka kti jong u da kaba ong "Tap da uto phin syaid."

Ka jingleh ieit jong ka Si, ka sdang ban ai jingkyrmen la u Tympang bad u tan kham skhem shuh shuh la ka sha lade. Ka Si kam leh kyrda shuh ba la um jingieit ka mynsiem ba angud jong ka bad ka dei syndait la ka khlieh halor ka shadem jong u. Ha lade ka sngew kum ban shu pasiaw noh hi la u ba ka si palat la u. Hynrei kam shan namar um pat sdang ma u. U Tympang u tan la ki ibong jong ka ban pyndait ha la ki jong bad u kdup ieit la ki, pyndait um shan ban jrong kti, u leh tip sngi, namar u pykhar la la kawei

Ka Si ka peh bad ring mynsiem jylliew. Teng
teng ka ktmied ban peit ia ki mat briew ba ryum
phyrnai jong u Tympang kum ban ong ia u ba u dei
ban doh ieit ia ka, namar ba kane ka por ka jing-
rwai ba sawa na ka tape recorder ka long:

Kiss me goodbye, and I'll try not to cry
All the tears in this world won't change your mind
There's some one new and he's waiting for you
Soon your heart will be leaving me behind
Linger awhile and I'll go with a smile
Like a freind who just happen to call
For the last time pretend you are mine
My darling, kiss me goodbye.

U Tympang u lung mynsiem namarba u suba ba
ka Si ka don Samla shawei, katba ka Si pat ka lung
mysiem ba u Tympang un sa leit phai biang noh
sha Jowai.

Ynda la poi ba Sohiong, u driver u pynsangeh
ban sait ia ka Jeep ba la pum pum palat. Baroh
ki hiar noh na ka kali. Marsyn hiar na ka kali, ka
Si kblem da poi pyrkhat ka ong. "Ani nga sngew
kbriat."

Shi syndon u Tympang u law ia ka jacket snieh
ba long bad u pynphong noh ia ka Si da ka rukom
leh trai la kumba ka dei ka tnga ne samla jong u.
Ka Si ruh da kaba wiat ieit ka shah ba un pynphong,
namar kam lah buh rieh shuh ba ka la ieit iap ia
u; wat la kim pat ia pynpaw da ka ktien ka thylliej
kaba shai.

U Tympang u lai tem lai rewind ia ka juh shi
kajuh ka jingrwai "Kiss me Goodbye..." bad ynda
la ia kiew biang ba ka kali ban wan phai sha Shillong, u
Tympang u pynstian kwai ia ka Si. Ka Si ruh ka bam da
kaba lai peit bad wiat ieit ia u da ka jingwiat ieit ba
kyrpang eh ba ka la tyngkai khnang tang na ka
bynta jong u.

Katba nang laid ka kali, u Tympang u nang
lai kdup ieit shuh shuh ia ka Si. Ka Si ruh ka ai laid ia

u. Hadien shiphang ka sngew tlot shoh jingieit kumel re bad ka ong.

"Ngan thiah hangne." Bad ka dem la ka khlieh ha shadem jong u Tympang.

U Tympang u shah da ka jingkmén, namar ma u ruh u sngew sahnud palat bad u nang kdupkham bha la ka met balung jong ka. Ha lade hi un jin da kwah ba kata ka khyllip mat kan lai bteung khlem kut khlem wai.

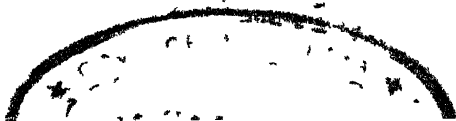
Ynda la jan poi Motphran, u Tympang u pasiaw la ka Si u ong. "Si, ngan doh ma nga phim shah, shwa ban hiar na ka kali, la kumno kumno; phi dei ban doh shisien la nga na shkor tang sah jingkyumaw."

Ka Si ka sngap shiphang, hadien ka jubab pynsah nud ja u da kaba ong, "Ngam ju treh doh wat la la u sam-la ruh."

Marsyn ong ka Si kumta, u Tympang u weng la ka kti kaba kdup la ka. Ka Si ka sngewthuh ba u la sngew mong. Ka ruh ha lade ka sngewsih ba ka la kum kren kumta. Toi ha ka jingshishah kam pat don samia Ka shu kwah ban pynshrai ka la u. Hapoh la ka mynsiem ka pan map na u "Tympang baieit eh jong nga, map ba nga kum pynthud la ka mynsiem phoi." Bad ha shwa ba kan hiar na ka kali ka ong kynsan la u Tympang "Pynshah; pdiang kloï." Bad ka doh tok la ka shkor jong u khnang ba un ym sngew thuh bakla la ka bad ka sa hiar ban leit phai noh sha la ling.

Jalngeng; u Tympang u shu shoh bielj; namar um shym poi pyrkhut ba kan doh shisha la u. U tynga jingmut ba um pat thikna la ka dei kaba lait luid ne em.

Ha katei ka miet ka Si bad u Tympang ki pyrkhut sahnud iwei fa iwei pat, hyndoi ba la thait palat, ba roh arngut ki loh thiah suk lyugogai. Ynda la kyn dit mynstep, ka Si ka kynmaw ba la la kut bad u Tympang ban la kynduh biang bad ka hadien phra sngi. Ha lade kam lah ban klet bad ka nang sngew iet shuh la u wat la u dei u rangbah bried ba don burom ba doh bun ki jingwit.

Ka step Robibar ka la poi, Ka dei ka step ba itv-nad. Ha Madanring, ki sim paitpura, ka lorni bad kiwei ki sim ki rwai sngewbha harud nong. Ha Wahingdoh pat ki sim khar, ki Saro, ka lorni bad kiwei ki sim ki pah sngewbha ha ki jaka ba sngew shngat ha ki thait Lawmali. Marsynkhie naba thiah, ka Si ka sngew angnud palat bad ka kwah dik dik ban la kynduh ia u Tympang. Ha, lade ka sngewthuh ba ka jingieit ba ka don la u Tympang kan lalam ia ka sha ka jingjah butom, hynrei kam donbor ban lalah pyrshah ia ka.

U Tympang ruh dang step phyrngap u la khie na ba thiah, namar tang kyndit shi kynmaw um nang loh thiah shuh ba ka dur jong ka Si ka lai wan paw ha ka jingmut jingpyrkhat jong u. Ha lade u sngewthikna ba ka Si ka ieit ia u, hynrei u suba ruh ba ka don la u jong u samla. Ban thoh sbithi sha ka um sngewnud loh ba ka kan kyntait bad pyni pynban ha la u jong u samla bad shah thad ei kha ma kra ia la ka jinglong rangbah. Te khnang ban ym don ba sngewthuh; u pyrkhat ba un shu thoh noh da ka jingthoh ban pynkynmaw ieit ia ka jingaleit jong ki lum sha Kyllang U thoh ha kata ka rukom ba ka Si kan ym nud ban pyni biew bad kynmaw ba u la sin kyrteng thymmai ia ka da ka khun Kyllang. Kumta u thoh kyrteng ia ka da ka khun u Kyllang bad u sa thep hapoh envelop. Nangta ha ka sngi Nyngkong u sa leit mih sha dukan ka Si. Ha lade u da sngew kmen palat ban lohi ia ka Si ba ka don tang marwei hapoh dukan. Ka Si ruh ka leh kmen tang marsyn lohi ia u Tympang ba u wan khlem poi pyrkhat bad marsyn rung hapoh dukan ka kum ong. "Bah Tympang, nga sngew kumba ka ki jong phi ka dang bat sah ia ka tympang jong nga."

"Ngam sngewthuh," u jubah. "Nga phohsatew ne ka la jia shisha ha ka jingaleit kat jong ngi."

Ka Si ka ieit peit ia u da ka jingpeit ieit ha, kympang

eh ba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u bad ka kylli pyrshah noh da kaba khmih lynti ba u Tympang un phla hok noh ha ka ba u ruh u ielit ia ka.

“Bah Tympang, balei phi doh ia nga?”

U Tympang u saw kyrang bad u ong. “Ngam nang jubab” Nangta u pyrkhah shiphang bad u kylli kylla ia ka Si. “Phi pat balei phi doh ia ka shkor jong nga sbwa ba phin hiar na ka kali?”

“Nga ruh ngam nang jubab” Ka ong. “Tip tang kawei, ngam kwah ban pynmong ia ka mynsiem jong phi. Kane ka jubab jong nga ka dang long tang shiteng shiliang” Ka Si ka jubab kumtei khnang ba un sngewthuh ba lada u ielit hok ia ka u dei ban kren da ka ktien kaba shai U Tympang u shu sngap khlem jubab. Haba ka Si ka ithuh ba um nang jubab ka ktik jingmut ia u bad ka ong. “Ngam treh ia leit kaj shuh bad phi loh nga dakait.” Ka da peit ielit ia ki matbriew jong u bad ka wiat ielit ia u da ka jingwiat ielit ba kyrpang eh kaba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u ba um dei ban duh jingkyrmen.

“Wat ju rai kyrkieh.” Jubab u Tympang kum ban sneng ia ka bad u da peit shoh mynsiem ia ki khmat ba ryum phyrnai jong ka” “Shim pule kai ia ine i jingthoh barit jong nga. Ngan wan biang la shibit janmiet.” Bad u ai ia ka envelop ha ka. Ka Si ka shim, ka tar ia ka envelop bad ka plied ia kata ka ka jingthoh, hynrei u Tympang pat um ap ba kan pule ha khmat jong u bad u leit noh. Ha kane ka step, ki nong thied jingthied ki duna bad ka Si ka loh por ban pule suki jai Ka jingthoh ka long kaba jrong katta katta, hynrei ki kyntien kaba ka kham sngew myllung eh ki long kine;—

Ha ka Khun u Kyllang

Ngam tip kaei kaba la jia ha nga, namar sa shisien pat ka dur malan jong phi ka paw ha nga. Nga phai sha ka mon sha kadiang, hynrei phlm kynriah, Phi lai snoh ha

*Ka krung kadiang jong nga. Dei hangne ba nga mut dur
 tiang bad sdung sngewthuh ba ym don sohtiang, ym don
 wine ba bang ba thiung palat ban ia ka khun u Kyllang, ka
 HUN SAHNUD kaba ngan ym lah ban ioh.*

*Hooïd, ym don iwbihi lasubon, ym don kulah ne tiew
 dleng ban kham iynnad ne kham iwbihi ban ia ka dur ba-
 thiang jong phi kaba snoh ha krung jong nga da ki khmat
 peit iet kiba nga ang nud bin ioh doh iet ia ki rymmianz
 syntur bajlih rym phyrnai jong phi Ka dur maia jong ka
 khun u Kyllang, ka dur kaba HUN SAHNUD. Hooïd SAH-
 NUD SHIRTA, naduh kliar Kyllang haduh Umpohlew ba-
 thiang— Naduh Mawlong ba ngi shongkai haduh jingdoh
 iet shwa ba phin hiar na ka kali La nga tip ba ngan ym
 ioh jinghun; la nga tip ba ngan IAI SAHNUD SHIRTA,
 pynban ngam lah khlem da rwai myllung ia phi.*

*Thiah suk ha krung jong nga
 Thiah suk ha ki ksangkii jong nga
 Kdup iet pynsyndait ia mei balung jong phi
 Ha ka dohnud ba angnud jong nga
 Ai ngan thiah ha ban da shai pat
 Ai ba u'niuh khlieh jong phi
 Un iai taplup ia ka khmat jong nga
 Namar ha phi ngan Hun Sahnud Shirta
 Ko kliar diengkseh to nguh la ki khlieh
 Ko syntiew iewbihi to kaweh la ki shylluit
 Pynpasieng ia ka dohnud Hun Sahnud Shirta
 Haduh ba ngan ia kynduh biang
 Ia i Hun Sahnud jong nga.*

*Ka jingkyinmaw iet ia u Lum Kyllang bad ka Khun
 long u.*

*Na u Tympang
 7/12*

*Ynda la dep pule la ka jingthoh jong u Tympang, ka
 Si ka la sngewthuh shai ba u Tympang u la lapmat bad
 iet la ka, hynrei um nud ban thoh pyrthah da ka shithi
 tyrwa lane ban tyrwa da ka ktien kaba shai. Ha lade ka
 hun ka mynsiem jrut. Hynrei ynda ka pyrkat bha la ka*

jingeh kaba ka dei ban ia kynduh, ka sngew sheptieng kumei re, bad ka rai ban da ia kren thikna bha ha ka sngi Robibar, ka sngi kaba ki la ia kut mynba ki wan phal na lum Kyllang.

Ka por ka la dap 3 30 baje janmiet bad u Tym-pang, u leit shongkai biang ha dukan ka Si. Katba dang ia bam kwai, u Tympang u kylli. "Si, phi la dep pule ia i jingthoh barit jong nga?"

"Nga la dep pule ar sien." Ka jubab.

U Tympang u sngap noh Shiphang badien ka Si ka kylli kylla ia u. "Bah Tympang, kato ka jingthoh jong phi ka mut iano mo?" Ka da leh kum ka bym sngewthub.

U Tympang um jubab, hynrei u kylli kylla ia ka, "Mynta phi la tip balei nga doh ia phi?"

Ka Si kam jubab ba wan thied jingthied noh ki briew, hynrei ka shim iwei i kot sada barit bad ka thoh. "Phah u 'Pa lei Kyllang." Bad ka ai ha u. U Tympang u shim bad pule. Marsyn dep pule u peit bad wiat ieit ia ka bad ong artad. "Phi stad jubab ko khun u 'Lei Kyllang." Nangta u pynkynmaw ia ka Si ia ka sngi ba ki la ia kut ban ia leit kai biang, kata ka Koina, u Saifidur, ma ka bad ma u.

"Wat khuslai, nga dang kynmaw." Jubab ka Si da kaba wiat ieit ia u da ka jingwiat ieit ba kyrpang eh kaba ka la tyngkai khuang tang na ka bynta jong u. Bad u Tympang u sa leit phai noh sha la ting da ka mynsiem kaba kmen.

VI

Ka step Robibar ka la poi, dei ka sngi kaba u Saiñdur, ka Koina, ka Si bad u Tympang ki la ia kut ban ia leit kai biang hadien ba ki wan na lum Kyllang. Ka dei ka sngi kaba ka bneng ka khriat bha. U Saiñdur um treñ shuh ban rah da ka Jeep la jong ba lóh sa suba u driver jong u. Kumta la ia pynbeit ba u Tympang un wai noh da ka taxi bad un leit shaw ia ki baroh lai ngut.

Ha katei ka step, ka taxi ba la ia kut ka khlem poi. U Tympang u peit ia ka por bad u sheptieng loh ia lait. Kumta u shim taxi noh na Madanrtting bad u leit sha Motphran. U poi thik ha ka por ba ki la kut.

Ka Si ka ap harud surok bad ka lohi ba u laid shah slap, namar ba slap ka bneng. Tang shu fa kyn-duh la ka, u phah ap shiphang bad u leit shaw ia u Saiñdur bad ka Koina kaba la ap lypa ha ka jaka ba la ia kut. Ynda la ia biang baroh saw ngut ki kiew ha ka Taxi bad ia shong lang shadien.

U Saiñdur bad ka Koina ki ia kdup lang da ka juh ka tapmoh khlieh ba khriat eh ka bneng. U Tympang ruh u kdup lang ia ka Si da ka tapmoh khlieh jong ka Si. Kat nang laid ka kali, ki ia bun nia kai ia kane katai. Ynda la poi ha Umroi Air field, u slap u la rang bad baroh saw ngut ki hjar na ka kali ban laid kai sngowbha. U Saiñdur bad ka Koina ki leit shongkai sha jaw bhiap. Ka Si bad u Tympang ki la laid kai sha madan phang kaba beh bad far bha dain-ly-dain. Ki laid snoh kti shoh mynsiem jingieit da kaba peit iei iwei ia iwei pat.

Ym don briew ha ka jaka ba ki laid, lehse ba dum bad khriat eh ka bneng. U Tympang u thajñ ia ka tyr-peng jong ka Si katba ki ia laid syndah. Ynda la kham pajih, u Tympang u doh iei ia ka Si na ki rymmiang shyntur ba syaid jong ka. Ka Si ka shah bad pdiang hun mynsiem, hynrei ynda u Tympang u kdup tyngeh ia ka, ka Si ka sheptieng loh kumno kumno bad kam shah shuh.

"Pni la ju poi shané?" Kylli pynbyrngia u Tym-
pang la ka Si khnang ban pynshogaiñ la ka.

"Em", jubab hok ka Si. Katno ka jingkmén jong
u Tym pang ban loh lalam kai kyliang la ka Si kum-
ba ka lalam kai la u sha lum Kyllang, bad u ruh u ba-
tai kyrteng jong ki jaka puta jait ba u la poi teng sha
kane ka thaifi. Katba ki dang la laid kai engewbha,
kyndit dum kynsan ka sahit bneng bad jaw u slap. Mar
kumta hi u Tym pang u law la ka jaket snieh ba
long bad pyntap lang la ka khlieh jong ka Si bad ka
khlieh la jong, namar ba ka Si ka la kum klet la ka shatri
hapoh Taxi. Ki khlieh jong ki ki syrdait lang katba ki
leit phai sha ka Taxi kaba ki pynap lypa.

"Balei phi khang la nga ban kdup bad doh ieit la phi."
Kylli u Tym pang da kaba peit ieit la ka Si. Hynrei ka Si
ka shu peit la u bad ynda la jan poi ha ka jaka ba ieng ka
Taxi, ka doh leit da lade hi la ki rymmiang shyntur jong
u bad ka jubab "Ba sa lohi ki briew." U slap u la
kham jam ba kane ka por bad baroh arngut ki la mareh
da kaba la kdup lang ban rieh slap hapoh Taxi. Ynda
poi, ki shem ba u Saifidur bad ka Koina ki la don lypa
hapoh kali. Kane dei ka sien ba nyngkong la u Tym-
pang ban la shah slap lang bad ka Si. Tip don dak
don shin ai afu kaba pharshi la ki, namar toi ki la
dei ban la kren la phylliew jingmut shaphang ka la
wei kumba ki la angnud baroh shi katta,

U driver um don hapoh kali. Kumta u Tym pang
u pynpah la ka horn bad tang shiphang la wan poi
u driver bad ki sa bthah la u ban fiah la ka kali
sha ka Restuarant kaba don sha kito ki thaifi. Ynda
la poi, ki la biar na ka kali bad rung dih sha. U Tym-
pang bad ka Si ki shong ha kawei ka Cabin, u Saifidur
bad ka Koina ki shong ha kawei pat. Katba ki dang la
dih sha, u Tym pang u ong. "Peit shane Si; phim
sngowsih ngan kylli la phi kawei ka jingkylli?"

"Kylli." Jubab pynstet ka Si namar ka kwah tip
palat. Hynrei u Tym pang u sangeh noh ba sngew arta-
tion loh ba ka jubab jong ka kan pynmong pynban la u.

Ynda ka Si ka iohi ba u shu sngap bad pyrkhut jyl-
 hiew pynban, kam sngew lah shah. "Balei phim kylli
 noh," ka pynbor ia u "Ia kaba dei, ngan ong hoodid, ia
 ka bym dei ngin ia pyni lem." Ka ai mynsiem ia u.

"Mynta ba phi dang thait ba la ia mareh shah slap
 katto, ngan ym pat ky l. Ngan sa kylli pat." Ka jubab
 kaba nang pynsahnud suuh shuh ia ka Si bapli.

Ka bneng ka la sdang dum ba la jan hiar pyrthei ka
 miet. Kumta wut wut ki ia mih lang noh na Restua-
 rant barab saw ngut, ki hiew ha ka Taxi kaba la ap
 lypa habar ban phai noh sha Shillong. Ha lynti u
 Tymfang u kdup ia ki lbong jong ka Si. Ka ruh ka
 shah shohbiej ki lngunz, hynrei ynda u sdang ban
 tare sha shadem, ka bat tyngeh traid ia ka kti jong u
 bad kam aili satia. Ha lade ka pyrkhut. "Kumno
 ngan shu shah mon ia u bru ban shu ktah mon ktah
 ruma ia ka met ka phad jang nga haba u dang shu
 phawar kai na jngai na jngai khlem pat da ia sngew-
 ihuh shai ia ka sdang bad ka kut," bad ka sngew-
 thuh shai ba lada ailad kulmar un kheiñ riewkai ia ka
 bad lehse kan poi ka por ba kan shu kit khunrei ei.

"Balei phim shah, phi lebraiñ ba phim don ne?"
 Kylli pynshrai u Tymfang.

"Ngam don balei." Ka jubab dom ia u.

"Te balei phim shah shah ba ngan bat ngan syrpu-
 d ieit?"

"Ngan sa shah ynda la dei ka por." Ka jubab
 heit bad ka pynbrngia ia u da kaba syrpu d ieit ia ki
 kti jong u khcang ban ym ailad ia u ban lai pyrshang
 kynjoh ia ka bym pat shah lynti. Ynda la jan poi ha
 Motphran, kumno re kumno ka Si ka sngew skuñ, bad
 shrai ieit ia u Tymyang. Syndet ka pynlaiñ ia ki kti
 jong u bad ka kbia tyngeh idam na ka khohwah jong u
 Tymfang haduh ban da jngem snam bad ka ong. "Kat-
 to phin ym klet shuh ia nga."

U Tymfang u shu shah jubab bad u ud tyngeh.

"Ada wow" U Saifidur bad ka Koina ki shu la peit lyngngoh ia ki ba ki lapmiet tang ka ia shrud katba ma ki pat kynjai da ka iing ia sngewthuh jingmut lang. Ynda la poi ha ka jaka ban hiar kali, ki sa ia pra noh sha la iing.

Myrsyn poi iing, ka Si ka shong ba jingthiah bad bujli jaiñ ia lade Marwei ka pyrkhāt sa lai pyrkhāt. "Ong kyiloi iē kabe mut bin kyiloi ia nga. Ban da dei ba nga tip mañ ia ka ong kyiloi ngan da pynkhreh maiñ ia ka juoah." Hamar ba ka dang pynleit jingmut bha shaphang jong u, wan rung noh i Kha—ieit jong ka bad i khot ban ia bamja miet noh. Ka Si ka leit, hyurei kam sngewthuh kumno ka rung ka ja ka jyntah.

Ynda la dep ia bamja, i Kha—ieit jong ka i kylli balei ka p i miet sha iing Ka Si ka thok ia i da kaba ong ba ka slem ba ka leit kynduh ia ka paralok ba ia khreh kot lang Ka Si kam banse ban thok khang ban lait na kano kano ka kynrum kynrum.

I Kha—ieit jong ka i sneng i kraw ba kum ka samla briew ka dei ban husiar bna la ka laid ka ieng. I da hikar buit ruh ia ka ba lada don uno uno u samla briew uba tyrwa ia ka, ka dei ban phah wan sha ling ban lait na ka jin laid thad rong sha lynti syngkieng bid ban da ia tip ha ling ha sem, ban da ia poi ha ka burom ka akor bad lait ka shah hiewbeñ. Nalor kata, i da mana bha ia ka ba ka dei ban kiar raimaw rai-dieng na u toga briew. Ka jngsneng jong i Kha—ieit ka ktah ia ka jingia'ip lem jona ka, ka sngew la kumba i Kha—ieit jong ka i la tip lut. Hyurei katba nang sneng i Kha—ieit jong ka, ka pat ka nang pyrkhāt ia u Tympang bad kam lan peiphang aiu kan jia ha ka jingim jong ka,

Ha katej ka miet, ka Si kam ioh thiah, ka shu ksaid lynga halor jingthiah. Ka shu kynmaw sah ia ki 'tien sneng jong i Kha—ieit, hyurei ha kajuha ka por ka dur bha briew jong u Tympang ka lai tap lup ia ka bad kam lah khem da kynmaw-ieit ia u Ynda la jan shai-ka

bueng, ka Si ka khie noh naba thiah bad ka trei smat la ki kam ling kam sem haduh ba i Kha—ieit jong ka i lyngngoh, namar dei ma i iba ju kysiew thiah ia ka man la ka step. Bapli im tip ba ka Si ka khlem lon thiah ba ka kymaw bad pyrkhat ieit palat ia u Tympang.

Ha ka sngi kaba bud, u Tympang u leit mih sha dukan ka Si. Ynda la ia pur khana katto katne, ka Si, da ka mynsiem ba sngur synlar ka fathuh lut ha u shaphang ka jingsneng i Kha—ieit jong ka. Katba nang fathuh ka Si, u Tympang pat u nang sngewrem hapoh la ka mynsiem, namar lada jia eiei ia ka Si, khlem pep dei ma u ka daw Toi dei ma u kum u rangbah ba donburom uba dei ban sneng ban kraw ia ka. Hynrei u pyrshang faluh samla pynban ia ka. Pynban la ka jinglatiplem jong u ka sngewrem, u Tympang um pynpaw ha khmat ka Si. Ynda ka Si ka la dep fathuh lut, ka sa pynkynmaw ia u Tympang ba u dei ban fathuh noh afu u kwah ban kylli ia ka, hynrei u Tympang u ong “wat kyrkieh” bad u kular ban sa fathuh ha kawei pat ka sngi. Nangta u sa leit phai noh sha la ling.

Ha katei ka janmiet; tang marsyn poi ling, u Tympang u pyrkhat sa pyrkhat ia ki kyntien sneng jong i Kha ieit jong ka Si, teng teng pat u sngewdei ba un ym pynfajan shuh bad ka Si, teng teng pat u sngewthuh ba um lah, namar u don ka jingsngew ieit palat ia ka. Khatduh u rai ba un ieh ha ka mon ba laitluid jong ka, hynrei ha ka juh ka por, u dei hi ban kren ia ka jingsbisha bad u thoh da ka phawer bad leit ai ha ka Si ha ka janmiet kaba bud. Ka Si ka shim bad ka pule. Ynda ka dep pule, ka pynkular ia u Tympang ba u dei ban wan khnang khnang ha ka sngi kaba bud namar ba bun eh ki nongwan thied iingthied ha dukan. U Tympang u kular bad u sa leit phai noh sha la ling.

Ynda la mih noh u Tympang, ka Si ka sngewthuh ba lada kam ai mynsiem ia u; khlem pep un sa kjar noh na ka bad kan long kumba kad arliang wak ia ka jingieit kaba ka don ia u. Ynda la wan u trai dukan, kumba ju leh; ka Si ka leit khreh kot noh, hynrei ha lynti kam sngew lah shah bad ka pule biang la

ka jingthoh jong u Tympang. Ynda la dep khreh kot,
ka Si ka leit phai sha la ling. Mar syn poi; ka rung
beit beit sha kamra thiah bad ka pule biang ia ka
jingthoh jong u Tympang.

HA KA KHUN U KYLLANG

*Ngam tip nga dei u ei,
Sepei ko jingkyrmen,
Sepei ko nongpyntingen,
Sepei nadong shudong.*

*Ki dak ki shin ki paw shat kdar,
Bad phi dei ban ngeit nongsngeng nongkraw.
Ban suk ka mynsiem; shaniah h'u Blei,
phin shem bha ei ha pyrthei.*

*Sa ia u 'tiew eit wat pyrkhath,
Shish, un mat jlop ryngkhat.
Numar jong u; wat dwai shuh;
Ka mrad ka mreng ai kan mat iuh.*

*Ka jingkyrmaw ka pynsohsat ia jingim,
Ka thlieh ia dohnud, ia mynsiem ka tim,
Ka pynsahnud; ka kyrsoi ummat,
Ka pynduh jingkyrmen; jingieit ban bthad,*

*Tip dei u bie ne dei u stad;
Uba pyrshang klet ia ka bym lah ban klet
Uba pyrshang ban ym iei shuh;
Ia kaba um lah khlem da iei.
Ngam tip nga dei u ei?*

Na u Tympang

Ka Si ka shong pyrkhath marwei bad ka sngewthuh
shal ba u Tympang u don ka jinglatiplem kaba pynlong ia
u ban thoh kum kata ka phawer jingrwai. Ha lade ka
pyrkhath. "Long kat be long, ngan bret lut ha ka jingstad
jong u, tangba nga dei ban kren ia ka ong shisha kumba
nga sngaw." Kumta ka thoh ia kawei ka shithi sha u,
namar ka la thikna ba un sa wan kumba u la kular.

Dear 'Bah Tympang,

Wahingdoh Shillong

.....12.....

Kynmaw ba bunsien hi ha ka jinglongbriew la biskar. bad pynshong dor ia kino kino ki, kam tang na slu, kim da sulia than ~~ba~~ du duriup ne puson jylliew ia kaba dei ne kaba lait, khamtam lada kata ka kam ka dei ka kam jong kiwei pat. Dei na kata ka daw ba ki jingsneng kana ki ai ka lah ban ia dei ne longkam ia ki katto katne bad kim longkam ne pynsniew pynban ia kiwei pat.

Hato kita ki nongeneng ki ju mut dur mo; ne buh ia lade ha ka jaka jong ki nongshah sneng? Thurai ban da dei ma ki ha ka juku ki nongshah sneng kin teh kumno? Khamtam ha kaba ladei bad ka jingieit. Nga hi ngu ngett ba kin ym shlan ban sneng ne lap lah, pynban kin ia syllok shwa, khnung ban kham sng wihuh ia kaba dei bad kaba lait. Nga nga la tip lut ia ka jingim jynjar jongphi. Hynrei yn ialeh kumno, ngi im ha ka pyrthai, bad bunsien ki nongsneng yndu haba ki ihi ba ki nong hah sneng kim patiaw, khamtam haba iudei bad ka kam jingtaieit samla, ki sdang pat sa ka pynbudnam, khnung ba ki nongshah sneng kin kiar noh, ne iapyllait; ne bthut noh ia u kynjri ka jingieit.

Namoi kata, ngi dei ban husiar bha wat la dei ki kmie ki kpa khamtam lei lei na katto katne kiba bat Kotbah, kiba bishur ia ka kam ia teti samla tang na sla. Lada shu kohnguh biej. KI DEI KI KHAWPUD bad kiba pynlong kamkai ia ka JINGIEIT. Lada pynlong kamkai ia ka jingieit, la jot ei ka jingim bud katu ka jingsneng ka ba ki la kohnguh; ka la pynsniew ia ki ha ka jaka ba kan pynbha.

Kawei nga kyrpad ia phi ba phin sngewbha bun ym pynsahmud sah ia nga bad phi dei bun iathuh noh auu phi kwah ban kyff ia nga.

Khublei, to thiah suk

na ka Khun u Kyllang.

Ha ka sngi kaba bud ruh ka Si ka leit shong dukan kumba ka ju leh. Ynda janmiet wan poi u Tympang kumba u la kular, ynda la ia kren kai ia kane katai. Ka Si ka ai ha u ia ka shiti ba ka la thoh ia u. Na ka dur khmat jong u, ka ithuh ba u i khiah jingmut jingpyrkhat. Wat la katta, ka ia leh katba don la i buit i bor kynthei ban pynsgewith ha u ba um dei ban duh jingkyrmen, namar ka la tip balei u poi shong sha Madanrtng ban im tang marwei. Ha kane ka janmiet ruh bun palat ki nong wan thied jingthied bad kim ioh por ban ia kren ia khana.

Man la ka janmiet ynda la wai ophis, ka Si ka ju ap khmih lynti ia u Tympang ba un wan shongkai bad ka Hynrei naduh ba la ai ia ka shithi. u Tympang u khlem da wan mih shuh kumba u ju leh. Marwei ka Si ka lnga risa bad ka s hnd lehse ba u pang. Teng teng pat pat ka suba ha u let phai sha Jowai, ne tip ba u la kwah ban kjar noh na ka, namar lehse ka la kum bakla ban iathuh lut ha u ia ka jingsneng jong i Kha—ieit jong ka.

Kat nang pyrkhat katta nang mih ki jingmut dur ba laiphew jait kiba kha bad paid rnat ha ka jingi rngai jong ka. Marwei ka sathud sah afu ba Tympang u kwah ban kylli ia ka. Ha lade ka angnud ba ka jing kylli jorg u ka dei ban lai bteng bad pynpaw noh haba shai haba shat ia ka jingieit samla kaba ka suba u don ia ka namar ka la ieit eh ia u bad ka la kham ieit bad snlew snei shuh shuh ia u hadien ba ka la tip kham bntah na kawei kaba ju wan thied jingthied na dukan staphang ka jingim jong u.

Hadien ar taiew, u Tympang u wan mih sha dukan ka Si ban ia shongkai kumba u ju leh. Marsyn iohi ia u, mynsiem jong ka Si ka peh bad risa da ka jingkmen, hynrei kam pynpaw eiei. Ka leh kum bymbna ne sngew pher ia ka jingjah jong u.

Ynda u la shongkai shiphang ar phang, ka Si ka song kwai bad kylli ia u. "Bah Tympang, phi bun kam eh ne ba phi jah jlang?"

"Em phi, ngam da bun kam, tangba nga hap leit tour te. Nga dang wan mynne ka miet." Batai pynshai u Tympang

Ka Si ka suba ba u leit Jowai bad ka sngew atnud kum ei re; hynrei kam pynpaw bad sa shisien pat ka pynkynmaw la u. "Phi dang kynmaw ba phi ong la nga ba phi kwah ban kylli jingkylli la nga. Sngewbha kylli noh." Ka pynbor la u khnang ban ym sahnud shuh.

"Balei?" Kylli u Tympang.

"Ba nga kwah tip keif." Jubab ka Si bad kam lah khlem da wiat iet la u, wat la ka sngew atnud.

Shiphang u Tympang u pyrkhath, hynrei sniew bok la ka Si ba wan noh ki nongthied jingthied bad ka Si ka bun kam noh bad ki. Ynda la kham duna briew u Tympang u ong.

"Si ym don por mynta ban ia kren pynshai ia kiei klei. Lada phi beit; ngin ia kynduh lashai ka sngi. Nga la dep la pynbeit bad u Saifdur, ka Koina ba ngin la leit kai lang la shai. Ngin mih ha ka por 7.00 mynstep. Phi beit em?"

Ka Si ruh ka beit, namar ka la angnud slem ban ia kynduh la u. Hadien kata u Tympang u shong sa shiphang bad u sa leit noh sha la ling.

Mynmiet, ka Si ka kwah tang ban shai noh, namar kam lah shah ban shu sahnud sah.

VII

Ka dei ka step kaba kham syaid khyndiat ban ia kiwei pat ki step sngi tlang. Ka dei ka step ba kmen ia ka Si, namar ka sngewthuh ba ha kata ka sngi kan sa tip lut bad kan ym sahnud shuh. Ka rai ban ym aili ia u Tympang bad ba u dei ban kylli pyrshah noh ia kaba u mut. Ka Si kam da kit khia than shuh ia ka kam shong dukan bad ka pep ia ka pep ha kata ka sngi.

Ynda ia biang ka por, ka mih na ia iing bad marsyn poi ha Motphran, ka iohi ia u Tympang, ka Koina bad u Saiñdur ba ki ia ia ap lypa. Kumta ka leit bran bran sha ki bad marsyn poi hajan, ka kylli ia u Tympang. "Phi ia ap slem?"

"Ym pat da slem." U jubab.

Ka Si ka ithuh ba u Tympang u kmen ban iohi ia ka, khamtam ba ka wan biang por. Nangta u Tympang u ong ba kan bha ba kin ia leit kai noh sa sha Dwar ksuid. Ki ruh ki ia mynjur; namar ka dei ka jaka ba kham kynjah bad kin lait ka shah thad burom. Haba ia ia beit lang, u Tympang u leit wai Taxi bad ki sa ia kiew noh ha ka kali bad ia shong lang baroh saw ngut ha ka seat ba shadien. Ha kane ka sien, ka Si ka shong hajan u Tympang kumba ka ia ju leh teng. Ka Koina ruh ka shong ha syndait bad u Saiñdur Khlem da pyrwa eiei aiu ka ia kren ia khana, ia leh ia kam, namar ma ki ruh ki don ia ka pyrthet ban ia jngi.

Katba nang laid ka kali, u Tympang u kylli ia ka Si. "Phi ia ju poi Dwar ksuid?"

"Em; ngam pat ju poi." Iathuh bok ka Si. Nangta ka pyrkhut ban kylli ha u ia u ieit hok ia ka ne dei tang ba u shu kwah leh awria bad ka kylli pyrshah ba u da kaba shu pasiaw. "Balei ba phi kwah ban lalam kai ia nga tang sha ki jaka kyajah."

Shiphang u Tympang u stu sngap bad pyrkhak kumno un jubab. Ka Si pat ka leh lynga ba ka kwah ba un iatbuh hok ia ka. Hangta u Tympang um banse ban phla hok ha ka da kaba pasiaw. "Ba nga ieit eh ia phi."

Tang marsyn loh sngew ia kata ka jubab, ka Si ka shu sngew shoh tlot bad kyihuh ka met, namar la slem ba ka angnud kum kata ka jubab. Kam nang shuh ban ong ne leh kumno kumno ruh. Ka shu dem la ka khlieh ba ka shadem jong u da kaba peit ieit ia ki mat briew ba i ieit bad i jemnud jong u.

U Tympang ruh u peit ia ki kmat ba ryum phyrrai jong ka bad u pasiaw. "Phi kwah tip aiu ba nga kwah ban kylli ia phi?"

"Hooiid." ka jubab angnud ban tip noh.

U Tympang u syrpuud ieit ia ki ngab jong ka bad u pasiaw jemnud jai da ka sur kaba ka Si kam lah shuh hi ban klet ha ka jingim jong ka. "Si phi ieit ia nga?"

Ka Si kam lait jubab, hynrei ka shu kobnguh da ka khlieh tan pynpaw ba ia ieit palat bad ka wiat ieit da kaba peit sah ia ki mat briew jong u kiba angnud ban tip. Ka shadem jong ka ka peh dap mynsiem da ka jingkmn. "Balei phim jubab?" Kylli u Tympang.

"Nga la ieit palat ia phi Tympang ba ieit eh jong nga." Bad ki ummat jngkmn ki tuid ha ki ngab jong ka bad ka da wiat ieit ia u ryngkat bad ki ummat da ka jingwiat ieit kaba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u. U Tympang u tan la ka met balung jong ka ban kham pynsyndait sha lade. Shiphang badien ka Si ka pasiaw ba ki tyndong shkor jong u. "Baleit, nga ieit sngur mynsiem ia phi, hynrei lada kumne tang ka ieit kai sha k' jaka ba kynjah ne sha: khlaw te nga sheptiang loh ba loh khun khlem pat dei por.

“Ia kata ngin sa dang ia kren.” Pynshai u Tym-
 pang, namar ia poi ha Dwar ksuid bad u Tym-
 pang u phab pynsangeh ia ka kai. Ynda ia sangeh ka
 kali, baroh sawngut ki ia biar noh bad ki shong ia
 dih sha hajan ka jingkieng harud ka wah Umiam.
 Ka jingsngur ka um ki mawlong, u shyiap ba phyr-
 nai ha trai um ka jingpynngad ka suiñ bñeng, i law
 bñiap ba jyrngam ba don ha shiliang wah, ki peit
 ieit ia ki baroh sawngut. I mat kim don por
 ban leit wad ia kata ka Dwar ksuid, namar ki lap
 hangta ia ka Dwar Blei ba ka Lakympong, ka lei
 jingieit ka shat phyrnai da ki jingshai thaba kaba
 nang pynbha briew ia ki.

Kumba la ia pynbeit lypa, ka Si ka sei ia u
 Flask ba dap da ka sha saw ba bang. Ka Koina ka
 sei da u putharo bad ka ngap. Ka Koina ka shong ha syn-
 dah u Saiñdur bad ka Si ka shong shanieh ha ka shadem
 jong u Tym pang. Ki ia dih sha wut wut, namar ki la
 ia kyrkieh ban ia pra noh la ka jong ka jong khnang
 ban loh ia phylliew jingieit.

Ynda la ia dep dih sha, u Saiñdur u Ialam ia
 ka Koina sha law bñiap, katba u Tym pang pat u ia
 lam ia ka Si sha kawei ka kharai kaba jylliew ka
 ba don hapdeng ar tylli ki stir ba dap da ki soh
 pangkhlieh. Hapoh kharai ka khuiñ klon kdom
 lait tang u langiap bad u soh byrthit uba mih ha
 sharing jong kata ka kharai. Shisyn peit la i pynban
 ia kata ka kharai kum ka ling phlang ba sop tnum
 da u soh pangkhlieh. U Tym pang u kdañ pyn-
 kheñ ia u soh byrthit bad ki ia shong khop baroh
 arngut khnang ban ym lohi briew bad haba ki ia
 kren ruh ki shu ia pasiaw ban ym don ba lohngew.

Ka dei ka sngi tlang, ka suiñ bneng ka shai
 bha kdjar bad lah ban lohi ia u mawsiang bneng
 ba jngum. Ha them Ri Bhoi mynsngi ka syaid. Ka
 jaka ba ki ia shong phylliew jingieit jong u Tym pang
 bad ka Si ka itynnad bha. Ka pynthor ba la dep
 ot lut ia u kba ka thiah iar itynnad baroh sawdong
 ka jaka ba ki ia shongkai. Na ka jaka ba ki shong,

lah ban lohi ia ka surok kaji. Lada feng lah ban lohi wat ia ka jingkieng ban leit sha bhoi Rymbong kaba pun na shiliang sha shiliang jong ka wah Umiam ba ithiang.

U Tympang u doh ieit ia ka Si. Ka Si ruh ka shah ba un piam ia ka bad lai doh ieit hun mynsiem ia u Tympang bad ka rai ha la mynsiem. "Long katbe long, nga ieit ia u." Ngan myntoi i le ban im lada nga duh ia u bru uba nga da thoiñ eh, kam pher la nga dei ban duh burom ne ban ia kyn-duh ia kano kano ka ong eh ai ngan ia kynduh. Lada nga iap noh roh biang." Man la ka sien ba ka doh ieit ia u ka da wiat ieit da ka jingwiat ieit ba kyrpang eh kaba ka la tyngkai kyrpang tang na ka bynta jong u. Nangta ka Si ka pasiaw ieit.

"Tympang baieit jong nga, ngan shah ba phin leh ieit ia nga katba phi mon. Tang kawei. Shwa ba ngan shah phi dei ban smai ba mynta ka sngi phim ym shim noh ia ka jinglong sotti jong nga." Ka kyrpad sngur naduh la ka mynsiem.

"Phi dang sotti?" Kylli u Tympang.

"Hooïd". Ka pynshisha.

"Hok." Kwah pynthikna u Tympang.

"Hok." Ka jubab hok.

"Niuma, nga smai ba ngan leh kumba phi kwah." Kular u Tympang." Leit nangta, ngan leh ieit ia phi katba nga mon, phi ruh leh ia nga katba phi mon. Ynda la kular, ka Si ka kdup bad doh ieit ia u. Ka da kjup ieit ia u bad u thylliej jong ki u ia syrpad syrpaï mar kylliang hapoh ki shyntur ba syaid jong ki. Nangta ka Si kam sngew lah kyrda shuh ban sbu ia kdup da kaba shong ha madan bad ka feng shong noh ha pneh jong u Tympang, khnang ban pynpaw ba ka la aiti lut ia lade ha u. Ka jing-iaphylliew ieit jong ki ka pynfong ia ka Si ban law

la ka sop shadem bad aiti ha u Tympang ba un syrpuđ hun mynsiem la ka.

Ka shadem jong ka Si ka dang bei bha bad u Tympang u ngeit da ka rang sotti shisha. "Nga shah, sngewbha ba phin syrpuđ leit la nga ban sa khi ba nga don bad ba nga biang ka long kynthei ban bsa la ki khun ki kti kat kiba phin sa ai ha nga." Shiphang badien ka Si ka pyrkhath ba u Tympang u dei ban tip lut shaphang jong ka bad ka ong. "Tympang baieit, kumno ka pyrthai kan kren shaphang jong nga bad jong phi. Nga dang khyannah, phi pat phi la rangtah. Pato kin ym kylli mo ia nga. Iah uba shyiluit ne lah uba la jlop." Nangta ka peit ia u bad ka kylli. "Phim dom; ngan iathuh ia ka jingshisha?"

"Lada phi kren ia ka jingshisha; ngam don daw ban dom." Jubab hok u Tympang.

"Phim dom shisha?" Pynthikna ka Si

"Em." Jubab u Tympang ba u kwah tip.

"Baieit" Sdang ka Si. "Don uwei u samla uba leh jub leh jan bha ia nga. U heh ia nga tang shisnem. U ju wan kai ha dukan bad nga ithuh ba u lapmat ia nga. U pule B. A. first year." Nangta ka sangeh noh khlem bteng ia ka khana namar ka ipher ia ka dur u Tympang. "Em ngam iathuh shuh; tynda phim smai shwa ba phin ym leh noh bein ia nga."

U Tympang u pyrkhath shiphang, u sdang ban sngewthuh bad u rai long katba long, un ym leh bein ne pynbiar kput ia ka, hynrei lada sngewpher kumno re kumno u dei ban kiar noh na ka.

"Balei phi sngap?" Kylli sahnud ka Si ba ka lohi ba u pyrkhath jylliew bad i bun jingmut.

"Si, nga kular ban ym ieh beif, ia phi wat la nga dei ban jah burom. Ka pusip kan sa batai." U jubab khia thew suki jai.

"Nga iathuh lypa ia phi shaphang uta u samla khnang ba phin ym thut." Pynshai ka Si" U ju wan man ka por sha dukan. U wan shim kot jing-iathuh khana na nga bad u ju ai kyliang ia nga da ki jong u. Ngam ju kren tohmet ne beh ia u ba u dei u samla ba don akor, hynrei haduh mynta um pat tyrwa bad lada u tyrwa ruh ngam treh shuh ba nga ia ieit palat ia Phi." Ka pynshai khnang ba u Tympang un ym tharai sniew ia ka lade dei ba u iohi ba ka kren bha ia u.

"Si, uwei na ngi u dei ban kiar." Kren atnud u Tympang ba u sngew bishni kumei re. Kan bha ba kiar ma ma nga. Bat ia uta uba dang ia biang rta bad phi bad ynda phi poi sha la ling sa tem ia ka jingrwai 'Kiss Me Goodbye;' Bad u pynshai noh ia ka na jingthum bad u shong noh marwei sha rud.

Ka Si ka sngewthuh bad iohi shai ba u baieit jong ka u la mong. "Baieit jong nga," ka ong. "Baieit phin kiar ma phi? Ngam shah. Ngan kiar ma nga na u." Ka pynshai ia u da kaba syrpuat ia u 'niuh khlich bad doh ieit ia u da kaba syndait la ka shadem la ka shadem jong u.

U Tympang u sngewthuh ba u la kum kren bakla bad u sneng noh ia ka u ong "Si, haba phi kiar na u, kiar suki khnang ba un ym paat dohnud.

"Ngam pat don ktien eiei te bad u." Ka pynshai shuh shuh. "Ngan tang shu iatap ia u shanphang u samla bha briew jong nga, tang kumta un sa sngewthuh bad un sa kiar hi.

Nangta ka shim ia ki kti jong u barob ar, ka doh ieit ia ki sla kti jong u bad ka ong. "Kine ki kti kiba la syrpuat ieit nyngkong eh ia ka shadem sotti jong nga, Ai kin lai syrpuat ieit shirta." Bad ka jaw ummat da

ka jingsniew hun mynsiem kaba khleh lang bad ka jingsyer loh ba u tym pang un ieh noh ia ka bad leit phai biang sha Jowai.

U Tym pang u isvnei ia ka jinglong hok jong ka bad u pyrkhut. "Kane ka samla kaba long kum ka erlangthari, kaba kynme kynpha ia ki samla ba kren pah samla ia ka; kaba dem riang, kumno kan jaw ummat ha ki lyngboh sla kti jong nga, lynda ka iet hok shisha ia nga". Kumta u bat arti ia ki reng ngab jong ka bad da ka 'ti kmie u pynniad ia ki ummat ba syiad jong ka bad u doh iet ia ki rymmiang shyntur ba kyuh jong ka. Ki mat hiew jong ki, ki peit iet iwei ia iwei pat da ka jingiapeit iet lung mynsiem kum ban smai para 'matbriew, para rymming shyntur ba la im neiap kin ym ieh non iwei ia iwei pat.

Shwa ban sdang dum ka bneng, ki ia mih noh na ka jaka ba ki ia shong kai. U Tym pang u weng ia ki sohbyrthit kiba snoh ha ki jaiu jong ka. Ka ruh ka weng lem ia ki sohbyrthit kiba snoh ha ki jaiu jong u. Nangta baroh arngut ki ia iaid kai sha Dwar ksuid da kaba ia kdup iet bad ka Si ka dem la ka khleh ha snadem jong u Tym pang katba ki ia iaid. Ynda poi ha Dwar ksuid ki peit ia jingitynnad ka mariang bad ki sajt kti sajt kjat bad bta la ka khmat ha ka wah ba sngur jong ka umiam, Ka Si ka pynsait ia ki khmat jong u Tym pang.

Pleng ym don bneng ha pyrthei, lait na ka jingieit ba ia suk mynsiem lang Ki ia pyrkuat lang katba ki ia peit iet mar kyliang.

Ka Wah Umiam ka tuid sngur suki jai bad tem sur jingieit Ka Dwar Blei ha ka wah Umiam ka plie war la ka khyrdop ba kin loh ban rung sngewbha, ki shuki maw ba ju shong dorbar ki puri ruh ki la khuid bha ba kin shong pyngngad, u hati maw ba don ba pdeng wah u la dem lypa ba kin loh kiew bad shorg ki khun syiem ka jingieit. U maw pan-sngiat bapdeng ka khriang bad ka lat lat ruh u la pynkhuid lypa ia lade ruh ban loh phong ha shyn-

rong khlieh jong ka khun u Kyllang bad u maw jin kulai hapdeng um, u la kloj ban ailad ba kin shong leit kai suwari. Ka 'lei jingieit ka Lakympong da lade hi ka la kdup ia ki ha ki jainkup rong simpyl-lieng ba pyiar jong ka. Hynrei ki dang dei ban tip aiu kan jia ha ka jingim jong ki.

Arngut ki shong ia kdup harud ka wah Umiam Dwar Blei ha pyrshah shuki maw. Ki klet ba la dum ka bneng tad haduh ba wan wad ia ki da u Saifi-dur bad ka Koina ban ia leit phai noh. Kumta baroh saw ngut ki ia leit lang noh sha ka kali. Hapoh kali ka jinglakdup ba rhem mynsiem hapdeng u Tympang bad ka Si ka kham sieng iwbih ban ia ki por ba mynshwa.

Ka Si ka lai dem la ka khlieh ba shadem jong u Tympang da ka jingsboh mynsiem ka bym lah ban batai. Teng teng ka khmied bad lai peit ieit lung mynsiem ia ki khmat u Tympang. Hynrei ka por ka lyngkot palat bad ki la da poi Shillong. Shwa ban poi Motphran u Tympang u pasiaw ia ka Si.

"Baieit sa shisien ngan ym ialam shuh ia phi sha khlaw, hynrei ngan ialam ia phi sha sor. Phin leit?"

"Shano phin ia lam?" Kylli ka Si.

"Sha Guwabati Ngin ia leit ha ka 26 tarik Dec. Ngin sah shimiet bad wan phai noh ba ka 27 tarik shwa ban poi ka snem thymmai." Pynshaj u Tympang.

"Ym lei lei tharai?" Pynthikna ka Si.

"Ym lei lei." U jubab.

"Haba ong ma phi ym lei lei, ngan bud beit ia phi sha kano kano ka bynta jong ka pyrthei. Ia lam barabor ia nga kat shaba phi leit." Jubab aiti lut ka Si.

"Kata poi noh ha ka por 7 bajé mynstep ha

Tourist Taxi Stand ha Police bazar. Ngan ap beit ia phi hangto." Bthah u Tympang. Ynda poi ha ka jaka ban hiar kali; ki hiar noh bad leit phai sha la ling da ka jingsahnud ieit ba mar kylliang.

Ha katei ka miet, u Tympang u iohthiah hun mynsiem ba u la pynpaw la ka jingsngew bad ba ka Si ka pdiang hun mynsiem ia ka jingtyrwa jong u. Hynrei ka si kam nang thiah. Ka shu kmen bad kynud sur tympang ba ka kynmaw sah kumno ka saong ha pneh u Tympang bad ki rukom syrpuđ ieit jong u ia ka shadem jong ka. Marwei ka iai ktah ia la ka jong ka shadem bad ka sngew kumba u Tympang u dang bat ia ka. Khlem lap sngewthuh; la da kynih u syiar nyngkong. Kumta ka khie shong noh halor jingthiah bad ka thoh kawei ka shithi sha u Tympang. Ynda la dep thoh ka sa thiah ba dang dum eh.

Ynda la khie mynstep, ka Si ka angnud ba u Tympang un wan mih sha dukan khnang ba kan ai ia kata ka shithi, hynrei ka jingkhmih lyoti jong ka ka sepei, namar u Tympang u khlem wan. Dohnud jong ka ka sngew kumban bihei. Ynda ka poi ling ha kata ka miet kam lah shah shuh ka sngew myllung kum ei re ia lade bad ka iam kynsluk ha ban da suwan hi jai. Ka kiew halor jingthiah khlem bam, hynrei kam nang ioh thiah Liak ka kynmaw ha kam dei ban soi ia la ka kyrteng ha ka shithi ioh don ba lap, kumta ka pom noh la ka kyrteng bad ka sa soi kyrteng noh da ka kyrteng sin ba u ai ha ka.

U Tympang ruh u sahnud ba u khlem ioh ban leit mih sha dukan ka Si bad u kwah ban tip la ka dang leh juh leh jan ne em ia uta u samia uba ju shim kot ai kot ia ka. Kumta u antad ia ka por wai klas bad leit sha dukan ka Si hajien ar sngi naduh ba ki ia wan na Dwar Ksuid. Hynrei ha katei ka sngi ba u leit, uta u samla u khlem wan. Ka Si ruh ka bun kam ba bun ki nongthied jingthied ba dei ka sngi peit miet Khrismas. La u mut ban

leit noh ruh ka Si kam shah bad ka phah ap ia u ka ong ba ka donkam. Tang dep biah pisa ia ki nongthied jingthied, ka phai da dien ia ki bad ka sei ia ka shithi bad ai burieh ban ym iohi brieve.

U Tympang u shim bad thep hapoh pla. Nangta ka Si ka sei kwai bad ai ha u Tympang da ka ba pasiauw artad. "Khie leit noh loh lap ba wan u trai dukan. U Tympang u lyngngoh ba mynshwa kam ju tieng than ia u trai dukan, katba mynta pat ka tieng ia. Jar la katta um bun ktien, u shu ong. "Nga la leit ho". Wat klet la shisngi. Ka Si ka kohnguh kblich bad u Tympang u mih noh na dukan ka Si.

Marsyn mih na dukan ka Si, u Tympang u leit rung ha kawei ka Restuarant, u order sha shi pela bad u pule ia ka shithi. U pule ar sien lai sien bad u sngewbun mynsiem. Ha katei ka janmiet u shong hapoh iing wat la bun ki paralok kiba la khot sngewbha ban ia peit miet Khrismas. Ynda la miet bha um lah shah khlem da pule biang ia ka shithi jong ka.

Wahingdoh
Shillong
23/12/.....

Tympang baieit,

Marwei nga shong ha ka jingkyjah jong ki sngi ki miet. Wat lada don briew ha ishongkai ruh, nga sngew kum bym don mano mano. Ha ka por bym don briew lei lei, te ynnai ia kren. Ngam tip la ma phi baieit jong nga phi lynga pisa ne em kumba nga ka baieit jong phi nga lynga pisa.

Nga pyrkhath sa pyrkhath ngam tip balei nga pyrkhath, wat la machi baieit eh jong nga phim shem la pynsngew sih ne pyndiaw ia nga. Hynrei balei nga pyrkhath kum-ne? Ngam sngewihuk. Ki ummat jong nga ki shu jaw hi wat la nga tip bu phi ieit eh ia nga. Ynda nga ioh sngew lei lei ia ka jing'wai. 'For the good time, 'bad' Kiss me goodbye' ki ummat jong nga ki shu lai tuid lynter. Ngam iip balei.

Baieit, wat ju sahnud ne wat ju bynniaw,

Ia phi ngan kit ngan ym pyndiaw.

Wat la phi long kumno kumno ruh phi dei hi uba ieit eh jong nga vaduh kato ka sngi ba ngi ia wan na Dwar ksuid, ngam ju don jinghun sutia, lait satang lada ngan tolu biang ia phi. Hangta ngan hun bad ia-ihuk khana ruh,

Kaba kymaw ieit eh ia phi,

Ka khun u Kyllang.

VIII

Ha ka miet Khrismas, paidbah Khristan ki la leit jingiaseng Ka Si ruh kum u Tympang ka thiah khop ha jingthiah. Marwei ka pyrkhath kumno u Tympang un sngew ia ka shithi jong ka. Hato un dih peij mit? Hato un dih ia shad sngewbha bad le bad le? Ne un thiah khop ha la iung." Marwei ka sdang lynga bad kwab ban poi noh ka sngi 26 tarik ban iohi ia u bad ban ia leit sha Guwahati kumba u la kular.

U Tympang ruh kumjuh kumba pyrkhath ka Si. Hato kan leit peit miet Khrismas bad la ki paralok; wat la kam pat long Khristan. Hato kan leit bad u samla Khristan uba ka la lathuh khana teng ha u. Ma u ruh u lynga pisa. Hynrei yn leh kumno. Kane ka dei ka pyrthei. Ka lynga pisa jingieit kam ju ai thiah ai dem suk iano iano ruh bad lada palat ka lah ruh ban pynkem pang mynsiem.

Ka miet 24 tarik bad ka sngi 25 tarik, sngew kumba ka jlan bad suki palat na ka bynta u Tympang bad ka Si. Baroh argut ki lynga pisa tad haduh ka step 26 tarik. Ka dei ka step ba phyrnai bad ka mei 'ngi ka jyrtieng la ki kjat pajib u lum Mawpat bazar u lum Shyllong. Ka Si ka khie pynstet da ka jingkyndeh mynsiem bad ka khreh ban leit wad ia u Tympang sha Police bazar kumba la ia kut. U Tympang ruh kumjuh u sei pisa, u thep ar lai jaka bad u khreh pynsted ia lade, u da rah ia kawei ka suit Case bad u leit sha Police bazar.

U Tympang u poi ha Police Bazar Tourist Taxi Stand ha ka por 6 bajé mynstep. U ia leh ban poi kloi loh ba poi shwa ka Si bad long bieji u ban pynap ia ka samla briew. Ki Dalal ki pyrta Guwahati....Guwabati bad ki lalam ia ki nongleit jingleit bad ai jaka ia ki ban shong hapoh ki Taxi. Ka por ka la dap 6 shiterg, ka Si kam pat poi Marwei u lynga wat la u tip ba u lakut bad ka ha ka por 7 bajé

mynstep. Ynda la dap 7 duna shipawa, u Tympang u hiar noh sbaphang Bijou Cinema ban peit la ka la wan ne em. Ha lade u sngew svier loh ka Si kam wan. Nangta u laid haduh jan Dreamland. Hynrei um lohi satia la ka Kumta u kiew biang noh sha Khyndailad bad u ap noh hangta Kyndit liak u lohi la ka ba ka wan pynsted wut wut sha pyrshah jong u.

Ka Si ka riam da ka jaiñ kynshah stem ba blad rong bad ka phong da ka sweater leih. Ka sad pyn-noh la u 'ñiuh khleih bajrong rymphai shadien bad ka leh kmen ben lohi ba u la ap la ka. Ban da ym dei ha surok ba bun ki tongkit nongwan, ka Si bad u tympang kin jin da la ia march ban ia kynduh kloi bad piam icit iwei ia iwei pat. Hynrei; akor kaba tam.

Ka Si ka leit beit sha u Tympang; ka da pynhiar mynsiem stet phia phia ba ka thait, namar ka la kiew stet ia ki mawkyndon Dreamland bad ynda ka la poi hajan ka peit icit ia u na khlieh ha kjat ba u la phong da ka sut rong dpei ba thymmai bad la ka suitcase ba kti.

"Phi la ap slem?" Ka kylli ia u hapdeng ka jing-thait bad ka wiat icit ia u da ka jingwiat icit ba kyr-pang eh kaba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u.

"Dang shiphang." Jubab pynshogaiñ u Tympang. Wat la ha ka jingshisha u la ap kumba shi kynta duna. Baroh angut ki ia leit lang sha Taxi Stand ban shim kali bad ki ia leit de bak sha Guwahati. Hapoh kali ki ia shong don akor bha namar ba don lang bad kiwei de ki passanger.

Ki poi Guwahati tang hapoh ar kynta shiteng-Marsynhiar na ka Taxi, u Tympang u ialam beit ia ka Si sha kawei ka Hostel ba saw mala bad ba rem dor bha. Ka Hotel ka bym da jogai na jaka sangeh ki Tourist Taxi. Marsyn rung hapoh Hotel, u Tympang u leit beit sha ka jaka ba don u Manager. Ka Si ruh ka laid rynkat bad u kum kaba la ju tip

rukom bha, namar u Tympang u la hikai lypa la ka naduh kali Ki dkhar ba shong la dii sha ki shu peit lyngngoh la ka Si ba ka riam Khasi.

"Have you a room for us?" Kylli u Tympang la u Manager.

Ha Counter mar pyrshah jong u manager, don uwei u khar punjabi uta ieng shaniab tymbuit halor ka miej. Uta u dkhar u shu peit shin la Tympang, lehse ba u Tympang u la i rangbah bha bad ka Si pat ka dang i khynnah wat la ka heb met bad jrong. Hamar kata ka por wan rung sa arngut ki dkhar shynrang ba i ngiew ka dur wat la ki riam bha riam miat. Uta u dkhar punjabi u peit la u Tympang bad u ong. "You came to enjoy Christmas?"

"Yeah." Jubab u Tympang kum u bvm s lia iano iano ruh. "Last year when I go to Calcutta I Stayed in this very Hotel. Now everything seems to have been changed. You have beautify and renovate everything."

"We try every thing Sir to satisfy our customer." jubab u manager." "Sir you want single or double?"

"Double." Jubab u Tympang.

"O. K. Sir, we'll give you the best room." Bad u ai la u shabi ha u Boy uta trei ha kata ka Hotel. U Boy u shim la u shabi bad pynrah la ka Suitcase bad u Islam la ki sha ka kamra kumba la bthah da u Manager. Ka dei kamra kaba don ha ka mala kaba lai. U Boy u plie la ka jingkhong u pyni la ka kamra sum, u bat i kumno pan plie la ka T V bad ban phone lada donkam. Madien kata u kylli "Or kun sha ye Sahep?"

U Tympang u bthah la uta u Boy ban wan rah omlet bad ka sha ba kin la dii.

Ynda la mih u Boy, ka Si ka law la ki just

bad faid tang da ki kjat halor ka karpit bajem mom
mom ka da peit ia ka jingthiah bad ki syngkheih
khlieh ba la sop itynnad bha. Ka plieh sa ia ka
wardrobe bad ka dressing table ba la polish bha. Ka
twad ia ki kti shuki, ka centre table bad kiwei kiwei
ki jinghuh jingsad, katba u Tympang pat u plie ia
ki pyrdatan peit kai ia ka jingitynnad jong ka sor
Guwahati. Ka si ruh ka wan ieng noh hajin u Tym-
pang bad ki ia peit kai lang na jingkhang iit. Ki da
ia kdup ieit iwei i iwei pat bad ia doh ieit mar kyliang.

Tang shiphang ia wan tied jingkhang u Boy bad
u Tympang u phah ia u ban rung. U Boy u wanrah
sha bad pylleng sdieh kumba la bthah da u Tympang.
Ka por ka dang long kumba 10 haje tam mynstep.
Katba u Boy u dang pyntheh ia ka sha, u kyli ar-
tad ia u Tympang k. tno baje kin ia bamja snaj (lunch).
U Tympang u ia fathuh ba kin ia bam 12 haje myn-
sngi bad u bthah ia u Boy ba un wanrah ia ka bam
sha kamra. Shuh shuh u bthah ban wanrah da ka jalieh,
u Salad, ka doh svar ba la shet kyila, ka kait bad
u soh apple. Hadien kata u bthah ia u Boy bau
wan shim ia ki pela hadien shiphew minit eiei bad u
Boy u sa mih noh na ka kamra. Marsyn mih u Boy,
u Tympang u khang hook noh ia ka jingkhang loh
ba shu kumno kumno don ba wan pyntud ia ki.
Nangta ki sa ia dih sha baroh ar ngut.

Ka Si ka dkhat ia ka pylleng sdieh bad ka pyntian ia
u Tympang, u Tympang u bam da kaba peit ieit ia ka
da rukom peit kaba ym i don kynthei briew ka ban
ym iapbiej lada dei ha kum kata ka por tad ka jaka.
Ynda la dep bam ia kata kaba la pyntian ka Si, u
Tympang ruh u dkhat ia ka pylleng ba don ha ka
Quater plate, u dait ha ka shyntur bad u pyntian da
ia ka jong ka shyntur ha ktien jong ka Si, ka Si ruh
ka shim hun mynsiem da kaba pynladei lang para
rymmiang shyntur.

Tang shiphang ki la ia dep dih sha bad u Boy u
wan tied jingkhang ban shim noh ia ki pela. U
Tympang u plie ia ka jingkhang. U Boy u rung ha-

poh kamra ; u da pynbeit bad bñh bha ia u jug ba dap um bad ki klat ba khuid bha. Nangta u sa lum ia ki pela bad leit noh. Ynda ia mih noh u Boy, u Tym-pang u khang hook biang noh ia ka jingkhang.

Ngin ia sah lang ha kane ka kamra sieh mynta ka miet." Kylli ka Si

"Te phin leh kumno? Phi nuð hi ban sah la ka jong ka kamra." Jubab beit u Tymfang.

Ka Si ka pyrkhat ba lade. "Khlem pep mynta te ngan sa duh ia ka jinglong sotti." Nangta ka rai ha lade bad ka ong ia u Tymfang. "Long katba long, ngan sah bad phi. Nga ieit eh ia phi, ngan iap ruh bad phi." Bad ka kdup bad doh ieit ia u.

"Phin sum shwa ne kumno?" Kylli u Tymfang ia ka Si.

"Em nga ia dep sum mynne ka step na Shillong" Jubab ka Si.

"Nga te ngan sum shwa." Ong u Tymfang ia ka Si. Sngewbha sei kito ki jaiñ jong nga na ka suitcase." Bad u ai ia u shabi ha ka Si. Ia lade lade pat u nang law jaiñ. Ka Si ka shu peit ia ka met ba ksah jong u. U Tymfang pat u leh myn leh kumbym loh ba ka peit ia u bad u law ia ka law ia ki jaiñ ba u phorg, hynrei ba ka ingshisha, u nang peit syntiat na ka it dressing table kaba jrong jan shirynieng briew.

Ynda ia dep law jaiñ. u Tymfang u rung noh sha kamra sum, u plie ia ka shower bad u sum khlem da khang ia ka jingkhang Ynda ia dep sum u kbot ia ka Si bad u phah ia ka ba kan pynnaid ia ka met jong u. U da leh kjeh kum u khyllung. Ka Si ruh i kumba ka sngew sarong ban loh leh trai bad pynleh roh ia u. "Shim phong jaiñ hapoh kamra sum, wat mih kumto." Ka ong ia u namar hapdeng

kat kata ka jingieit ruh dang don hi ka jingsngew lehraifi jait bym pat ia dei shi nga.

U Tympang u leh kumba ka bthah bad ynda la dep phong jaiifi, u sa mih noh na kamra sum. Ka Si ka shu peit lapbiej ia u namar ka Lakympong ka 'lei jingieit ka la nang shat thaba ban nang pynbba briew bad pynphuh ia u la kum uba dang phuh samla bha. Haba u Tympang u lohi ba ka Si ka shu peit sah ia u, u leit ban doh ieit shwa ia ka ban pynhun bad pynpaw ba u da ieit shisha ia ka.

Ka por ka laid stet bad ka ja ka doh ka la wan poi sha kamra jong ki. Ki ia bam shyngiam hun mynsiem da kaba ia pyntian ieit iwei ia iwei pat, shiphang ka Si, shiphang pat u Tympang. Ynda la dep bam ki shong iathuh khana bad u Boy u sa wan lum noh ia ki pliang. Shwa ba un mih na ka kamra, u Tympang u bthah ia u Boy ba un wan rah ja miet ha ka por 7 baje janmiet. Bad u khang hook noh artad ia ka jingkhang ban loh thiah kai khyndiat.

Ynda la mih u Boy, u Tympang u plie ia ka T.V. bad ki ia shong peit kai shipor ar por da kaba ialeh ieit artad mar kyliang.

Shiphang ka Si ka shong ha pneh jong u Tympang bad ynda ka rukom ialeh ieit jong ki ka la poi ha u pud ba kim sngew nang shuh da kumno kumno ruh, u Tympang u ialam noh ia ka sha jingthiah. "Baieit jong nga," pasiaw ka Si ha ki tyndong sbkor jong u Tympang da kaba doh ieit artad ia u halor jingthiah. "Nga sngew sheptieng kum ei re."

"Wat tieng bajeit jong nga, nga nang nga tip ban hikai ia phi." Pynshngaiifi u Tympang. "Lada phi ieit hok ia nga. Hynrei nga sheptieng loh ba phin sa leh noh ia nga bad leit snoh ha u samla uba phi dang ia biang rta."

"Ban wad samla da uwei pat, ne ban ia kaba mynjur ia uto u samla ba nga la iathuh ia phi, kan

Ba ba ngan wad bad mynjur ia ka thliw jingtep."
Jubab rai kut ka Si.

U' Tym pang u pyrkhut fa ki kyntien jong ka. Ha
fade u antad lehse ba ka kren shong shut samla
ba la rhem jingieit palat. Ka Si ka peit khangkhai
fa u bad ka ithuh ba u bun jingmut, kumta ka pyn-
shgaifi fa u da kaba ong.

"Ynda la ieit palat, ju mih ka mynsiem bishni.
Tang shu lohi wat lada shu bna ba leh juh leh jan
iano iano ruh. Ban ai lad la kum kane ka myn-
siem ym ju poi jingbha. Barabor dei ban sha-
niah iwei la iwei pat fait ha ki khap ba kumno eh
Wat ju klet ba ka jingieit ba shisha dei kaba aiti
lut khilem da tyngkai shuh la fade."

U Tym pang u sngewdei bad ka Lakympong ka
lei jingieit ka pyndep la ka bhah kat kum ka aifi
mariang.

Ka Si ka theh syep theh svar, ka ud hun myn-
siem bad ka pasiauw ha ki tyndong shkor u Tym-
pang. "Baleit eb jong nga, ka dei ka sien banyng-
kong eh ia nga." Bad ki ummat ba syaid ki tuid ha
ki ngab jong ka .." Ka dei ka sien ba nyingkong
eh fa nga. Balei ba phi shim noh fa ka jinglong
sotti jong nga "Nangta ka ud jlan." Ani balei nga
shafi?... Balei phi hikai la nga" Bad ka lam kyn-
shuk. U Tym pang u pynhiad la ki ummat jong ka
bad u khroh u kjor fa ka.

Sa shisien pat ka Si kam lah khilem da wiat
ieit ia u da ka jingwiat ieit ba kyrpang eh ba ka la
tyngkai khnang tang-na ka bynta jong u bad hapdeng
ki ummat ka lai dohi ieit fa ki rymmiang shyttur
ba syaki jong u bad sa dem artad la ka khlich halor
ka shadem jong a.

Kane dei ka sngi ba kyntang, ka sngi latched ju-
tang para ma ki.

Ka por ka la dap 7 baje janmiet. U Boy u wan tied jingkhong. U Tympang u bthah ia ka Si ba kan shong ha ka shuki bad leh kumba pule kot. Nangta u sa leit ban plie ia ka jingkhong. Ka rukom shong jong ka Si, i kumba ka ap ban ioh ja noh.

"Thura die ri hei na Sahep?" Ong u Boy.

"Kui bad nei. Time thik hei." Jubab u Tympang da kaba puh sam rkhe. U Boy u buh halor miej ia ka ja ka doh bad u Tympang u bthah ia u u ong." Or suno, bis minit ka bad me aw, ye plate le ne chaye."

"Thik hei Sahep." Jubab u Boy bad u pynbeit ia ki pliang halor miej, u pyntheh um ha ki klat, buh bha ia ki souce bad u pynbeit itynnad ia ki rumal kot ha kawei ka klat ba thylli. Nangta shwa ban mih u kylli. "Or kus chaye Sahep?"

U Tympang u iathuh ba um donkam eiei shuh, bad lada u donkam eiei un sa press ia ka calling bell. Kumta u Boy u mih noh na ka kamra bad ka Si ka sdang ban pynkhat ia ka ja ka doh ha ki pliang. Ka ja kishri, ka doh syiar, u sohsaw, u salad, u piat, u sohjew, u soh mynken bad ka souce kiba long ki jingbam kiba ka Si bad u Tympang ki bang bha ban bam.

Shwa ban bam, u Tympang u sei ia u bilor whisky bad u dih khyndiat. Nangta u tyrwa ia ka Si, hynrei ka Si kam treh ba kam ju mlien. Baroh ar ngut, ki bam kdang ba ki la sngew thangan. Ynda la dep ia bam, ki ia shong peit T. V. shiphang bad kumba la bthah; u Boy u wan lum wan lang noh ia ki tiar bam tiar dih na ka kamra jong ki. Ynda la mih noh, u Boy, u Tympang u khang woh hook noh ia ka jingkhong bad, hadien shiphang ar phang ynda la hjar ka ja, ki sa ia kiew noh baroh arngut halor jingthiah ban ia thiah jah thait.

Baroh shimiet, ki pynlut por ha kaba ia leh ieit mar kyliang. Ynda la jan shat, u Tympang u ioh

thiah suk lyngngai, katba ka Si pat kam nang loh thiah ba ka sngewsih kum ei re. Kumta ka phai noh sha kawei ka liang. Shiphang hadien, u Tympang u kyndit na ba loh thiah bad u tan ia ka Si ba kan phai sha u. Ka Si pat ka sngew atlukhi ia u bad ka ong. "Nga dei ka nep jot." Nangta ka sngap shiphang bad ka phai sha u da kaba leh sngewsih bad ka ong biang" "Nga dei ka nep jot. Balei nga shah." ka kren bynniaw." "Balei phi hikai ia nga?" "Bad ka kyndat sha rud ia ka kti kaba u kdup ia ka."

U Tympang u leh dom bad kynteit kylla ia ka da kata ong ba um shym pynbor ia ka, hynrei ba ka la aiti da la ka jong ka mon sngewbha Nangta u sa khroh ia ka, namar u tip ba ki thei samla kim don elei kaba kham knraw ha sla pyrthei lait na ka jinglong sotti. Sbisien ba ki la duh noh ia ka, ki sngew kumba ki la lyngkbuid bad ym don eiei shuh, bad ki dei hok ban sngew pang met. Kumta ynda u la lai khroh lai pynsngew thuh ia ka bad kular ban ym ieh beifi, ka sa i kmen i suk mynsiem bad ki sdang ban ia leh ieit biang bad sa ia thiah suk haduh ban da shai.

Ynda ia sdang ban mih sngi, baroh ar ngut ki kyndit naba loh thiah da ka jingted jingkhang jong u Boy uba wanrah ia ka sha step (bed tea). Kumta u Tympang u khie bad shim ia ka sha. Katba ki dang ia dih sha, ka Si ka kylli ia u Tympang. "Phin leh kumno lada nga pun khun?"

"Ngin ia ri lang kein", Jubab pynshngaiin u Tympang.

"Phi kular ba ngin ia ri lang?" Pynthikna ka Si.

Nga kular bad nga smai bad to tip ba kane ka smai ka kular ba nga ai ba phi ka palat liam ban ia ka smai ka kular jong kiba bun ha khamat ki duwan pyrthei." Bad u don ieit biang ia ka.

Ynda ia ia dep dihsa, baron arngut ki ia sum lung ha ka shower bad sa khroh ban wan phai noh

sha Shillong. Ka Si ka Ieng ha khmat ka dressing table, ka sad la u shñjuh khlieh bajrong jong ka bad tah pynbha briew la lade da ki jingtab khmat ba iwbiñ. Katba ka dang kñreh, ka Iohi la u Tym-pang lyngba ka it khmih ba u la dep khreh jwaiñ bad u kdup la ka na dien da kaba thaññ ia ka na syng-kai. Baroh arngut ki peit ia lade ha ka it khmih. Katno ki iphub bad ibha briew, namar ba ka La-kympong ka 'lei jingieit ka la synreit ia ki da ka um syntiew bad umjer pynbha briew ha iwbiñ thiang ban nang pynbha briew shuh shuh la ki.

Ynda la dep khreh, u Tymfang u pan la ka bill bad ynda la dep siew pisa, ki sa ia mih noh na Hotel. Ynda poi ha surok, u Tymfang u shim da ka Rickshaw bad ialam peit kai ia ka sor Guwahati bad ia ka wah Bramaputra. Ki da kham pynlut por khnang ban ym poi shai than sha Shillong, ba dei ka sngi Robibar bad sa Iohi ki nongwan nongleit jinglaseng. Ynda la ngiah ka ia shang suwari, ki sa ia leit bamja ha kawei ka Hotel bad ynda la dap 2 baie janmiet, ki sa wan phai noh sha Shillong da ka Tourist Taxi.

U Tymfang bad ka Si ki poi Shillong ynda la janmiet. Ha shwa ban hiar na ka Tourist Taxi, ka Si ka kyrpad la u Tymfang ban ym iathub briew hano hano ruh ba ki ia wan Guwahati. "Lada phi wan ha dukan ruh, wat leh jub leh jan than ia nga, Ioh ba sa tip ki briew ne u trai dukan bad kan sniew ei ka kam. U Tymfang u kular bad u ong ha ka ba un sa wan mih sha dukan ha ka sngi Nyng-kong. Hadien kata ynda la poi ha ka jaka sangeh kali, ki hiar noh bad sa ia pra sha la ki jong ki ting, khlem da ia iaid lang Ioh ba Iohi ki briew.

Ha ka janmiet 27 tarik, u Tymfang bad ka Si kim lah khlem da ia pyrkhath bad kynmaw ieit iwei ia iwei pat, hynrei jait ba la ia dufi thiah ha Guwahati bad thait ka shong kali, ki khmat jong ki kim lah shan shuh bad ki Ioh thiah kumba lap. Teng teng ki ruma, hynrei ym lah ban sngewthuh añu ki ruma,

Ynda la khie thiah myastep, baroh arngut ki ang-
nud eh ban la kynduh noh iwei ia iwei pat. Phewse;
Ha ba lap briew noh markhap ling jong u Tympang
bad um loh lad satia ban leit mih sha dukan ka Si.

Haba u Tympang u khlem leit mih sha dukan
ka Si kumba u la kular, ka Si ka lynga pisa myn-
slem bad ka sdang ban suba sniew ia u Tympang
bad ka sngew bitar la ka kupar jot. Pynban wat la ka
shnud pat, kam banse ban leit sha la shnong ha
ka step kaba 29 tarik, namar ka la kular ia u kpa
ban poi sha shnong. Kumta shwa ba kan leit; ka thoh
kawei ka shithi sha u Tympang bad ka leit phoh ai
dang step pbyrngab ba ka Koina Nangta ka sa leit
sha la shnong. Ha kata ka shithi ka thoh kumne:—

Wahingdoh
29/12/

Tympang baieit,

Nga la khmih lynti ia phi, hynrei phi khlem
wan. Ngam lah klet ia phi, Haba nga kynmaw ia ki
sngi ba la leit noh, nga sngew bynnud, nga dap da ka
jingyngngoh Ngan ym klet shuh, du lei lei ruh. Mynta
nga pyrkhut sa lano sha; ngan ia kynduh biang ia ka
ulom ksar aiom rupa jong nga bad phi uba nga du lei eh.
nga lai kyli ha lade balei sha kim neh junqa. Balei
ei leit noh. Haba nga pyrkhut, teng teng nga long kum
ka bie, haba nga pyrkhut jungieit. Haba nga trej kum,
nga kum sangeh kynsan, lada kin loh ki briew kin ong
ba nga biy, hynrei kin tip ba nga kynmaw jungieit.

Baieit jong nga, ngan ym lah, ban klet ia ki jing-
seng jong phi ia nga. Ki lai kren sah ha ka dahud
jong nga. Lada nga lai ruh nga kynmaw, ne trej kat
shaba nga don, nga long pyrkhut bad phi. Haba nga
thlah nga khoi ia phi, nga nga ong, ale baieit jong

nga," wat la nga tip phi ~~don~~ sha jngai ruh nga sngew kumba phin jubub haba nga khot.

Map ia nga baieit, ba ngr la kum pynbitar ia phi ha Guwahati Mynta haba nga la pyrkhat, nga kum iam ialude Namar jong phi baieit nga pait ka dohnud bad kylli ia lude. "Balei nga pynsngewsih ia la u jong uba nga ieit eh?". Namar jong phi baieit ngan iap iapli. Wat la phi don jngai na nga, ia phi nga ieit, nga ial kynmaw.

Baieit jong nga wat tieng, ngan ym shet shukor baieit ia phi Wat khuslai wat urtatien ia nga, ia phi ngan ri ngan kdup ngan shirta.

Kawei ngan ong, "wat shang miet than, lait na ka 8 baje shapoh. Ka kiad ruh kham pynduna, u sikret ruh namar nga tieng ioh phi jyrhoh ngam lah shah, namar nga sngewsynei palat. Ngan wan phai ha ka 31 por mynstep.

Kaba iai kibok bad ieit eh ia phi,

Ka khun u Kyllang,

XI

Marwei u Tympang u lynga pisa mynsiem ba u kwah eh ban la kynduh noh la ka Si Ha ka miet 28 tarik u shong shan tmoh marwei ba la ling Baroh shimiet u pyrkhat sah tang la ka Si kaba u da icit eh. Khamtam ba ka la a ti hok sotti la lade ba u. Ha ka step 29 tarik ruh um lah satia ban la kynduh la ka ; namar ka la iathuh ha u ba kan leit shnong dang step bad um thikna ba un lap la ka wat la un wan beh sha station kali. Kumta um banse ban pynhun la lade da kaba ngeit ba ka Si kan wan phai noh ha ka step 31 tarik kumba ka la kular.

Ha ki sngi kiba u Tympang u khlem iohi la ka Si, ka jingmut jingpyrkhat jong u ki shad kynting ha u lyoh ki jingkyomaw sabnd la ka miet ba u la don bad ka Si ha Guwahati. Ka snem ka la jan kut. Shen u snem thymmai un sa wan iuh kjat ha sla pyrthci. Ka nusip a'u kaba ap la u ha u snem thymmai ?.... Hato ka Si kaba u sin icit ba ka dei Ka K^hun u Kyllang kan lai bteng la ka jingiaieit Hato kan dang wan phai sha Shillong, ne kan sah noh ha la shnong ? Hato kan dang kynthup la u ha snadem ba rhem par mynsiem jong ka ? . Marwei u khih u kyan pisa. Marwei u puson u khan bad pbuh syep wat la kbriat ka bneng. Ki khmat jong u bunsien ki peit sah la ka sat haba u thiah lyndang halor jingthiah. Teng teng ki ummat jong u ki kyrsoi bad jaw hi haba u pyrkhat la la ka jingshem ba u la kynduh ha la ka jingim. Ka kam ling.... Ka jingieit ka Si bad um sngewthuh la lade u dei u ei.

Ha ka step 31 tarik, u Tympang u khie dang step bad leit laid kai sharud nong ba bun ki 'sehlung, u da rah la u khulom bad ka kot sada ban thoh rwai phawer sha ka Si. K'er step ba pjah ka syrpucl icit la ka shyllang mat jong u da ki shyn-riahiti ba lung jong ka. Ki kseh ki siaw jemsur ban ai jingkyrmen la u. Ka syiem Sngi ka la sdang ban

jyrtieng la ki kjat ban doh ieit ia ki ngab jong u, bad ki sim ba laipbew rong ha la ki jong ki jong ki sur ki pah sngew tynnad kum ban hikai ia u ba ha pyrthei don ka jingieit, ka jingisih, ka jingkmen, ka jingsngewsih, ka jingpang, ka jingiap, hyorei dei ban ai lad ia ka jingkyrimen ban nang ka iaid tip briew. Ynda u la poi ha i jaka ba knam i khuid, u shong bad ynda u pyrkhat sh phang u rai ha lade long kat-ba long, u dei ba plie ia la ka dohnud bad ki jingsngew taroh ha ka Si bad u sdang ban thoh. Yada u la dep thoh u rah ia ka sha la ling bad u thep ha;oh ka envelop da ka jingmut ba un ai ha ka Si ynda u ia kynduh ia ka.

Ka sngi peit miet snem thymmai ka la poi. Ynda janmiet, u Tympang u leit sha dukan ka Si bad kumba u ju leh; u rung beit hapoh dukan; u shim ia ka muli bad u shong dih sikret ban buh rieh ia ki jingpyrkhat ba laipnew jait kiba don ha u.

"Si mynno phi wan shnong?" Kylli u Tympang.

"Nga wan mynre mynstep." Ka jubab atlukhi na ka daw ba u khlem wan mih kumba u la kular.

Shiphang ki sngap khlem da ia kren. Wan poi sa ki nongthied jingthied bad kim ioh lad ban ia kren ia khana. Ka Si ba ka kham dom biej bad law law kam lah shah. "Balei pui khlem wan myn 28 tarik. Mynta nga bun kem." Bad wat la ym pad don nongthied jingthied, ka Si ka thew sla sha bad ka thep lypa ha ki plastik ban kloi iaja wan thied ki briew. Toi ka Si ka pangaud ba ka ieit eh ia u, hynrei kam pynpaw.

"Ba iap briew noh marjan ling phi." Jubab hok u Tympang.

"Phi ioh ia ka shithi jong nga?" Ka kylli.

"Shithi aïu? Nga khlem ioh." Jubab lyngngoh

hok u Tympang. "Ka Koina ka shu iathuh ia nga ba ka la kum pynjah noh.

Ka Si ka shu peit ia u. Nangta ka kylll. "Phin peit miet snem thymmai shibit?"

"Em phi, ngan thiah khop ba ngam da sngew khlaiñ ka met." Jubab u Tympang.

Ka Si ka ithuh ba u ring tyrkhong ka khmat bad u i bun jingpyrkhat wat ia u wiat phuh sam-rkhie. Dohnud kynthei jong ka kam lah khlem da isyn-ei ia u, khamtam ba ka la tip ia ka daw ba u jah. Ha lade ka pyrkhat ban syrpuð ieit ia u ba un ym pyrkhat khulai, hynrei don noh ki nongwan thied jingthied.

"Phi pat phin ia peit miet?" Kylli kylla u Tympang.

"Ngam thikna, tharai ngan thiah khop kum phi." Ka jubab ban pyntngen ia u.

Ha kata ka por ym don nongthied jingthied shuh bad u Tympang u ioh lad ban iawer ia ka Si ban ia leit kai lang ha ka shitarik snem thymmai. Hynrei ka Si ka iathuh ba kam lajt; namar don briew ban wan bamja ha ling i Kba-icit jong ka bad ka bthah ia u ban wan mih sha dukan ha ka 2 tarik khnang ba kin ioh ia pynbeit da kawei pat ka sngi. U Tympang u mynjur bad u ai ia ka rwai phawer ba u la thoh. Ka Si ka shim, hynrei kam ioh lad ban pule namar ba wan poi noh u Henri. U Tympang ruh u shongkai sa tang shiptang bad u sa leit noh, namar u ithuh ba u paralok jong u; u Henri uba dei u trai dukan; um i leh stoh ia u kumba u ju leh.

Ynda la dei por, ka Si ka leit noh sha la ling bad myrsyn poi ling ka sei ia ka jingthoh jong u Tympang bad ka pule.

Ha ka Khun u Kyllang

*Ko khun u Kyllang: phi tap lup ia nga,
Na khlieh ha kjat; phi iai kdup sah ia nga.
Jingieit tang ia phi ka iai ing iai rhem.
Ngan iap snai luda phi pyrshang ban tem.*

*Ka rngiew samla jong phi ka sar naphang
la rngiew rangbah jong nga phi tan kdup lang.
Ngam nang buh dor ia jingieit bashisha,
Tang para dohnud ngin ia kylliang shirta.*

*Kat shaba nga phai; tang ka dur jong phi
Kat shaba nga sngap; tang ka sur jong phi.
Kat shaba nga leit; tang ka rngiew jong phi.
Jingim kan wai khaw, luda duh ia phi.*

*Kumba u 'niuh khlieh jong phi;
u la tap lup ia ka khlieh jong nga.
Ai ta jingieit basngur jong phi ruh
Kan neh shita.*

*U slap u phria;
Eriong erngit kin wan pynwit.
Wat tieng; Kyllang u don;
Un ri un da un kit.*

*Juban b'la khlei;
Wat pynkhein wat la dei ban iap.
Nga iait hok ia phi;
Kyllang un iai iarap.
Erbatemon to iai pasieng jem jai
Haduh ba u Kyllang un oh shrong
Da ki kyntien jadu
Tymsi Mulpang
Ha krung mawsiang jong u.*

u Tym pang

Kat nang pule ia ka phawer jingieit jong u Tympang, ki ummat syaid ki kyrsoi bad tuid ha ki ngab ba jlih jong ka Si. Kawei namar ka la kum tharai sniew ia u ba u dei tang u nong pyrjot, katha ba ka jingshisha katha paw na ka phawer jingieit jong u; uba pli u nang ieit iap ia ka Kawei pat ka daw ka long ba mynta ka sngewthuh shai ba u Tympang u bun jingmut jingpyrkbat ba um sngewthuh kumno un rai la ka jingim. Hato un jied ia ka jingieit sngur mynsiem jong ka, ne ka spah ka burom ba la jan baroh ki ia beh bad ialeh dohim dohiap ban ioh; khlem da kheif ia ka pap ka sang bad ki klet noh ba ka jingieit sngur mynsiem ka dei ka jing kyrkhu bakyrpang eh jong u Blei, kaba bun hi ha kane ka juk ki kheif ba dei ka kam bie j bad ka mar rim ba la jot bym iahap shuh bad ka por ba mynta Te khnang ban pyntngen ia u Tympang ka jubab da ka shithi.

Ha ka janmiet 2 tarik, u Tympang u leit sha dukan ka Si kumba u la kular. Katno ka Si ka kmen bad sngewhun mynsiem, ngim lah batai Dei ka por ba i kongthei ba ju leit ai sha ha dukan i poi bad ka Si ka tyrwa ieit ia u Tympang. "Ngin ia dih noh da ka sha mo?" Bad khlem da ap ia ka jubab, ka shim ar pela ka sha bad u putharo. Ha kane ka por ym don ba wan thied jingthied na dukan jong ka.

"Ei," ka leh kyndit katha dang ia dih sha. "Nga la pule bha ia ka jingthoh jong phi bad nga la jubab. Ka peit ban thikna ba ym don ba peit ia ka bad ka sei ia ka shithi na la ka pla bad ka ai ha u Tympang, U Tympang u shim bad thep ha ka pla poh jong ka coat jong u.

"Kumno sha shnong ki ia khlaif bha em?" U kylli ia ka, namar u khlem da ioh ban kylli ha ka sngi peit miet snem thymmai.

"Ki ia khlaif phi, tangba ka jingkbriat te kaba phin ym lah ban shah." Ka jubab leit ieit ia u.

"Ngan leit shwa, rgan sa wat pat mo." O da ieng bad khreh ban mih noh.

"Balei, phi mut ban leit noh ne?" Ka kylli, "Shong shwa sieh." Ka khroh ia u.

"Em phi; ka bha ba ngan leit noh shwa ban wan u Henri. "U pynshai bad da kaba wiat iait ia ka u pasiaw artad. "Ba rga kwah tip noh ruh aifu phi thoh."

Ka Si ka mynjur bad ha shwa ba un mih; ka sei kwai bad pynweng shun na u tympew kat ban biang bam. Nangta ka peit ha byn don ba iohi briew ka pyntian kwai tymjew ia u. Imat lada ym dei hadu-kan iew, kan jin ym da pynlat ba un leit khlem da ioh ban doh ban dait bun ia u. Hynrei yn leh kumno? Kaba ka lh ban pypaw ba ka iait eh ia u ka long tang da kaba wiat iait ia u da ka jing-wiat iait bakvpang eh kaba ka la tyngkai khnang tang na ka bynta jong u, bad ki 'mat briew jong ki ki neh tden da ka jinglapcit iait ba mar kylliang la kum ban ong. "Leit suk baiet." Bad "Shongsuk baiet" Shwa ba u Tympany un mih, ka Si ka pyn-kular ia u ba u dei ban wan mih khlem pep ha ka sngi Nyngkong bad u Tympany u kohnguh khlich tan pyni ba u kbur ia ka jingkwah jong ka.

Marsyn mih na dukan ka Si u Tympany kum-ba u ju leh u leit rung ba kawei ka Restuarant ban ioh pule noh ia ka shithi jong ka.

Wahingdoh
Shilong
1/1.....

Tympang baieit,

Baieit jong nga; wat artatien ia nga. Nga tip ba nga long ka jaka rieh ingen jong phi haduh ba ka jingiap kan rong noh ia nga, wat ym khusla; wat ym pyrkhath jynjar eiei ruh. Ngan ym shet shukor da lei lei ruh. Lada ngan shet shukor ia phi, kane ka pyrthei kan tim ia nga bad ngan ym ioh jingsuk artad ha pyrthei bad shisien ba nga la sieh ia u syntiew ha u khiew syntiew jong nga, ngan ym bret da lei lei ruh. Shisten ba nga la ai ba phin kheit; da uta ngan deng shijunom jingim. Ngam kwah shuh da uwei pat, namar kan myn-toi aiu ia nga ba ngan leh kumta. Ngan im katno por ha kane ka pyrthei.

Imat ka kmie ka kha jynjar ia nga ha kane ka pyrthei bad nga ngeit ngan ym ioh jingsuk da lei lei ruh, hynrei nga ong, ai ngan jynjar, namar imat u Blei ruh u ai ka bhah ia nga ba ngan ym suk. Ngan shu hun noh long kumba nga long. Nga sngew kumba nga long kum kito ki puit ba khl'm thapniang ba ngan her ruh ngam lah bad ynda la dei ka por pat de, ngan shu snoh ha u phlang ba la iap bad ngan iap noh artad.

Mynta katba nga iohi ia ka khmat jong phi ngam i don jinghun satia, phi dap tang da ki jingikhuslai bad artatien ia nga; ngam tip balei, hynrei kiba lah ban bishar ia nga ka long ha ka por mynsngi. Ka sngi kaba lah ban iohi ia ka iaid ka ieng jong nga bad ha ka por miet pat ki khlur bad u bnai. Hynrei A! ko baieit jong nga, kitei baroh khoit kim don shyntur ba kin iathuh. A! ba kin da dei kiba don shyntur kin jin da phlu ne iathuh, nga tip.

Mynta nga shu sah ha ka dum ka lyngngbh, ngan leh kumno kein ba ngan pynshai ha phi; sa tang lada nga puid noh ia u dohnud jong nga ar liang; hangta nga ngeit phin sa iohi ia ka dohnud kaba sliang bad thrang ba ngan aih ia ki umpohluw kiba bang bad shngiam

kaba nga kwah ba kin tuid jem jai na ka dohnud jong phi ha nga.

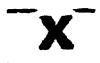
Baieid jong nga: mynta ngam kwah shuh ba ngan dang iohi slem ia kane ka pyrthei nga la ngiah. Haba nga pyrkhath; ki ummat jong nga ki j w khlem sangeh. Nga kylli ha lade balei nga long kumne Tang ka jain kyrshah shiliang jong nga kaba lah ban pynniad ia ki ummat jong nga; kat kiha jaw bad lada dei kiha kren briew kito ki dur jong phi kiba phi ai ha nga; kin ong kein noh wat iam bad nga tip kin pynniad. Hynrei sngewsih ba kim tip ban kren briew satia bad lada phim ai jinghun sa ma phi bad to tip ba nga kloï ban rat kut ia lade; tang hapoh shi khyllip mat bad lada jia ba nga long kumta; wat ym sngewsih; wat ym sahnud ngan iap marwei. Mynta ym dei ha nga iam ba nga la jot hynrei nga iam ba ioh nga duh n h ia phi. Nga sngewsih khang ruh ba phim ju iaihuh lut ie ieit ia ki jing-shem jynjer jong phi wat la nga dei ka nong pyntngen ia phi ruh ngan leh kumno? Ka sah noh sa tang ha ka jingpait dohnud jong nga.

*Lada hok ruh ki briew kim shaniah,
Lada thok ruh ki briew kin ong ka mentuh,
Lada arsap ruh kin ym lah shah
Lada bun ktien ruh kin ong kaba pnah.*

Hynrei kitei baroh kim don dor ha nga. Ngu im ka jingim shisur, ngam ju nang thok ngam ju pnah ktien, ngam ju leh arsap bad ngam nang ruh ban leh. Lada don kano kano ka bym sngew tyinud sa bret noh bad sngewbha map ia nga

*Nga ieit eh ia phi bad tang ia phi marwei.
Ban duh ia phi lah kaba khlad na pyrthei*

Ka Khun u Kyllang

Ha ka miet 2 tarik, u Tympang u thiah suk lyngngai da kaba doh leit ia ka shithi jo'g ka Si bad u la nang ngeit ba ka Si ka dei ka samla kaba la mang lypa na ka bynta ka jingim lawei jong u. Hynrei ba pyrtnei ka jingsuk jingkmien kam ju neh sah, kham bun hi ki jingeh bad jingjynjar.

Ha ka sngi 3 tarik snem thymmai u Tympang u kum poi leit shonkai ba ka iing ki para shnong jong ka Si kita sah ba Madanring Katba u dang shongkai bad ki bad dang ia pur khana ia kane ka tai, ka khun samla jong kata ka iing ka lawer ia u ban ia leit kai lang tod ki sha shnong, hynrei u Tympang u pynpaw ba um lait namar ba bun kam ha jingtrei.

Kumba ju long, kita ki trai iing ki ai sha ia u Tympang, namar ki ia ithuh thaw bha bad u Tympang u kylli ia ki la ka iing jong ka Si ka jan ne jngai na ka iing jong ki. ruh ki iathuh hok ba kam da jngai bad shu ia pher tang ka kyntoit. Nangta kita ki trai iing ki kylli ia u Tympang la u ithuh bha ia ka Si. U Tympang ruh u jubab da kaba ong ba u shu ithuh khmat. Hangta la mih ka jingiapur khana sbaphang ka Si ba ka phet noh na shnong; namar ba ki kmie ki kpa jong ka kim suk ba kan ia shong bad uwei u samla para shnong.

U Tympang u sngewsih ban tip ia kata ka khu- bor ba ka Si ka la don samla teng bad u tohkit bniah la ka la ia shnong ne em bad uta u samla. Ki ruh ki iathuh ba kat kum ba bna ba shnong ha thaw te sngewmat ba ka la ia shong, hynrei badien pat ban lait ka kynrum kynram ka phet bad sah noh bad ka Kha—leit jong ka sha Shillong.

Ka sha ba ki theh ia u; ka rung khlem sngew- thuh. U jnean la kumba nguid tylli da ka jathah khlem umshit bad kata ka khuor ka theh umpjah syndon ia ka jingieit ba u don ia ka Si. Khlem da

pynpaw dak eiei, ynda la dep dih sha u Tympang u shongkai sa shiphang ar phang bad u sa leit phai noh sha la iing.

Marsyn poi iing, u rung beit sha kamra thiah bad thiah lyndang halor ka nep U pynlong syng-khlieh da la ki kti kiba u snoh pyrdet bad thain la ka lyngkdong khlieh. U pdot jong u, u tyrkhong bad u shu peit sah la ka sad Ki ummat jong u ki sdang kyrsoi katba u nang pyrkhbat bad ki tuid baroh arliang ki tyngkhap shkor jong ka ngab jong u.

"Nga la shah thok." U pyrkhbat. "Nga nang la theh lut la ka jingieit ha ka. Nga dang la burom la ka ba ka ong ba ka dang sotti, phewse sepei; nga loh pyriban da ka tnga u briew." Bad u lohi ngai la la ka jong ka jingim sohsat bad ka jingim kaba u ia kynduh bad ka Si. "Lashai ngan leit pynthikna." U pyrkhbat kut jingmut "Lada dei ka jing-shisha; ngan ieh noh la ka katba ym pat bna ka pyrthei mariang bad katba ym pat wan dawa u toga jong ka Balei ngan shu ia khalai nusip bad la ka spah ka phew ka nam ka burom bad ka tnga briew ba thala? Tangba nga dei ban long uba jai jai." u pyntngen ia lade.

Ha katei ka sngi u Tympang u khlem mih shuh ra la iing bad u shong dung ngur kum u bie. Mynmiet ruh um nang thiah; teng u kum rai ban shu kiar khlem da leit mih shuh sha ka Si, teng teng pat u sngew kum ban shu pynkut noh la ka jingim, hynrei ka jingiatip lem jong u kam atad bad ka thma jingpyrkhat kam ai lad ia u ban thiah wat la u phai kamon kadiang ban dup loh thiah.

Lada ngi kmen ne sngewsib, la ngi duk ne riew-spah, ka por kam ju ap iano iano ruh. Kumta ka step sngi Nyngkong ka hiar pyrthei ba ki laiphew jingthaw kin ich ban pyndep la ki kam ki duk Kumta u Tympang ruh u khie noh naba thiah. U sum u sait, u khreh u khrum kumba u ju leh, hynrei um bang ban bam ban ban dih bad u leit trei

khlem bam. Ynda janmiet, u mih noh kham kloī na ophis bad u leit sha dukan ka Si. Nyngkong u kren bha ia ka kum bymbna eiei. Ynda dep ia bam kwai, u kyntbah sikret bad kynsan u ong.

“Si, nga don ka khubor ba sngewih.”

“Ka khubor aiū mo?” Kylli lyngngoh ka Si.

“Īathuh hok ia nga.” Kren khia thew u Tympang da ka khmat ba sngewsih. “Phi la don tnga teng?”

“Balei phi kylli kumta?” Jubab bynfiaw ka Si, namar ka suba ba u wad dong ban ieh noh ia ka.

“Nga shu kylli keifi” Leh mynleh u Tympang bad u bteng ban bniah ia ka. “Īathuh hok ia nga Si. Kaei ka ka daw ba phi phet na la shnong baba ia nga phi iathuh ba phi wan sha sor Shillong ban ia-leh Matric bad ba phi shong bylla die dukan hang-ne ba phim kwah ban pan pisa na la iing.”

“Nga sngew phylla balei ba phi kylli kumne ia nga.” Ong ka Si. “Ka dur khmat jong phi ruh ka ikhia kumei re. Phi ioh khubor eiei ne?” Ka bniah.

“Nga ioh kein ba nga sa kylli.” Jubab hok u Tympang. “Ki para marjan shnong jong phi ki iathuh ia nga ba phi la don tnga teng ba la shnong.” U iathuh shai syndon.

“Mano ba nud jler kumta? Īathuh mano?” Bad ka sdang ban bitar, hynrei ynda ka peit ia ka dur khmat jong u Tympang ka isynei ia u. “Tympang baielit.” Ka kren sukī da ka sur kaba jem jai. “La-da poi kat haduh u pud ba phi mut ban ieh noh ia nga tang na ka jingkren dusmon ki briew, kata sa leh katba phi mon. Hynrei ha shwa ba phin rai kumta; sngewbha ban ia leit lang bad nga ban pynshisha na i mei i pa bad i Ma lada phim hun ngin ia leit syndon ba khmat u Rangbah shnong. Ynda phi la pynshisha; sa rai ba phin leh katba phi sngewmon bad wat

babe Katne phi la kit khia bad ieit ia nga hato nga nud hi ban bubrieh eiei na phi?"

U Tympang um jubab shi kyntien ruh, namar um sngew nang shaniah shuh ia u thylliej kynthai; tip ki kren hok ne ki thok Haba ka Si ka iohi ba u shu sngap, ka iathuh noh ha u la kawei ka jingjia kaba la jia shishu ha shnong shwa ba kan wan bad la i Kha-
ieit ha Saillong.

"Ha shwa ba ngan wan shane sha sor ha ka por ba nga ialeh Matric, la don uwei u samla uba tyrwa ia nga hynrei ngam mon bad nga kyntait ia u. Ha shwa ba ngan ioh result, nga bna ba u iathuh khana khyllaw. hana ba nga la ia shong bad u. Ynda nga tip ia kata, nga leit ban tim ban tla ia u ha khmat ki kmie ki kpa jong u bad dei naduh kata ka por ba ka kmie jong uta u samla ka shun sah ia nga bad ynda ka tip lei lei ba nga fail matric, ka nang kren bein ia nga. 'Hana kumno kam fail bad ka ialeh exam bid ka ialang samla.' Kane kaba nga iathuh ha phi ka dei ka jingsha. Nga smai ba ngam pat don nga." Nangta ka peit shlip ia ki matbriew jong u Tympang bad da ka sur kumban khroh ia u ka ong. "Ngam thok te baieit jong nga; weng noh ia ka khmat ba sngewsih jong phi."

Ha kane ka por wan thied jingthied noh ki briew bad ka Si ka bun kam bad ki shiphang. U Tympang u ieng bad u mut ban leit noh, hynrei ka Si kam shah. Ka phah ap ia u da kaba ka ong ba kam pat kut. Kumta u Tympang u hap ban shong biang. Ynda la leit ki nongtbied jingthied ka shong hajan u Tympang bad ka ong.

"Phi kynmaw ba nga la iathuh ha phi shaphang uto u kbynnah samla uba ju wan shim kot bad leh juh ia nga? Mynhynne ka step wan poi kawei ka para klass jong nga bad ynda ka la shongka shiphang ka iathuh ia nga ba ka la pun khun bad ka la jan dei ka por ban kha. Kum shi paralok, nga kyili lorai uei u kpa i khyllung bad nga lyngugoh

ban tip ba dei uto u samla uba wan leh-juh bad nga. Nyngkong ngam ngcit, hynrei ynda nga la bniah bha; nga sa thikna ba u dei. Phi tip?" Bteng ka Si "Nga suba ba kato ka paralok ka da wan iathuh khnang namar lehse, ka lap ia kito ki kot ba don ka kyr-teng jong rga kiba u shim kylliang. Para kynthei ngi sngewthuh. Ban jin ba nga phie lad lane biej ia ki rukom leh jong u, lehse nga ruh nga ia shu pun khun katta. Mynta nga sngewthuh ba u sob uba la i dei ban kheit la u bun um ha ka por ba u jyrngam, hynrei um thiang kat uba la saw bad ih halor dieng."

U Tympang u shu sngap bad peit ia ka, hynrei ka Si kam kwah ba un artatien ia ka bad kumba ka ju leh; ka sei kwai; ka pynweng shun na u tvm-pew bad ka pyntian kwai ia u. U Tympang u bam bad katba dang kthab ia u kwai u ong" Lada ngi leit ban pynshisha ha khmat ki kmei ki kpa jong phi, phim tharai ba kin bniah nga dei uei? Lada iathuh thok ruh ym don lynti, lada iathuh hok; tharai ia nga ruh kin pynlap bad ia phi te la lwet ka met ka phad."

"Em, kam dei kumta," pynshai ka Si. "Ia phi kin ym leh eiei, kin shu beh beit, hynrei ia nga te dei kumba phi ong."

"Te balei phi da kwah ban leit pynsakhhi na i mei i pa?" bniah u Tympang.

"Ban ym pynsahnud ia phi." Ka jubab beit.

Sa stisien pat u Tympang u sngew syaid mynsiem. Nadeh ka sngi ba u loh ia ka khubor sngewsih, um tip thngan, hynrei mynta u loh sngew ba u thngan, namar u la sngewthuh shai ba dei tang ki khubor thok ba shu ia antad. Ka por ka la jan dap 4.30 jan-miet bad la dei ka por ba u trai dukan un poi. Kumta u Tympang ieng na ba shong bad u ong ia ka ba un leit nob shwa, namar u ithuh na ka rukom leh jong u trai dukan jong ka ba um sngew

tynnad ban lap ia u ba un ia shongkai bad ka. U da kular ruh ia ka ba un sa wan kai biang tang shu oh por. Ka Si ruh ka shoh sngewbha ba un leit, namar ka la ioh lad ban pynshai bni h ia u khnang ta un ym dei ban suba sniew ia ka.

Ha sngi kaba bud, ka Si ka khmih lynti ban iohi ia u Tympang, hynrei u Tympang u khlem leit mih sha dukan, namar u trei miet ha ophis ba bun eh ki kam ta sab teng. Ha ophis u Tympang ruh u kynmaw ia ka Si, hynrei namar u sngew shaniah ia ka jinglong ba bha jong ka ; um da subnud palat. Katba ka Si pat ka lynga pisa marwei. Ynda la lait ka por ap dukan bad ka la poi sha la iing, ka thoh kawei ka shithi ban ai ha u ioh ba kam ioh lad ban kren da ka ktien ba ju bun ki nong thied jingth ed.

Ka jingpyrkhat ka Si ka urlong shisha ba ha ka sngi kaba u Tympang u wan sha dukan, don bun shisha ki nongwan thied jingthied Kumta kim ioh lad ban ia kren ne phylliew jingmut eiei. Ki ioh por tang kat ban ia kut ban ia leit bam khana sngewbha sha pung Umiam Damsite ha ka sngi Saitjain ban wan. Ki paralok fan ia leit lang ki long bi ki juh ; u Saifdur, ka Kcina, ma u bad ka Si. Ia ka bam ka dib la ia pynbeit ba kan pynbiang ka Koina. Nangta ka Si ka sei bad ai ha u ia ka shithi ba ka la thoh. U Tympang u shim bad u sa leit noh sha Restuarant ban pule kumba u ju leh Hynrei shwa ba un mib, u ong ia ka Si ba un ym wan mih sha dukan, hynrei kin shu ia kynduh beit ha ka sngi ba ki la ia kut.

Wahingdoh
Shillong
6/1/.....

Tympang baicit jong nga,

Naduh ba nga iohsngew ia ki ktien ba phi la kren bad iathuk ha nga. Ngam ju iohthiah suk. Nga lynga nga pisa marwei marwei Nga shu iai duwai ia

ū Bléi. Mynnin ba ngam shym iohi ia phi. Nga leit sha iing nga shu kem tyrkhong ka shynur. Ka kh'ieh ruh ngam sngewihuh sngewthaw shuh, nga leit iew ruh nga long kum ka bie, tang ka lynti ruh ngam iohi satia ba nga pyrkhut ia phi. Baieit jong nga wat ju ngeit bie eh, namar u briew hi um ju lah thaw pyrthei. Mynta te ngam ju ngeit iano iano; nga shaniuh tang ha lade bad ha phi, kumba la buh u Blei nduh ba sdang ka pyrthei ba kine shijur ki jingthaw ba kin long syieni ha pyrthei, nga bad phi ngin long ia kiba dei ban long, kiwei pat de kin long ia kiwei pat, namar u Blei u la phah khnang bad ruh u la ai ha la ka jong ka jong ka sap bad um shym ai kajuh.

Namar kata; sa don kiba riewspah, don kiba duk ha la ki jong ki jong ba sa don kiba stad palat ba shu pdeng, ba bie ruh Kumta ngim dei ban shu ngeit ia ki briew; namar kiwei kin ym lah thaw pyrthei ia ngi lada ngi leh ia kano kano ka kam. Kumta wat ju sngap ia kino kino ki khana pynshoi.

Baieit, ngan ym sngap ia kino ki khana pynshoi had ngam artatien hi ruh ba ngan ia kynduh bad shong ryngkat bad phi. Tympang baieit jong nga, wat ju pyrkhut khuslai sieh, namar lada nga iohi ba phi jynjar khamton na ka bynta jong nga, nga ruh ngam hun; nga lynga lem. Mynta nga iohi ba phi kit khia na ka bynta jong nga. Nga la pyrkhut lano kan poi ka por ba ngan iohi kit lem ia phi.

Wat ym artatien sieh baieit; ngan ym kynran da lei lei, ngan ym pynkhein da lei lei ia ka jubanlak ba ba nga la khlei.

Thiah suk baieit eh jong nga.

Ka khun u Kyllang.

XI

Ki sngi ki ïaid sted bad ka sngi Saitjaifñ ka la poi Ka dei ka sngi ba ka bneng ka khuid bha kdiar bad u mawsiang bneng bajngum u paw shynna bha ha sahit bneng. Ki nongleit bam khana ruh ki ïa tuid ngai—ly - ngai sha Damsite Umiam ba dang dei u bnai snem thymmai. U Tympang, ka Si, u Saiñdur bad ka Koina ki poi biang por ha Motphran thik ha ka por 10 baje mynstep kumba la ïa pyn-beit lypa.

Ki shim da ka Taxi ban leit buh ïa ki sha U. C C, lynti Mawlyndep bad ki ïa kut lypa ba u dei ban wan shaw ïa ki ynda janmiet. Ki thep ïa ki mar bam mar dih h. poh kali bad baroh saw ngut ki shong ha ka seat ba shadien. Ynda la poi kham shaneng tunnel ki ïobi ba don ka jaka ba kham du-na ki nong bam khana bad u Tympang u rynsangeh noh ïa ka Taxi. Nangta ki sa ïa hiar bad sei ïa ki pla ba ki thep jingbam. Ynda la dep sei lut ïa ki tiar, u Tympang u bthah ïa u driver ban wan shwa ïa ki thik ha ka por 5 baje janmiet. Hadien kata, ka Taxi ka leit phai noh sha Shillong.

Ynda la leit phai ka Taxi, u Tympang u pynrah ïa ka pla jong ka Si bad u Saiñdur u pynrah ïa ka pla jong ka Koina. Na surok ki ïa peit ïa ka jaka ba kham kynjah bad buh rieh na ka jingiohi ki nong-leit nongwan bad ki ïa beit ban kiew ïa ka sharing lum kaba don shaliang kamon kaba tap rben bha da, u soh pangkhlieh.

U Tympang u ïaid na khmat da kaba btinartad ïa ka Si, u Saiñdur u bud nadien bad ka Koina ka

snoh na ka coat jong u Katba ki dang ïa kiew ïa ïa sharing lum, bunsien ki hap ban dem bad shu par. na trai soh pangkhlieh Pynban wat la ki ïaid husiar kumta, ki shiah soh pangkhlieh ki dang

lohí lad hí ban woh ía kí jaiñ kí nep bad trud ía kí khohwah jong ka Si bad ka Koina. Ynda ía poi há i jaka ba kham í khuid bad kah ná ka jingtohi kí briew, kí íashong noh baroh saw ngut. Ynda ía kham jah thait, kí sa phriang ía ka bam ka díh bad íabam hun mynsiem. Ka bneng ka syiad shit máu mala, bynrei da ka jingbeh jong ka íyer ba wan ná ka pung Umiam ka pynsngew tynnad bad pynpyngad khlieh ía kí.

Ynda ía dep bam, kí ía shong bam kwai lóng shi-phang. Nangta u Saiñdur bad ka Koina kí ía íaid khyndiat shaphang sepogí bad kí íeh noh ía u Tym pang bad ka Si ba kí ía don tang arngut hí. Marsya ía kylllep u Saiñdur bad ka Koina, ka Si ka kdup bad doh eh traid ía u Tym pang haduh ba u sngew kum ban duh mynsiem. Ynda ka ía pyllait, u Tym pang u ía-lam íeit shong kai noh ía ka há trai jong u dieng sobmylleng, namar ka kham madan bad khuid nangta.

Ha shwa ban shong, ka Si ka sei ná ka pa air-bag ía kawéi ka shawl thoh íong thoh saw bad ka siang há madan ba kí shong "Mynta wat khang; ngan doh tuo ía phi katba nga mon" pasiew, ka Si bad ka doh ka kjup bad kdup íeit ía u haduh ban da suwan hí jrut.

"Si ngam tip balei nga íeit íap ía phi haduh katne katne." Ong u Tymang.

"Nga kham íeit palat ma nga ía phi, ban ía kaba phi íeit ía nga." Ka jubab kyliang. Myn 26 tarik nga dang tieng palat bad ngam shym nud ban aiti lut há phi. Mynta nga rab khnang ía kane ka jaiñ siang ba kan sakhi ba laqub mynta, nga ía rai lóng katha lóng ngan da ban aiti lut noh ía lade há phi." Bad da kaba ía kdup, kí ía tliah helor kata ka jaiñ siang.

ka jingthait shoh tlot ba ía bynrap sa ka jingshit jong ka sngi; ka pynsaw kyrang ía kí baroh arngut. Katno ka í bha briew hába kí hába kí peit bad ía-

leh ieit iwei ia iwei pat. U dieng sohmylleng u nguh la kakhlieh kum ban kaweh pangkha bad sngap aju ki ia kren. U loh sngew ia ka jingad hun mynsiem bad ki 'tien smai 'tien spot jong ki.

"Baieit jong nga." ong u Tympang da kaba syrpuđ ieit ia ka "Haduh katne phi leh ieit ia nga nalar ba phi la tip lypa ba ym don lynti. Hynrei tharai phiñ ym lah shah slem. Tang ia kynduh jingeh, phiñ sa kynran dien bad shet shukor kylla ia nga." Bynniaw u Tympang

"Tympang baieit eh jong nga." ong ka Si bad ka sangeh shiphang kumba pyrkbāt jyliēw shwa ban bteng bad ka sa kynrong la ka khlieh bad peit ieit ia ki mat briew jong u bad ka iohi ba ki lang ummat namar u khesiai loh ba kau ieh ia u. Kumta ka thait baroh arti ia ka lyngkdong khlieh jong u bad ka tan ha khmat jong ka bad ka ong. "Tympang baieit eh jong nga, ha ka kyrteng u Blei nga smai ban ym leh beid ia phi. U Blei ruh un tim lada nga shet shukor ia phi." Bad ka kyr-hut ieit ia ki rymmiang shyntur jong u da ki rymmiang shyntur la jong.

Ka por ka laid sted, ka sngi ka la sdang ban noh sha lyndet jong ki lum. Ka um ba lang ha ka pung Umiam ka khih thaba itynnad jai jai ba jem ka lyer bad shat suit rong ka mei ngi. Ki kliar dieng kliar siej ruh ki kaweh suki jai shane shatai man la ka sien ba wan beh ki erbetemon batesi. Ki tyngab pat ki bun kam ban her bad leit dem ha ki tnad dieng kseh khnang ban loh bam kloī ia ka ja ka doh kaba tam na ki nong ia bam khana.

"Baieit." pasiaw ka Si. "Nga la sngew thait palat", ngam sngew donbor shuh. Khie noh, peit la 4.30 janmiet" Ka da pyni ha u ia la ka baje kti ba un peit.

U Tympang u peit. "Khlem da lap loh sngew ba laid ka por." U ong bad u khyllie noh ia ka da kaba doh ieit biang sa shisien pat. Nangta u sa bthah ia ka ba kan sad bha ia la u 'ñiuh khlieh bad ban

khreh ia leit noh sha ka jaka ba ki buh ia ki pla.
 Katba ka Si ka dang pynbha briew ia lade kumba ju
 leh ki kynthei, u Tympang pat u nang pynkynther
 ia ka jaiñ ba ki la siang ha madan bad pynthep noh
 ha ka airbag.

Ynba la dep khreh, ki sa ia leit sha ka jaka ba
 don ka bam ka dih bad ki lap ba u Saiñdur bad ka
 Koina ki la sdang ban ia bam. Kumta ki ruh ki la
 bam lang noh. Hamar ba ki la dep bam bad dep
 lum ia ki tiar ki tar, ki ioh sngew ba horn ka kali.
 U Tympang u ieng ban khongngoid bad u iohj ba
 la poi ka Taxi, Kumta ki ia hiar noh baroh saw
 ngut bad wan phai suk noh sha Shillong.

XII

Naduh u bnai Jymmang haduh u 'Naiwieng jong ka snem ba la dep, u Henri u dang ia ieit lok bha bad u Tympang. Ar sien lai sien shi bnai ki dang ia pyllait por ban ia dib ia bam sngewbha lang. Hynrei ha ka taiew ba khatduh jong u 'Naiwieng, u Henri u suba ba u Tympang u ia don jingia-ieit samla ne affair kurn ei re bad ka Si, kaba dei ka nongtrei jong u. U phylla ba u Tympang u wan sha dukan jong u jan man la ka sngi. Ha ki sngi ba ka Si kam poi sha dukan, u Tympang ruh um ju wan. Ynda u sdang swar na ki dukan ba marjan, u loh jingtip na ki ba ki iuh lohi bunsien ia u Tympang bad ka Si ba ki ju ia shong Taxi lang.

Katei ka khubor ka la pynbitar ia u, namar la bunsien than eh ba ka Si ka pep shong dukan bad u hap ban khang, namar u bun kam eh ia lade ha kawei pat ka dukan jong u kaba ha Police Bazar. Ha u Nohprah lei lei nalar ba dei u bnai ba heh Iew bha, ka Si ka lapmiet tang ka pep shong dukan. U Henri bunsien u hap ban shong dukan hi da lade bad shu ieh ia ka dukan ba ha Police Bazar ha uwei u shakri dkhar jong u.

U Henri dei u rangbah ba dang shu pdeng rta, U dei u khun shiteng. U kpa jong u dei u khar Bengali bad ka kmie jong u dei ka Khasi. U sah ha Laban. U don ka rynieng kaba biang. U mih khmut bha, hynrei ka snieh doh jong kam da shai bad u raikhoh. U don ar tylli ki dukan. Kawei ha Iewduh ba shong ka Si bad kawei pat ha Police bazar kaba u die juti. Ha Police Bazar u shong dukan hi bad la larap ia u da uwei u nongtrei dkhar.

Ha Iewduh la ju shong dukan da ka tnga jong u, hynrei namar ba ka dang shu loh khyllung, u khot ap bylla dukan noh da ka Si, khamtam ba ka jingsiew ruh ka rit ba u hap ban pyllait ia ka dang kloj ba ka hap leit khreh kot. Man ka janmiet, u Henri u mih na dukan die juti bad u wan sha ka

dukan ha Iewduh ban shim jingkheifi jinediah na ka Si, bad shong ap dukan noh da lade haduh ban da sdang dum. Nangta u sa khang dukan bad leit biang sha ka dukan kaba ha Police Bazar.

Ka Si ka dei ka samla ba trei hok bad u Henri u loh rong shibun na ka jingtrei jong ka. Hynrei naduh ba ka la don affair bad u Tympang, ka jine-mih ka la duna shibun, namar bun ba ka pep shong dukan. La u Henri un khang pyrshah la u Tympang ruh u sngew eh ba ki la dei paralok. La un sngap la ka sngap ruh ka business jong u kan troifi Kumta u pyrkat ban shu pyndonkam noh da kawei ka buit.

Ha ka taiew ba lai jong u Kylla lyngkot jong ka snem thymmai, u Henri u mih kham kloï na ka dukan jong u kaba ha Police Bazar bad u leit sha ka dukan kaba don ha Iewduh. Hangta u lap la u Tympang ba u dang la shongkai bad ka Si U Henri um pynpaw ba u sngewdom, pynban u pariah parai la u Tympang thik kumba u ju leh ha ki por ba mynshuwa.

"Are, la poi slem Tympang?" Kylli u Henri da kaba rung artad hapoh dukan. Maisyn shong ha shuki, u sei sikret bad u ai la u Tympang. U Tympang u shim bad u jubab la u Henri ba u dang shu por shi por ar por.

"Song song uto u kwai sieh Si ba ngin la bam." Kren sbun u Henri la ka Si. Ka Si ruh ka song kwai la ki mar shi kyntien bad katba ki dang la bam kwai, u Henri u kylli la u Tympang. "Nangae phin leit shano?"

"Nangne te ngan leit beit noh sha ling." Jubab u Tympang.

"O, Kata ap shiphang ngin la leit lang. Nga hap leit kloï te tmoh ba nga shu ieh ka dukan ha kato ka dkhar. Tip long kumno leh." Kren bynfiaw u Henri. Nangta u phai sha ka Si bad u ong." Si, ha

kine ki sngi nga bunkam, phi leh noh künne. Nanduh mynta ka sngi phin bat hi noh shwa ma phi ia ka pisa ba die jingdie Ynda la dei ka por leit kbreh kot, sa khang noh ia ka dukan bad ia u shabi sa bat noh ha phi. Tang ha ka sngi Sunday; kata la shi sngi phin hap ban wan haagne ha dukan ha ka por 10 baje mynstep ban ai jingkheih jingdiab.

“Phi plie dakan sieh ha ka Sunday ruh?” Kylli u Tympang.

“Em ngam ju plie. Plie ha ka Sunday te phi kin ia ong kumno ki para bange t. Tangta ym lei lei phi, sa rat ha shu wan shim jingkheih shiphang.” kren shngaiñ u Henri. “Wan kui lang sieh timoh, tang dep; ngin sa ia leit kai lang.” Iwer u Henri.

U Tympang toi um da kwah ban wan ba jngai naduh Madanrtng, hynrei shwa ba un jubab, u Henri u mih shabar bad mar synmih u Henri, ka Si ka kbroh bad pynbor ia u Tympang ba u dei ban wan bad wan noh kham kloï khnang ban loh ia shong kui. Mar kumta hi wan rung noh u Henri bad u kylli. “Phin leh kumno, phin wan neem?”. U Tympang u mynjur bad tang shiphang u Henri u khot noh ia u Tympang ban ia leit noh.

Ynda mih na dukan ki ia laid da ka kjat bad ki hiar beit sha them Bijoy, hynrei ynda la poi ha kawei ka Bar Punjabi kaba don ha lum Survey; u Henri u ia wer ia u Tympang ban ia rung bad ia dih mar shipeg. U Tympang ruh u mynjur bad ki ia rung lang Ynda la rung hapoh, u Henri u shong ha pyrshah u Tympang ha kajuh ka miej. Mar kumta hi ia wan u Boy bad u leng hajan ka miej ba ki shong bad kylli ia ki afu ki kwh.

“Ek quarter D. S. Whiskey.” Jubab u Henri.

“Or kus chaye Sahep” Kylli pynbud u Boy.

"Ther." Jubab u Henri da kaba rah la ka kti ba un ap. Nangta u peit sha u Tympang bad u kyli. "Ngin ia bam da ei?"

"Ka bha tharai ba ngin pan da ka fried chicken shi balf." Jubab u Tympang. Kumta u Henri u order ia u Boy ban wallam da ka doh syiar sdieh. Tang mar kumta hi u Boy u wallam klat, ka um, ka whisky, ka quarter plate ba don piat salad bad sohsaw, ka sauce bad kiwei kiwei U Henri u theh ia ka whisky ha ki klat, u theh sa ka um bad shwa ban ia dih, u Henri u rah ia ka klat ba don kyiad bad u ong. "Cheers" U Tympang ruh u leh kumjuh bad u jubab." "Cheers." bad ki sa ia dih Tang shiphang la wan poi sa ka doh syiar bad ki ia bam ia dih sngewbha.

Ynda lut ka shi quarter, order pat sa u Tympang sa shi quarter ban ia dih shuh. Katba nang ia dih sngewbha, u Henri u iathuh khana ba ha ka sngi peit miet Khrismas, kawei ka samla briew ka khublei Khrismas ia u da kaba doh bad kdup tynggeh trait ia u "Ka rukom doh jong ka te Tympang ka ba da hun hu jrut. Te tmoh, ngam poi pyrkhat, ka da bat slem bad pyntyllun ia u thylliej jong ka hapoh ktien jong nga. Ynda ka pyllait, nga shu ang kum u bieje. Ka doh jadu aia eh kum kato."

"Ka samla phi ong; ade kata te kaba nud da shisba. Ka tip sieh ba phi la don lok?" Bniab u Tympang.

"Wa! kam tip ba'ei? Ka ithuh bha te ia ka tnga jong nga rub." Jubab u Henri

"Sngew kwah ithuh pynban leh ia kata ka briew." Ong u Tympang.

"Phim ithuh halei; dei kaba phi ithuh bha." Pynshai u Henri.

"Em ngam tharai phi" Jubab u Tympang.

“Phim ithuh ia ka Si tmoh?” Pynshai u Henri.

“Ka Si” Kren lyngngoh u Tympang bad u sngap noh shiphang. Nangta u bteng la kum u bym bna eiei, bad u ong. “Ynda peit pat ia ka briew i kumba kam i dei ban long kumta.”

“Phi leit tip shuh ka pyrthei mynta” “Kren tip briew u Henri” Wat nga ruh nga lyngngoh. Nga shu fathuh tang ia phi jait ba ngi ia long paralok.

Ka kyiad ba u Tympang u dih ka la sdang shoh, hynrei marsyn ioh sngew ia kata ka khubor; u pyngngad kysan kdar. Ka khubor kaba thar shiah soh-jew jylliew piaw ba ka dohnud jong u Wat la katata um pynpaw eiei ioh ba sa ithuh u Henri. Phewse u Henri u la ithuh, namar u peit bniyah ia u Ynda la dep ia dib, ki siew lang ia ka bill. Nangta u Henri u leit noh sha la ka dukan ha Palice Bazar bad u Tympang ruh u kiew noh da ka Bus ban leit phai sha la ling.

Marsyn ia kblad bad u Henri, u Tympang u shafong bad um iohi briew shuh. Ka jingkyrmen jong u ia ka Si ka her bak—ly—bak sha lyndet ki lumbah lumsan. U sngewdei ia ka jingiathuh jong u Henri; namar u la iohi m̄r khmat ba u aiti ha ka Si ia u shabi dukan bad aiti ha ka ba kan bat ia ka pisa pilaiñ. “Khlem pep ka Si ka ia don affair bad u Henri.” U pyrkhat, “Lymkumta ym ju bna sot bna tang ba u briew un shaniah ia ka nongtrei la kumba shaniah ia la ka toga.

U lyoh long synla u tap ia ka dohnud jong u. Ka sur jingieit nylla ba kysai tam ka kylla pah ñiangkynjah ngiang. Ia ka jingieit hok ieit lung mynsiem jong u; la thlieh pharla lyngkhot lyngkhai la kumba pom kai ia ka pashor kait khlaw khlem da kheñ snep wat la ka jreñ um na man la ki dien pom ban pynpaw la ka jingpait dohnud. Ki khmat jong u ki sdang ban kyrsoi ummat kthang.

Ynda poi ha la iing, u Tympang u thiah 'halor jingthiah bad snoh pyrdet la ki kti ha ka lyngkdong khlieh bad u pyrkhat khia jingmut. "A! sangsot mai-Blei ia nga u mraw ka jingieit Ngam phonsniew ba ngan shah shet kylla shah shukor befi haduh katne." Baroh shimiet ki jingpyrkhat ba har rukom kiba u la ia kynduh ha ka jingim jong u ki shad samtaw bad kim ai thiah ai dem la u.

Ynda la poi ka step Kibibar, u Tympang um angew don mon shuh ban leit ia kynduh ia ka Si kum a la ia pynbeit lang. Hynrei ka mynsiem jong u kam suk bad u kwah hi ban da ia shai bad ia khlad da kab: suk wat la u pait ka dobnud. Kumta u mih kham klo: na la iing khnang ban roi noh ha dukan ha shwa ban poi u Henri Ynda poi, naduh pajih u iohi ba ar tili ki lyntang ba ju khang la ka dukan ki la plie bad u angewthuh ba ka Si ka la don hapoh.

Phewse marsyn rung hapoh, u iohi ia ka Si ba ka shong kai sadhai bad ia rkhe snawtha bad u Henri. Ka rukom shong ruh mar jan la kum bym don jaka ban ia shong kham sharud. Kata ka jingiohi, ka la nang Pynshisha shuh shuh ia kaei kaba u Henri u la iathuh ha u.

Ka dur khmat u Tympang ka jngem sui bad ki rymmiang shyntur ki ring tyrkhong syndet. Ka mynsiem bishni ka trei borbah hapoh ka mynsiem jong u. Wat la katta, u tep eitmaw bad wiat phuh sam rkhe. "Phi la ia poi slem?" U kyli ia ki.

"Ngi dang shu ia rung phi" Jubab jemnud u Henri bad u mih noh shabar Marsyn mih u Henri, joit jeng kynsan ka Si naba shong bad ka doh kyrkieh ia ki rymmiang shyntur jong u Tympang. U Tympang fat um mon shuh ba kan dang doh ieit ia u bad klo: lan u kynriah kumba don ba wan: mano re mano bad u ong. "Khie peit shabar ia u Henri."

Ka Si ruh ka lelu kumba: u bthah bad tang shiphang ka la wan rung lang bad u Henri. Tang marsyn rung

ma ki, u Tympang u leng bad u ong ban leit thied aluchop ban loh ia bam lang katba ki dang leng ia kheir ia diah. Hynrei ka daw ba u Tympang u smat leit thied jingbam ka long ban lap ia ka jingshisha Tang dep thied wut wut u wan biang sha dukan ban peit siar aiu ki leh. Mar ia poi u rung kynsan kluk hapoh dukan bad i kumba ki dang shu ia pyllait naba ia kdup. Um shym lohi shai ba kah ka met jong u Henri. Kaba u lohi ka long ba ki ia leng mar pyrshah iwei ia iwei pat bad kawei ka kti jong ka Si ka don halor shang hajan ka tyrpeng jong u Henri. Ha lade u sngew thi-kna ba ki ia pyllait syndet na ka jinglakdup ba ki loh sngew ia ka jingwan jong u.

"Phi kloj wan" Ong u Henri bad u kynriah ban pynlait jaka ia u Tympang ban rung shapoh. Nangta u peit ia ka almari kumba wad ia ei re ia ei bad u kylli artad ha lade "Hangno mo, hangno mo." Ka Si ruh ka bud nadien u Henri kum ban ia wad lang. U Tympang um kylli aflu ki ia wad, bad ka Si ruh ka khlem phai ban peit ia u Tympang. I kumba kam kwah ba un ym lohi ia ka dur khmat jong ka.

Hadien shiphang, ka Si ka shim ia ka mula bad kashong noh hajan u Tympang. Ka dur jong ka ka i pher kum ei re. Ka tan ia ka miej bad ka ong "Ani nga sngew ktha ka khlieh." bad ka dem shaniah ia ka khlieh ha ka kjat miej. Wat ia u Tympang u la pyrkhath bad su-ha bun jait, pynban u pariah parai ia u Henri bad ka Si la kum bym don eiei.

"Nga kwah ba kane kan dei ka ting jong nga, ka iing kaba jar jar" Ong u Henri da kaba kdew da ka khlieh ia ka Si kaba dang dem sah shapoh, kum ban pyn ba u don affair bad ka.

"Kaba jar jar, kaba kynjah bad kaba suk." Jubab arsap u Tympang la kumba u kubur ia ka jingong u Henri.

Ynda la dep shim jingkheir jingdiah, ban pynpaw

ba u Henri u long trai ia ka Si, u hukum ia ka ba kan nang leit noh sba iing.

"Wa !" Phai ktien u Tympang. "I mat shong shwa sieh, ngin da ia bam lang shwa ia une u aluchop Ynda dep te ngin sa ia mih lang keiñ, ne phi ong kumno Si ?"

Ka Si kam jubab, hynrei ka khyllie ia ka khlieh naba ka dem bad ka shong beit noh. Kam bna eiei ia ka jingatoud jong u Tympang bad kumba ju leh, ka shu wiat ia u da ka jingwiat iei kaba ka la tyng-kai khang tang ka bynta jong u. U Tympang ruh u wiat ia ka, hynrei da ka rukom wiat arsap.

Ynda la dep ia bam, u Tympang u mih haber jingkhang bad ieng pajih ban ap ia ki bad u ieh ia ka Si ban ia don hi para ma ki hapoh dukan. Ma ki ruh mar kumta ki ia mih lang noh. Ynda dep khang tela, u Henri u ia id sted sha khmat ban thied sikret bad ka Si ka ieng lang noh bad u Tympang.

"U Henri, u kdup ia phi ne ?" Kylli u Tympang.

"Em," jubab stet ka Si bad ki ia ia id lang noh ba la wan u Henri. Ynda la poi Motphran, ka Si ka peit ia u Tympang bad ka ong." Khie leit suk, namar la poi i lad ban ia khlad." Kumta ka Si ka leit phai noh sba la iing, katba u Henri bad u Tympang pat ki leit ia dih na ka Bar kaba don ha Police Bazar.

Ha kane ka sien, u Tympang u dih kham buaid namar u pangnud eh ba u la dub ia ka Si, katba u Henri pat u dih kham bun namar ka jinghun mynsiem ba ka shangkawiah ba u phnieng ka la ioh syngit ia u Rynñiaw ka pyrthei jingieit

Ynda la dep ia bam ia dih, u Tympang u rah whisky sa shateng bilor ban dih sha la iing bad ynda la dep siew ia ka bill, ki sa ia leit phai noh sba la iing la iing.

Ynda u Tympang u poi ha la iing, u shong shan tmoh halor jingthiah bad u pyrkhath sohsat la ka jong ka jingim. Um tip bam tip dii bad namar u la kham shongshit kyiad, u dii biang sa khyndiat na kata kaba u rah bad thiah lyngkrang ha jingthiah.

Ynda kyndit na ka jingbuaid, u khie shong pyrkhath biang bad u rai ban thoh ia ka shithi ia khlad. Ha lade u sngewthuh ba u dei ban da pyni ia ki daw, namar kat kum ka kular ba u la khlei, um sngew shongnia satia ban ieh noh khlem daw bad ha ka juh ka por ym ju bba ne don lynti ban dang iai bteng haba la don daw.

Ka jingrai jong u Tympang ka long kaba sngew shong nia. Hynrei u Tympang u thoh mynmiet bad tar noh mynstep. U iai leh kumne baroh saw sngi san sngi. U long thik kum u bie j Khatduh u thoh biang sa kawei bad u sau buh ha lade khlem da tar shuh. "Ngan ym leit ai ia kane." U kren ha la marwei, 'Ai ken iai sah ba pla jong nga kum ka jingkyrmaw bad ka jingsneng. Lashai ngan leit sha Jowai ban pyndep ia ka kam ba dang sab teng bad la ka tnga. Nangne sha khmat ngan da bat shkor noh bad ngan ym pyniakyndub shuh bad kato ka nongbylla ap dukan arsap arphong. Ka thok ka shukor."

XIII

Ha ka sngi kaba bud, u Tympang u shim shuti na ophis ban leit sha Jowai. Ha lynti u pyrkhat ba lehse ka tnga jong u ka la sngewthuh la ka jingbakla bad kan pan mab noh na u, wat la ha ka jingshisha, ka jingpan mab kan ym lah ban dang pynioh khun biang ia ka. "Long katba long, nea dei hi ban leit peit ia la ki khun." U pyrkhat ha ladē.

U Tympang u poi shongkha da ka jinglatip bad jingiamon lang ha ling ha sem Ki da iathoh don burom ha ka niam Khristan, Bad ha ka sngi iathoh ki da pynlong ka khawai dawai kaba la tna nam baroh shishnong. Baroh arngut ki ia im suk im said haduh ban da ioh arngut ki khun. Kaba nyngkong dei ka kynthei bad uba ar pat dei u shynrang.

Ynda la ioh khun arngut, ka tnga u Tympang ka liat ha ka jingpyni jingmut bakla jong ki paralok jong ka bad ka dih buh rieh noh da ki dawai pynjan khun kblem ka jingtip jong u Tympang. Ar snem hadien, u Tympang u lap ia kita ki dawai bad u sneng tyngēh ia ka ba kam dei, ban pyndonkam ia kita ki dawai ioh kan sa thaw jingshitom hadien habud. Hynrei ka tnga jong u kam sngap, ka ainia pyaban ba dei tang ki riew biey kaba kwah khun shibuh ngūt. "Tang arngut la biang." Ka kop sarong.

U Tympang u dei u riew don burom uba da icit bok shisha ia la ka jaitbynriew bad ka jaitbynriew u Hynñiewtrep ka da burom rangbah ia u. U don ka jingngeit bad u da pyrshang ban pynneh pynsah, ban iada bad pynphriang ia ka pyrkhat u Longshuwa ba dei tang ka jingbun briew kaba lah ban iada ia ka riti dustur, ka kolshor bapher bad ba kynsai tam ha ka pyrthei, kumjuh ia ka khyndew ka shyiap khnang ban lait na ka shah tyllēp ha ki mynder bad u ju ai jingthoh barabor ha ki kot khubor, wat ha ki ling lap briew ruh u ju mlien ban ia pur ia lir tang halor kane ka ka phang.

Ynda baba ka tnga jong u ka iai kop pia bad iai ban hana ba tang arngut khun ka la biang, katnō u sngew dukta mynsiem bad srgewrem la ka long rangbah kum u Hynñiewtrep. Kabi kham sniew ka long ba u Tympang kum u riew don burom bad u khraw pyrkhat jong ka jaitbynriew; ka long ba u pyrkhat kumno kan ktah ia ka burom jong u bad ia ka jaitbynriew. U kloī ban long u 'si sam khmut, hynrei um mynjur ban die la ka jaitbynriew tang na ka bynta ka tnga.

U Tympang u pyrshang ban pynsngewthuh ia la ka tnga ba ka jaitbynriew Hynñiewtrep ka dang rip paid palat bad ym donkam ban pynjlan khun, khamtam ba kam dei kaba lian khun bad ba ki don byllai ka spah ban pynsan pynrangbah ia la ki khun ba ka kyrda ka burom. Hynrei ka tnga jong u kam sngap bad ka iai jubab pynban ba um don hok ban tuklar ia ka met jong ka. Kumta la sdang mib ka jinglahuri hura bad ka jingbym ia shaniah thikna shuh iwei ia iwei pat.

Ka jinglai dih dawai pynjlan khun ka la ktah shisha ia ka jingkoit jingkhiah jong ka tnga u Tympang bad khang ban lait ka iai dih dawai man ka por, ka tnga u Tympang ka leit phah pynduh khun syndon noh Ynda la tip ia kata, u Tympang u meh ding lep bad la mib ka jinglamai iania kat haduh ba u Tympang u tharai sniew ia la ka tnga bad um don mon shuh ban dang ia shong ia sah ryngkat.

Kumta u pan transfer noh na ka ophis ba u trei ha Jowai bad da ka jingfarap jong ki heh ki haiñ u loh ban wan trei noh sha Shillong bad sah wai ha Madanrtng.

Ka Buaid Spah, ka Buaid Bor, Buaid Burom kam ju pep ban ialam ia ki briew sha ka Khwan shimet khlem rajn khlem gem bad kam sang ban leh ia ka-no kano ka kam tang ban loh ia kaba ki kwah. Ki kloī ruh ban leh arsap kum kiba hok eh khamtam ha ki kam niam. Hangne ngi lohi ba ki kham

aniew ban ia uto uba buaid kyiad, namar u buaid kyiad um duh thiah duh dem kum ma ki.

Ka Tnga u Tympang kam kheifi snep ia u Tympang wat la u la mih noh na ling, namar ka bun la ki shakri shakor bad ka shogañ ha la ka jong ka spah ka pbew, khamtam ba ka dei ka khun marwei ba la ju mlien leh mon palat ba aiji ki kmie ki kpa jong ka. La slem ba u tnga jong ka u khlem wan mih shuh sha ka, hynrei kam pyrwa eiei ruh em, namar u shakri dkhar jong ka uba la don la ka tnga sadi; u kular bad pyntngea ia ka ba u kham lah ban pynroi ia ka spah jong ka wat la ym don u Tympang. Kumta ia ka kam khaji puteng la aiti noh ha u shakri dkhar ban pyniaid. U shakri ba em ktien bad nang ban leh myuleh hok, ym kum 'rang Hyn-niew trep.

Ban nang pynbha 'a ka jong ka nusip bad ban pynjot ia ka ling jong u Tympang, uta u shakri dkhar u la lohi teng ia u Tympang ha dukan jong ka Si bad bran bran u la leit iathuh ba ka tnga jong u Tympang. U da pynheh hana ba ki ia shong dukan lang man ka sngi. Ka tnga u Tympang kum ka briew ba sarong kam patiw ban pynbha la ka longling, pynban ka kop sarong ba un wan ngub ia ka bad kan sa ai jingsneng tyngah bad pyinkhem rajñ ia u. Ka da kop sarong ha la ki para riew ngeit bad ki nongpyniaid Balang. Kita ki nongpyniaid Balang ruh kim nud saham ia ka; namar ka dei kaba riew spah bad ai jingiarap pahuh bha ia ka Balang. Bapli kam tip bad sngewthuh ba ka spah kam don dor ha u Tympang bad ba ka daw typrai ba u phet noh na Jowai, dei namar um sngew shongnia ban dang ia shong ia sah bad ka kynthet kaba pynlyngki jubor ia lade tang namar ba ka leit spah bad da kaba leh kumta ka shet kylla ia la ka jong ka jaitbyariw

Ha kawei ka sien, u shakri dkhar jong ka uba ju leit khari khari sh, Guwahati ban lum pisa bai dewiong, u lohi ia u Tympang ba u mih bad ka

Si na Hotel. Kumta ban nang kham sniew shuh. shuh ka kam ting kam sem, uta u shakri dkhar u iathuh pynbeh ha ka tnga jong u Tympang la kaei kaba u la iohi. Kumta ka tnga jong u ka rai ban kput kyliang la ka jingleh jong u tnga jong ka.

U Tympang u poi Jowai ha ka por 8 shiteng mynstep bad leit be't be't sha ling khun. Ka ting iaki dulan kaba beh, namar ki dei kiba riewspah. U Tympang u ple ia ka khyrdop nar bad u rung hapoh phyllaw ba la siang dewbilat. Nangta u kiew ia ki maw kyndon bad rung teit ha kamra shongkai ba la phe lypa bad u shong ha ka shuki sofa bad buh la ka airbag halor ka side table.

Ki khun jong u ki la dep khreh ban leit skul noh bad ki wan rung lang bad la ka kmie ban mih na kamra shongkai. Myrsyn rung ka tnga jong u Tympang ka kynd t ban iohi ia u. Bad marsyn iohi ia u; ka leh khmod khmod bad kam kren. U Tympang u leh kum u bym sngewtuh bad u doh ia la ki khun. Ka ka khun beh ka la dap 12 snem bad uba rit u la dap 10 snem. Katba u Tympang u dang kren ia la ki khun, ka tnga jong u da kaba leh syam leh mynthei bad leh wit ia u ka kalli da ka sur kaba khor. "Balei me wan shane?" U Tympang um jubab ba dang don ki khun. Yoda la leit skul ki khun, u Tympang u u jubab jemnud. "Nga wan shane ban ia shai, lada bha la bha; lada sniew la sniew. Kata ka dei ka daw balei nga wan."

"Hngu. Ka daw. Khie leit bad kato ka tnga khyndiam jong me." Ka beh ia u.

"Kata dei ka kam jong nga. Ngam donkam ba phan da pynbatai ma pha." U jubab khor lem.

"Te balei me iathoh bad nga lada me tip ba ngam don hok ei-i ia me." Ka ai nia "Balei mem shong marwei lada dei tang ka kam jong me?"

"Pha pat. Balei pha pynduh khun? ...Haba pha la

ju tip ba nga la ju pyrshah wat tang ba phan pynjlan khlem daw?" U ai nia dom kylla

"Mem bit shuh ban dang wan kiew ha kane ka ling jong nga. Me la klim ia nga. Khie mih noh" Ka beh ia u da ka sur kaba khor. "Me nud ban ong ba me khlem pat ia dei tnga bad kato ka Khynriam!"

"Ngam len," U jubab hok. Hynrei u shynrang Hynfiwrtrep um ju klim ba phan dup tip Um ju pdiang symbai bad um pdem symbai kum pha ka kynthei Na kata ka daw um klim, bad um lah hi ruh ban klim.

"Wat hikai ia nga. Lada me dang long shnong (sah ha ka niam tyurai) Khie leit loh tnga shispah ngut lada me lah ban bsa. Ngam khang ia me Namar nga tip ba nga lai dei ka tnga trai jong me bad kiwei pat baroh tang ki kliar suda. Hyurei me la long skur (long Khristan). Mem burom shuh ia ka aifi Blei aifi briew. Mih noh shi syndon. Wat pynkyang shla ia nga." Ka byrthen bitar tyngeh.

"To pha ngan mih noh." U kyohied kyliang "Wat ju wad shuh ia nga. Long skur long skur. Pha tip ba nga long skur tang na ka bynta jong pha. Ngam tip ba kata ka niam skur jong pha ka shah ban pynduh khun katba mon tang ban kynshew spah bad laid awria. Mynta nga ia sngewthuh shai ba ha pha pleng kordor ka spah; kordor ki jingiaseng ban ai jingkyshew pahuh tang ban lohi ki briew. Khun ka Buaid burom, Buaid spah, Buaid bor. kum pha ruh don ei ha pyrthei."

Ka tnga jong u kam lah shah shuh ba u la kren syndon ha klong bad ktah matlong ia ka. "Dieh dieh" (leit leit) Ka pyrta shla da kaba kyruh bitar. "Leh katba me mon. Ban ia kaba wad kum ia pha lah ba wad da u ksew." Ka kynpha pynjah burom syndon ia ka long rangbah jong u. "Balei nga dei kaba duth shynrang. Mih mih." Ka kyrkait tyngeh haduh ba la ia mih bad ia peit lut sa ki para marjar. Ka da

shim artad ia ka' airbag jong u bad ka pakhar sha phyllaw.

U Tympang ruh um lah shah shuh U mih noh na kata ka iing paki dulan, da kaba smai ha lade ban ym iuh kjat shuh ha kata ka iing, u hiar suki ia ki maw kyndon, u khar ia la ka airbag bad u iaid khlem da kyrtiang dien shuh. Marsyn mih ma u, ka tnga jong u ka khyrdep tynggeh tdam ia ka jungkhang iing. U Tympang u iaid kum u bieji khlem da sngewthuh, hynrei ki kjat jong u ki lam beiti beiti sha kawei ka Restuarant bad u dihi ar peg ka whisky. Nangta u sa kiew kali noh.

Hapoh kali u pyrkhath bad u sngewthuh ba ym don lynti shuh ban dang ia suk. "Lada nga iait khun ngan shu khot ia ki sha iing jong nga." U pyrkhath. Ka kyntien jong skur ka lai shoh ha ka dohnud jong u. U pyrkhath ia bun ngut ki heh ki haii ba long Skur kiba ju smat ban ia lam ia ki P. A. kynthai haba ki leit tour bad pynlong mistress ne tnga barieh jong ki. Hynrei jait ba ki dei ki Skur biang hi bad ha ka sngi Robibar pat ki rah Bible bad kot jngwai ban ia leit jingiaseng da kaba ki leit shong ha khmat eh kum kiba hok. Don na ki kiba nud wat ban ieng iathuh khana ba iing mane ne jingiaseng Ym dei tang katta, ynda u la bishar bha u shem ba kiba bun hi na kiba bam sap bad kiba bam pynduh ia ka jaidbynriew ki dei napedeng kito kiba la long skur. Hood ym baroh, hynrei balei kat nang bun ki nongialap niam bad ki iingmane, katta nang bun ki kam runar kam sniew, ka bam sap bampon? ?

Hapoh kali, ka jingmut jingpyrkhath u Tympang u sngew ba ka jingim kam don jingmut shuh ia u. Ka tnga Skur jong u kaba kumto. Ka Si ruh kumto. Teng teng u lang ummat bad ynda la poi Shillong u hiar na ka kali ban leit dihi biang. Ynda la pura ka dihi u mih bad iaid noh khlem tip un poi shaei.

Ym slem hadien katei ka jingjia ba u shakri dkharr jong ka tnga u Tympang u ia shong tnga syndon

bad ka. Hynrei jingsuk te ym don, ka spah pyrtnei
 ka lai rwa ba u tnga dkhar jong ka u lai khwan ia
 ka spah da kaba u lai pynbiej ia ka da kaba ong ba
 sniew Nusip, aksiden kali bad kumta ter ter. Ka
 shukor ka urlong shisha ba uta u tnga shakri dkhar
 jong ka u iap aksiden shisha. Ki para marjan kiba
 tip ia ka jingshisha, ki shu kun ha lade wat la ki tip
 ia ka ka daw, namar ki dei ki Hynñiewtrep ka hok
 ka sot

XIV

Ha ka sngi Robibar ynda la ia khlad na Motphran, katba u Tympang bad u Henri ki biar ban leit sha Police Bazar, ka Si ka kum pyrkhat ia ka rukom leh bad ka dur khmat u Tympang. Ynda ka poi ha iing ka sngew sahnud ba ka khlem da ioh lad ban ia shong kai hun bad u kumba ka la khmih lynti ba la poi kloi noh u Henri ha dukan. Ha lade, ka suba ba u Tympang imat u ioh khubor sngewsih aïu re. Toi ba kan da ioh lad ban ia shongkai bad u kan jin da khem umshit khem umjah ia ka dohnud jong u, namar u la iathuh lut ha ka shaphang la ka jingim bad ka tnga jong u mynba u thiah bad ka ha Guwahati.

Ha ka sngi nyngkong ka ap khmih lynti ba un wan mih ha dukan, hyurei sepei, u khlem da wan mih satia. Ia lade, ka pyntngen da ka jingpyrkhat ba un sa wan mih khlem pep Phewsa palat taïew ruh kam iohi ia ka syrngiew syrnet jong u. Hangta lei lei kam nang thiah nangdem shuh. Ka shong dukan kumba shu im ha rngai. Ban leit wad sha iing jong u ruh kam tip ha kano ka dong ba u sah. Ban leit wad sha ophis jong u ruh kam sngewnud ba don ka baha iing jong ka tnga jong u. Ban kylli na u Henri ruh kam sngew mon. Ka i shan khmat kumei re ia u. Khatduh ka rai ba kan leit sha iing ka Koina khnang ban ia leit wad lang.

Ynda ka leit sha iing ka Koina, kiba haling jong ka ki iathuh ba ka la phet na iing bad kim tip sha ei ka leit sah, namar ka leit bud ia u tnga thymmai jong ka. Ka jingjah rngai kynsan u Tympang khlem da iathuh ha ka kumba u ju leb, ka long kumba dung ia ka dohnud samla ba lung angnud jong ka da ki speh bad kam lah khlem da jaw ummat ba ka kynmaw ieit eh ia u. Ka dur khmat ba puh samla jong ka; ka lip bad ring tyrkhong la kum u tyrkhang iap tram jong ka tlang.

Ha ki miet kynjah ka kum pyrkhat suba lehse u la phai pat sha la ka tnga bad ka sngew dukh myn-siem ia la ka jong ka nusip. Ka syngkhien khlieh jong ka ka lai jhieh lynter da ki ummat jong ka. Khatduh ka rai ba lada kan duh shisha ia u kan bihat noh la ka jingim.

Ka dei ka taiew ba khatduh jong u bna!, u Saiñdur u leit kai sha ophis jong u Tympang bad u i phylla ba u kylla dur, u i bun jingmut jingpyrkhat. U Tympang u i kmen ban ia kynduh ia u Saiñdur bad u kylli shano ba u jah baroh shi katta. U Saiñdur u iathuh ba u la sah sha Umsning bad ka Koina. Ka jingtrei ruh u la pyntrei sha Umsning.

“Me don ling ha Umsning?” Kylli u Tympang.

“Em me; nga shuwai, hynrei te yn ia sah hangno ba kiba haling jong ka Koina ki la beh te me ia ka.” Jubab u Saiñdur. “Nangta; kumno ka Si?” U kylli phubmut phuh mat.

U Tympang um jubab; u shu peit sah ia u Saiñdur. “Hapoh ka pla jong nga don kawei ka shithi ba nga shu buh jingkynmaw lada me kwah ban tip shaphang jong ka; Shim pule.” U sei ia ka shithi bad u ai ha u Saiñdur ba un pule. U Saiñdur u shim bad u pule. Ynda la dep pule u sngewthuh haduh katno ba u Tympang u pait dohnud.

“Ia Tympang ngin ia leit dih sha.” Namar um kwah ban kren ei ei hapoh ophis ba ia bun ki nongtrei. U Tympang ruh jait ba la jan wai ophis, u lum ia ki file; u buh bba bad ki ia mih lang noh ban ia leit sha Police Bazar. Ynda poi, ki ia rung ba E C. Bar ban ia dih sngewbha khvndiat. Ynda la ia dih mar shi peg ka whisky, u Saiñdur u ong. “Tympang; nga sma khnai pyut ia kane ka jingjia. Ha nga hi ngam ngeit ba ka Si kan leh ia kita ki kam. Hynrei balei ba me shu thoh da ka shithi bad mem leit ban ia kren bad ka mar khmat?”

"Ngam kwah shuh ban dang iohi ia ka, long kumba sei lung ia ki kynbat sngewsih kiba la sdang iap tram mynta. "Jubab diaw mynsiem u Tympang.

"Lano men leit ai ia kane ka shithi." Bniah u Saiñdur.

"Ngam tip la ngan ai ne thang noh ia ka" Jubab u Tympang bad u iathuh ba katno sien u la thoh bad katno sien pat u tar noh, namar um kwah ban pynthud ia ka jingiadei jong ka bad u Henri.

"Wat thang ne tar ia kane" Sneng u Saiñdur. "Ngan leit pynai ma nga manta hi kumne. Me ngeit bie than. Mem tip ba ynda la leit eh; ju mih ka jingsuba sniew? Lashai ngan sa wan biang ba ngam pat dep kam bad tang marsyn hier kali ngan leit shwa sha dukan ka Si ban shim ia ka jubab."

U Tympang um ong kumno kumno ruh, u shim ia la ka klat bad u dih lut ia ka whisky bad theh biang sa shi peg namar ki la ia shim shi quarter "Sa leh ma me katba me sngewbit." U kren duh jingkyrmen.

"Dang lai sngi mynta ba nga ia dih lang bad u Henri. Nga kylli ia u shaphang jong me bad u ong ba mem ju wan mih shuh. Nga la sngew lyngngoh ba kum ka jingiadei jong me bad u ruh me ia kiar Ieh ia ka jingiadei jong nga bad u te ngam da ong eh. To kam pber, ngin sa iathuh khana lashai ba nga kyrkieh ioh duh kali pynban." Bad ki ia mih noh baroh arngut.

Marsyn ia khlad bad u Tympang, u Saiñdur u leit beit sha dukan ka Si bad u iohi ba ka shong shan tmoh bad pyrkbhat jylliew aiu re. "Kumno Si?" U kylli ia ka da kaba rung artad hapoh dukan. Ka Si ka kyndit ba ka khlem iohi ia u tad baduh ba un da rung hapoh dukan, "Duna nongthied nongpet ne.?"

"Ba dei ka tafew kut bnai te ju long hi kumne phi." Jubab jemnuð ka Si bad ka ai mula ba un shong." Phi dang wan naei kumno Bah Saiñ?" Ka kylli ia u.

"Nga shu wan stongkai noh bad u Tympang phi ba kim pat dep pynbiang ia ka bill jong nga." U jubab da kaba peit lornì artad ia ka dur khmat jong ka.

Marsyn loh sngew ia ka kyrteng u Tympang, ka dur khmat jong ka ka kylla. U Saiñdur u la ithuh, hynrei u leh kum bym bna eiei bad ong. "Lam lam da u kwai shi kyntien phi."

Ka Si ka songkwai ia u bad kam lah shah khlem da kylli. "I Bah Tympang i don shane sieh?"

"Hooïd ; u don bad u phah rah ia kane ka shiti.

Ka shim ka plied bad pule Katba ka dang pule, ki ummat jong ka ki jaw bad tuid ha ki reng ngab jong ka. Kat ban dep pule lut kam lah kən shuh bad ka iam kynsluk tyngēh kynsan ba dap eh ka shadem khlem tip lehraiñ shuh ia u Saiñdur.

"Si," khroh u Saiñdur. "Shish wat ju iam kumne."

Hynrei namar u la loh pule lypa, u ruh u sngew myllung lem bad jan jaw ummat lang Ka Si pat tang marsyn ong u Saiñdur ba kam dei ban iam, ki ummat jong ka ki nang tuid stet pyrban ar shah "Peit shane Si." Kren pynlaw mynsiem u Saiñdur ban yin pynpaw ba u tip ne sngew synei. "Ngam tip kumno u thob, hynrei kumno kin ong ki bongthied jingtbied lada ki iobi ba phi iam ha khmat jong nga kumne." Nangta u sngap shipbang bad ka Si ka niad la ki ummat da ka jaiñ kyrshah. "Si, nga kyrkieh lada long kumno kumno ruh sngewbha ban jubab lashai." Bad u leit noh.

Tang marsyn mih u Saiñdur, ka Si ka shong pyrkhat biang marwei bad kam sngew lah mut dur balei haduh katne u Tympang u tharai sniew bad kren jot p lat ia ka. Kam sngewmon shuh ban dang shong dukan. Kumta shwa ban dap 4.30 janmiet ka khang dukan bad leit phai noh sha la iing. Mar ia poi ha iing, ka rung beit sha kamra thiah bud ka pule biang ia ka shitbi ba u Tympang u phah rah ha u Saiñdur.

Ha

Ka Khun u Kyllang,

Si, balei phi shukor ia nga Mynta nga la tip shai ba phi ia don affair bad u Henri Phi khuhlei Khrimas ia u da kaba kjup jlan ia ki rymmian shyn-tur jong u. Hooi; ngam shym iohi du lude hynrei nga ioh jingtip na u briew uba thikna. Haba nga tip ia kata; ka dohnud jong nga ka kylla khlek. Nga sngew kum ban kyllon hujuh Ngam sngew lah ngeit; bad ngam treh ban ngeit. Wat la katta roh kata ka khubor ka thar shiah soh jew jylliew piaw ha ka dohnud jong nga. Ka shadem ka dap kynsan, hynrei ngam lah ban leh eiei; lait tang ban ud sha u Blei ba un ai bor ia nga ba ngan lah ban ieng rangbah kumba la kha hok i mei sha sla pyrthei.

Phi la tip bad iohi haduh katno nga shah shitom tang na ka bynta ba nga ieit eh la phi. Nga da kwah ba phin suk, phin riawspah, phin longbriew ban lait ka shah ibien ha sla pyrthei. Phi long tang ka nongtrei bylla jong u Henri. Nga pat nga da thmu hok ba phin long kynrad bad nga la kular da kaba smai ha khmat u Blei. Map Blei, balei te ba nga ieit iap... Nga da ieit iap shisha ia phi. To tip ko khun u Kyllang ba haduh ka sngi iap jong phi; phin ym shem shuh ia uno uno u briew u ban lah ban ieit ia phi palat ban ia

kaba nga leit hok shisha ia phi Hooid, lehse phin pahuh shynrang, tangba kynmaw kin sa khein nepjot iwjit iwtung bad thad lud ia phi ynda ki la pynhun ia la ka jirgihrew kynsha.

Phi kynmaw lia kato ka Sunday ba nga wan ha dukan baa nga lap ba phi dung iashongkai sadhi bad u Henri la kum shijur ki paro. Nga ngeit phi la suha na ka dur khmat thangiong jong nga kaba nga la buh rieh da ka khmat phuh samrkhie; ban ym pynpaw ia ka jingpait dohnud bad ka jingpang tyrha na ka jingshah dung ka mynsiem. Phi tharat ba nga la klet ba phi wan doh leit ia nga tang marsynmih u Henri shabar. Ka jingdoh u Judas, Balei si, da kaba doh ia nga phi nang dung syllud shuh shuh da ka waitsum ba tyrha btiar kat haduh ba ngam lah kynda shuh khlem kum ong "Khie leit peit ia u Henri shabar. Imat phim tip ba nga la tip. Balei phi kwah pynbiej ia uba la hie j lypa? Nga sngew synei ia u Henri; bapli um bna ei ei ba phi la dei ka nga jong nga.

Ban lap ia ka jingshisha, nga mih khnang ban leit thied jingbam. Phi kynmaw em? Wut wut nga thied bad wan phui khlem pynsawa ia ki juti. Wow phi dang ia kdup bad u Henri. Nga kyllu snier. Nga sngew kum ban ai shuhap bad nga sngew dukha bad sngew bishni, hynrei lap noh ka jingtip briew. Haba nga rung kynsan phim ioh por shuh ban ia ieng jngai iwei na iwei pat, phi ia ieng sah marjan kum ki bie j. Ban tep eit miaw, phi ud king khlieh bad dem ha u dieng kjat mie j ban buhrieh ia ka dur khmat ba dang shoh bie j na ka jingrakdup. A! ngam kwah ban pynlehrain ia phi, namar ba nga leit eh. Nga leh kum u bym bna eiei bad sa iphnguin ka dur khmat jong phi.

Mynta nga shu iai dem pyrkhath; ka jingim aiu kum kane?....Tang hapoh shihnai tam; nga la shu shah thok shah shukor. Ngam bein ia ki nuti ba ki oh pyrshah da ka dor. Hynrei kam long kaba dei ban thok hana ba phi dei i sotipal i bym ju shanz, iba tipsngi, iba hak, ibym ju shat kyllu, if you cannot be true to your God, at least be true to your self. Ngam tip shuh

*kumno ban leh, nga sngew kumban pynkut noh la ka jingim. Nga sngew bukhoh ia kine ki ummat khang jong nga ba kin iai tuid, hynrei ngam lah ban pynsa-
ngeh namur ki sngew lem ia ka jingshempap jong nga ba nga duh noh shirta ia i baieit jong nga; iba nga dei ban hun Sahnud Shirta.*

*A ko jingpyrkhat, balei phi pynkynmaw biang ia nga ia i mei Kyllang ia i pa Kyllang, ia ka Umroi Air jield bad u slap, ia ka Dwar ksuid bad u soh byr-
thit, ia ka wah Bramaputra bad ki jhad rit, ia u dieng soh mylleng ha lynti UCC. Ngam lah ban klet. Myn-
ia nga sngewihuh balei phi sngew ialade kum ka nep jot. Hynrei io tip ba ka jingieit jong nga ia phi kam dei tang ka jingawria. Mynta ba nga la tip lut ia kiei
kiei baroh, ngam sngew donkam shuh ba ngin dung iai bteng ia ka jingiaieit. Hooid mynsiem kan pang. Ia nga ym don shuh ban pyntngen. Phi to suk ha shadem jong u Henri. Ia shong suk bad u. Katto Ia wai khaw ia
nga.... Khublei Khublei. Ka sien ba khatduh ba ngan khot nam ia phi khublei 'Baieit'*

u Tympang

Ar sien lai sien ka Si ka pule ia ka shithi jong u Tympang bad ka sngewthuh ba u Tympang u la ioh khubor sniew shaphang jong ka, namar kam shim doh iano iano ruh. Nalor kata, ka sngewthuh shai ba u tharai sniew bad iohi rngai ia kiba khlem da long bad u pait dohnud palat ban duh ia ka.

Marwei ka lam sluk shi sluk, ka sngew synei ia lade ba ka shah kyunoh beif ia kaci kaba khlem da long. Ha ka juh ka por ka sngew synei ia u Tympang ba u shah pynshoi, ramar ka da ieit shisha ia u. Ha kane ka kynti ka rai ba lada u Tympang u dang ai lad ba kan ieit ia u, kan thom baroh kijinh. Kumta ka thoh kawei ka shithi ban jubab ia u.

Ynda la dep thoh ; ka thep ha ka envelop, ka buh ba syngkhlich thiah bad ka thiah khlem bam khlem dib. Ka met balung jong ka ka don halor ka jingthiah bajem, hynrei kam ioh thiah. Ka phai kamon kamon kadiang kadiang. Dei tad ynda la jan shai ba ka sa ioh thiah khyndiat. Hynrei wat ynda la kyndit thiah ruh kam man suk mynsiem ba ka syier ioh ba u Saifidur um wan kumba u la kular.

Ym pat da slem ba ka Si ka plie dukan. Ki nongthied jingthied ruh dang khyndiat ngut bad la lap ba wan poi u Saifidur ban ia shongkai shiphang ar phang. Ka Si ka ai ia ka shithi ba un pynai ba u Tympang bad ka phla khlem da lehrain shuh ia u Saifidur ba ka ei kaba u Tympang u iohsngew ne tharai ; dei tang ka buit shukor jong no re. Nangta ka kyrpad ia u ba u ei ban iarap lem ia ka ban pyniakynduh khnang khnang bad u Tympang ; khnang ban ioh pynshai mar khmat.

U Saifidur ruh u ngeit ia ki ktien jong ka Si bad u kular ban leh shitom katba kot la ka bor. Dei tang ynda u la kular ba ka dur khmat jong ka Si ka i wan dur biang bad poi kynmaw ban kylli shaphang ka Koina. U Saifidur ruh u iathuh ba ka khlain ka shait bha bad ba ki la lashong ia sah ha umsnung.

"Phi te phi la ia suk baroh arngut," ong ka Si da ka ba sngew babe la ka nusib.

Ha kawei ka liang te la ia suk, la lait ka leit shang lum shang wah. Tangba sa tang katto katne bnai te phi hap iarap lem ba ka la jan loh khyllung. Ong u Saiñdur.

"Kumta sieh?" Pynthikna ka Si "Lada phi lah ban pynkohneuh ia u Tympang; sa pynbeit lem ma phi ba ngin ia wan lang sha Umsning."

U Saiñdur u kular bad u leit noh namar u bun kam. Ynda u la pyndep la ki kam ki jam u sa leit sha ophis jong u Tympang. Ka dur khmat jong u ka dang i dum hi. U Saiñdur u sei ja ka shithi bad u ai ha u Tympang. U da pynshisha ba ka Si ka leit hok ia u bad kumno ba ka iam pait dohnud ha dukan mynba ka pule ia ka shithi jong u.

"Ki ummat Kurkatia," jawab atlukhi u Tympang: "Nga la iohi da ia ki jong ki khmat." U pynthikna.

"Me iohi ba ki ia kdup ne shu ia ieng marjan " Kylli pynthikna u Saiñdur. Hangta u Tympang u iathuh thik kumba u iohi bad u phla ruh ba dei u Henri hi uba la ia-thuh ia u shaphang ka jingleh jong ka Si ha ka sngi peit miet Khrismas. U Saiñdur u slang suba sniew ia u Henri u kular ia u Tympang ba un sa wad ia ka jingshisha.

"Ka la dei ka por ban wai ophis artad. Kumta u Tympang u lum ia ki file baroh bad ia mih lang noh bad u Saiñdur ban ia leit lang sha Police Bazar. Ynda poi ; ki ia rung ba kawei ka Bar bad ia dih khyndiat. Katba dang ia dih ; u Tympang u plied ia ka shithi bad u pule.

Tympang baieit eh jong nga,

Balei baieit haduh katne phi pynkthang ia nga. Haduh nga pyrshang bun pynsangeh ia ki ummat ruh ngam lah. Balei baieit phi tharai sniew ia nga, namar baroh shi katta nga nang pyrkhathok ia phi, hynrei phi pat phi tharai arsap ia nga. Hato balei kein ielit kumne phi long. Balei kein ielit phi buh rieh ia ka khmat sngewsih jong phi ha khmat jong nga. Namar phi tip hi nga dang khynnah, ngam pat lah ban iohi jngai.

Kumta barabor katba nga iohi ia ka khmat ba phuh sam rkhe jong phi, nga dup da ka jingkmien bad teng teng nga ju pyndom ielit ia phi. Lada phi sneng phi ong ia nga. "Sa leh tip sngi." Hynrei nga pat nga jubab pynshrai ia phi. "Lait nangne lei lei kham palat" Hynrei phi pat de phi shu pyrkhath bun jait pynhan ia nga.

Ngam tip balei baieit phi pyrkhath khuslai ia nga bad nga tip u Blei na jrong u iohi shai kdar ia ka dohnud ba pait jong nga ia phi. Namar ba nga tang shu pule ia ka jingthoh jong phi; ki la dung palat ia nga. Nga ruh nga long kum ka bie, nga khlem poi pyrkhath satia ba phin tharai sniew ia nga.

Ha kato ka por ba nga doh ia phi ruh, nga nang mut ba phi tieng ioh sa wan lap u Henri bad phim shah ia nga ba ngan doh suk. Ha kato phi ong khie leit peit ia u Henri shabar, nga nang leit peit suk, hynrei ngam tip satia baieit bu ka dohnud jong phi ka nang at. Balei baielit phi pyrkhath kumne ia nga? But God sees the truth.

Ha kato ka sngi phim lah shuh te ielit ba phin tap buhrie ia ka jingsngewsih jong phi. Wat la phi rkhe ruh, ka khmat jong phi ka thangiong bad tyrkhong.

Ngam kwah baieit jong nga ba phin sngewsih bad pang dohnud ia nga. Nga ieit hok ia phi, wat khuslat bad wat sahnud ia nga; ngan im ngan iap ryngkat bad phi. Kumta nga nguh kyrpad ia phi.

*Thiah suk ha ki ksangkti jong nga,
la phi ngan ri ngan kdup ngan da,
la phi ngan iai burom kum u tnga jong nga
Wat la im ne iap; ha phi ngan snoh shirta.*

Ka dohnud jong nga ka da kwah eh ba phin kmen lada phi kmen ma phi; nga ruh nga kmen lang, lada nga iohi ia ka khmat sngewsih jong phi; ngan ym suk shuh. Nga shu iai pyrkhat sah.

Baieit ioh lehse phi ong ia nga ba nga pnah thylliej hynrei em ngam ju pnah thylliej iano iano ruh. Ba lada nga dei kaba pnah thylliej, ka tha ia nga ba ngan iap noh. Balei ngan shu im jynjar ha ka pyrthei. Ngan shu pynkhuslai pynpangnud ia phi ha ka pyrthei.

Ngam lah khlem da jaw ummat haba nga pule biang ia ki ktien jong phi ha ung, namar phi la ihoh palat ia kaei kaba nga khlem leh. Namar ki ktien jong phi ki long kum ki dieng tyndung ia nga bad phi bun ruh ia ka jingim jong nga ha ka jingma Hynrei ngam lah khlem da duwai ia u Blei ba un iarap lem ia nga bad ia phi ruh Namar ngam poi pyrkhat eiei ruh em ba phin kren ia nga haduh uta u pud, ia kaei kaba nga khlem pyrkhat satia bad phi la kren lut ia kaei kaba nga khlem leh, hynrei ha nga; nga sngew katba ki sngi ki nangiaid bad ka jingieit jong nga ia phi ruh ka nang skhem bad narg shaniuh hok ia phi bad ka jingieit ka la nang skhem, hynrei balei baieit phi mut ban pynkhyllem?.

Baieit; nga da sngewsih kthang ba lada ki kti jong nga kan ihok shukor ia phi bad ka dur syndem jong

nga kan pynblej ia phi. Hynrei nga da kwah eh kumba phi la ieit hok ia nga, nga ruh ngun ieit hok; ngan ri ngun da ia phi baroh shirta.

Baieit naduh mynta phin sa thiah suk bud long jai jai noh ka mynsiem. Wat pyrkhat kulmar shuh, wat la nga jngai ruh to sngew kumba nga wun doh wan dait ia phi man ka miet man ka sngi. Bud nga ruh ia kaba nga la khlei; ngan ym pynsep ei ia jingieit ba nga la ioh na phi. Nga kyrmen to thiah suk baieit ha ka kyrtenng jong nga.

Kaba iai kynmaw ieit miet sngi bad shaniah tylli ha phi.

Ka khun u Kyllang.

Ynda la dep, pule ia ka shithi, u Tympang u sngew ia lade kum u bie j bad u jaw ummat. "Kumno ka lah ban long? Nga iohi da lade te me." Nangta shiphang um lait kren. U nguid umbiah bad pynshai ha u Saiñdur.

"Hooïd ngam iohi ha ka por ba ki ia kdup, hynrei ithub te me." Bad u ai ia ka shithi ban pule u Saiñdur. U Saiñdur kum u paralok u pule bad kijit artad la ka whisky.

Ynda la dep pule, u pynbor ia u Tympang ba u dei ban ia kynduh mar khmat bad ka Si. U da buh por buh tarik ba kin ia wan lang sha Umsning khnang ban lait na ka pang mynsiem, khamtam imat ba ka Si ka thmu ban panwai noh la ka jingim, namar ka la thoh shai ia kine ki kyntien. *"Namar ba ki ktien jong phi ki long kum k j ktien tyndung ia nga bad phi buh ruh ia ka jingim jong nga ka ka jingma."*

"Lada jia ba ka Si ka pyniap ia lade, kynmaw dei ma me ka daw." Maham u Saiñdur.

U Tympang u pyrkhat suki jai bad u mynjur kumba la pynheit da u Saiñdur. Hadien kata ; ki sa ia pra noh; u Tympang sha ia ling bad u Saiñdur sha dukan ka Si ban ai khubor.

Ka Si ka kmen bad hun mynsiem ba u Tympang u la mynjur ban ia kynduh ia ka bad ia leit lang sha Umsning. Ka kham kmen shuh shuh ban tip na u Saiñdur ba u Tympang u la kham i leh kmen hadien ba u la pule ia ka shithi jong ka. Hynrei u Saiñdur um loh por ban ia shongkai slem bad ka Si namar u kyrkieh ban poi noh sha Umsning, namar u tip ba ka Koina ka ap ia u- Kumta u miñ noh na dukan da kaba sneng ia kaba kam dei ban pynbud ia ki jingbakla.

XV

Ha ka sngi kaba bud, u Saiñdur u wan Shillong biang ban sei pisa na Bank. Ynda la ioh ia ka pisa, u thied shiteng bilor ka D.S. Whisky bad u leit shongkai sha dukan die juti jong u Henri. Ynda la shong shiphang, u pan klat ban dih um. U Henri u leng ban shim na kyndong. U Saiñdur u bud ia u bad u sei ia ka whisky bad u theh hangta ha kyndong, u dih ia lade bad u sa theh lem sa ia u Henri. U Henri ruh u dih. Nangta ki ia shong dih sikret nob. Ki ia dih tang mar shipeg eiei, namar u Saindur u kwah ban rah sha la ling bym ioh kyiad ha Umsning.

“Ia Henri ngin ia leit shongkai noh ha Bar.” Ia wer u Saiñdur. “Nga dang shu wan sei pisa ia ka bill rim jong nga.”

U Henri u peit ia ka bajekti bad ka por ka la jan dap 12.30 ieng sngi, “Em phi; ka la dei ka por ba ngan leit bam ja noh.” U ong.

Shi; sa iarat ka bam te sa bam ha Bar. Nga ruh ngan bam lang khyndiat.” Pynshlur u Saiñdur.

U Henri u pyrkhath shiphang; nangta u batai kam ia u nongtrei bad ki sa ia mih lang baroh aragut.

Ynda la ia rung ha Bar, u Saiñdur u order shi quarter ka whisky bad ka fried chicken ban ia bam angewbha. Ynda la lut shi quarter, u Saiñdur u order biang sa shi quarter. Ia lade u dih antad bad u faleh ban theh ha ka klat u Henri. Haden katto katne por u Henri u sdang ban shongshit kyiad.

“Henri, me hap khawai kyiad noh me ia nga jait ba me la ioh mistress thymmai.” Ong u Saindur.

“Det tmoh, jubab kyndit u Henri. Mano ba ia-
thuh ia phi?” U kylli ang lyngngoh.

"Shish me ; yn nai len me ong para rangbah ruh la ia tip te me." Kren batip khnang u Saiñdur.

"Kaei kata ka mistress jong nga ?....Kata ka khubor te ka bym long phi. Kumno kin ong ki nong pyniaid Balang ia nga lada bna kumta. Wat ban khrong jing-kynsLew ha jingiaseng ruh kin ym shah shuh." Kren hok u Henri.

"Shi me Henri ; wat ju thok me ong. Shi ; paralok yn ia len noh te ia long paralok kumno lib ?" Ktik jingmut u Saiñdur. "Me nud hi ban len ba ka Si kam dei ka mistress thymmai jong me ?" U Henri u shah shkor bha aia u Saiñdur u ong. Nangta u Saiñdur u bteng. "Me nud hi ban len ba ka Si ka kjup ieit ia me ha ka sngi peit miet Khrismas ? Wat len, nga iohi te me."

"Det tmoh tmah ; kata te phi la shu thaw hi. Kum ka kyrdan jong nga ha ka Balang, phi mut ba ngan buh mistress da ka shakri ?" Iathuh hok u Henri. Nangta u pyrkhat s-iptang bad u ong kynsan. "O nga ia sngewihuh. Ia thuh u Tympang ym dei ?"

"Pyrkhat hi, me la buaid ne ?"

Hangta u Henri u phla hok ba um don jingia-dei ne affair eiei bad ka Si, hynrei ba u im sngi ban pyrkbat ia ka business ia jong bad u tip ba u Tympang u don affair bad ka Si. Kata ka jingia-dei jong ki ; ka pynsniew ia ka business jong u, namar ka Si ka bun seh sa tang ka pep shong dukan. Nangta u bteng shuh shuh u ong.

"Nga shu thok ba ka Si ka doh ia nga khnang ba un kiar noh na ka bad ka business jong nga kan roi kumba ju long. Nga ju iohi ba ka Si ka i khleh bie j tang shu rung u Tympang ha dukan. Nga tip ruh ba ka pep dukan tang ban ioh ia leit kai bad u. Nalor kata, nga aiti khnang ia u shabi dukan bad phah bat ia ka pisa ba, ka die jingdie ha khamat.

“Tympang khnang ba un ngeit ba ka Si ka dei ka mistress jong nga.”

U Saifidur u dii ia ka whisky bad u pyntheh shuh ba ka klat u Henri. “Naneta pat.” Bniah u Saifidur ia ka kum uba sngew tynnad ia ka khana jong u Henri.

“Nga wer khnang ia u Tympang ha kawei ka Sunday ban ia don lang bad nga khrang ba ngan shim jingkheih na ka Si bad nga mih khnang sha bar ban sngap siar alu ki ia kren. Thik kumba nga antad, ka Si bad u Tympang ki ia kut ban ia poi dukan shwa ban poi ma nga. Kumta nga poi kloj khnang ma nga bad nga da shong khnang hajan ka Si khnang ban lap u Tympang.” Nangta u sangeh tad kjit biang ia ka whisky na ka klat jong u. “Te leh ; ka Si dei kaba shalak bha. Ka rkhe ka iathuh khana, hynrei kam ju ai tad ban ia jan than. U Tympang u lap ba nga ia shongkai bad ka Si. Nga ithuh ba u la ngeit ba nga don affair bad ka Si. Kumta u mih leit thied jingbam ban ym pynpaw ba u la ngeit. Nga ruh nga peit siar bad ha ka por ba u wan rung, nga ieng kah khnang ba jingkhang bad nga phah ia ka Si ban shim ia u shahi, khnang ba un mut dur ba nga ialeh leit bad ka Si.” Phla lut u Henri.

“Ei ei” Bteng u Henri. “Phi tip....phi tip. Nadeh kato ka sngi ; ka Si kam ju pep shong dukan shuh bad u Tympang ruh um ju wan mih shuh bad ka business jong nga ka laid heit artad.” Kop sarong u Henri. “Dei ka buit.... Dei ban don ka kblich haba trei buisness, lymkumta la kai khrong ei.”

U Saifidur u la sngewthuh lut bad u sngew synei ia ka jinghok jong ka Si bad ka jingngeit biey jong u Tympang. “Khlem pep ka jingud ktha kblich jong ka Si dei namar kam loh tad ban ia shongkai bad u Tympang kumba ka thmu.” U Pyrkhat ha lade.

"Henri ; me te imat kliaw tang ia ka pisa." Pynphai nia u Saiñdur 'Imat ia u lok ruh me kloï ban die tang na ka bynta ba men ioh pisa."

"Em, ym dei eh ba nga pyrkhat tang na ka bynta ka pisa," pynshai u Henri. "Kumno ka tnga u Tym-pang kan ong ia nga, lada u nud ban ieh noh ia ia ka tnga iathoh bad un shim tnga da ka nong bylla die dukan jong nga. Khlem pep kan paw ba dei ma nga uba pynshur ia u, khamtam ba nga ithuh bha ia ka." Jubab shit rhem u Henri. "Ngi kiba la don ha ka Balang ngim dei ban alad ia kaba kum kata."

"Peit shane Henri." Kynrup ktien u Saiñdur. "Ia ka kam shi tnga ki briew ngim don hok ban tuklar kulmar, khamtam ngim dei ban thew da u mawser riew niam nongtrei Balang ne ha ka kyrteng ka Balang. Hynrei lada phi sogew paralok sbisha te phi la dei ban shu ia syllok ne ia sneng pyni lem ; ym dei da kaba thok shukor"

U Henri u la sdang ban kyrngoh kyrngoh ba la shit kyiad, hynrei u pyrshang ban pyneh la u ryndang bad ban kren tip briew. "Sbish, lada dei kumba ong maphi, te ieh ioh nga la bakla. Sa pynjan mab ma phi na u Tymfang."

"Ka bha ba me pan mab hi." Ai jingmut u Saiñdur.

Nangta ki sa ia dih pynlut ia ka whisky bad ki sa ia pra noh sha la ki kam ki kam.

Ka sngi kaba u Saiñdur u la pynbeit ba ka Si bad u Tymfang kin ia kynduh lang bad ia wan sha Umsning ka la poi. Ka dei ka step ba shai bha ka bneng bad la sdang ban syaid ba la jan dei ka khmat pyrem. Ka Si ka khreh da ka jingangnud ka khaw. Ka phong da ka phrok bad ka blouse ba lieh. Ka kyrshah ar-liang da ka jainsem rong dpei bad ka tawab tyrpeng da ka tapmoh khlieh ba thoh rong sawdong heb ; thoh lieh thoh iong Ka da sad pynnoh rymphai la u stñiuh sha

dien. Nangta ka phong sa ki juti jrong khongdong kiba lieh bad ynda la dep pynbha triew ia lape, ka mih na la ling bad aid beit beit sha Motphran.

Naduh na jngai ka iohi ia u Tympang ba u ieng ha pyrshah Motphran. Ka mynsiem jong ka ka peh stet da ka jngkmen ban iohi biang ia la u jong u baiet sa shisien pat. Ynda ka la poi hajan, ka wiat ieit ia u da ka jingwiat ieit ba kyrpang eh kaba ka la tyngkai slem tang na ka bynta jong u. Ki khmat jong ka ki lang ummat. "Tympang; phi la ap slem" ka kylli da ka sur jemnud kum ban jaw ummat.

U Tympang u iohi ba ki 'mat biiew jong ka ki phyrnai lang ummat bad u lung ka mynsiem "Ym ju slem na ka bynta ka baiet" U jubad da kaba wiat ieit kyl-liang ia ka. Ban ym dei ta surok kin jin da kdup ieit ban pynhun ia ka mynsiem kaba la pait la pra.

"Nga hun ban iohi biang ia phi". Ong ka Si da kaba peit sab ia ki matbiiew jong u.

"Ki jingbakla ki stang lada jingieit ka rben bad ki jingbakla ki rben lada ka jingieit ka stang." Bynrap ktien u Tympang kum ban pan mab na ka.

Mar kumta hi, u Tympang u shim Taxi bad ki ia leit sha Umsning. Ynda la kiew bapoh kali, ka Si ka shong syndait ha ka met u Tympang bad kat pang ia id ka kali, ka shim baroh ar ki kti jong u, ka dem la ka khlieh bad doh ieit ia ki sla kti jong u bad ki ummat ba syaid jong ka ki jaw ha ki lyng-hoh kti jong u. U Tympang u loh sngew bad u khyllie suki ia ka khlieh jong ka bad ka Si ka dem shaniah noh ha ka tyrpeng jong u bad ka pasiaw.

"Tympang baiet eh jong nga sngewbha sieh wat ju ieh shuh ia nga marwei.

U Tympang u sngew kum ban jaw ummat lang

ba u sngew kynduh la ka jingim. "Si, nga smai ba ngan ri ngan sumar ia phi haduh kaba kut."

Ka Koina bad u Saiñdur ki la ap lypa ia u Tympang bad ka Si harud surok; ioh ba kim tip iing wat la u Saiñdur u la batai ia ki. Ynda hiar na ka Taxi, baroh saw ngut ki ia leit lang sha iing ka Koina. Ynda poi ha iing; u Saiñdur u sa iathuh lut baroh shaphang ka jingleh buit tuh jong u Henri. Hadien kata ka Koina bad u Saiñdur ki rung noh sha kamra shet ja ban ai lad ia u Tympang ban ia syllok bad ka Si.

Ynda u Tympang u tip ia ka jingshisha, ka dur khmat jong u ka phuh bha briew palat ban ia kaba u ju long bad ka Si ruh ka phuh hun mynsiem lang bad u.

Ngim tip aïu u Tympang bad ka Si ki ia kren, kaba ngi tip ka long ba ha kata hi ka taiew, u Saiñdur u pynwai iing ia ki ha Umsning. U Tympang u resign noh na ka kam sorkar bad u trei beit tang ka kam Kontraktor. Ka Si ruh ka khlem bylla ap dukan shuh ha dukan u Henri bad ka sah lang noh bad u Tympang ha Umsning.

Kum ka Lukhimai; ka Si ka sumar pynkhuid ia la ka iing ka sem bad ka pynkhreh bam khreh dih man la ka sngi na ka bynta u tnga baiet eh jong ka bad man la ka step shwa ba u Tympang un leit sha la ka kam bad man ka janmiet ba u wan phai na la ka kam, ka Si kam ju pep ban iai wiat ieit ia u da ka met phuh sam rkhie kaba kyrpang eh kaba ka la tyngkai hok tang na ka bynta jong u.

LAH KUT

Ki Kot da u juh u Nongthoh

1. Ka thymmei pyrkhat u Khasi bad ki
Parom — (1976)
2. Ka Rongbiria u Hynñiewtrep — (1978)
3. Ka Sajer Raid Nonglyngdoh Bk. I —
4. Ka Sajer Raid Nonglyngdoh Bk. II —
- Ka Sajer Raid Nonglyngdoh Bk. I&II — (1982)
5. Ki Paju Lyngkot — (1982)
6. Shi-har ki Drama. (State Award 1982) — (1982)
7. Ka Jyrsieh Longbriew Bk. I
8. Ka Jyrsieh Longbriew Bk. II
- Ka Jyrsieh Longbriew Bk. I&II — (1983)
9. Ka ksaw ka kpong u Hynñiewtrep — (1984)
- (State Award & Apphira Award)
10. Ka Shat jingtip Bk. I — (1985)
11. Ki khana Hyndai Bk. I —
12. Ki khana Hyndai Bk. II —
- Ki khana Hyndai Bk. I&II (Apphira
Award) — (1985)
13. Sahti — (1986)
14. Nga Wad Ia phi — (1986)
15. Riteng Mynnar bad kiwei — (1986)
16. Purilum — (1986)
17. La Ummat ki Jaw. (State Award) — (1986)
18. Thoh shun ki Blei — (1986)
19. Ka sur ba maian — (1986)
20. Ka ling Tin Saw (Lasubon I) —
21. Sni Jingieit (Lasubon II) —
22. Ka Synjat (Lasubon III) —
23. Ka Ding (Lasubon IV) —
- Lasubon (Bk. I, II, III, IV,) —
- (State Award & Apphira Award) — (1987)
24. Knor ksiar — (1987)
25. Kam Miet Bk. I —
26. Kam Miet Bk. II —
- Kam Mie Bk. I & II — (1988)
27. U Briew ba la phah da u Blei — (1989)
- (Translation)
28. Ki dohkha bad kiwei — (1986)

(ii)

29.	Shat jingtip Bk. II	—
30.	Shat jingtip Bk. III	—
	Shat jingtip Bk. II & III	— (1989)
31.	Ka Bi Mynkaw & Kiwei	— (1990)
32.	Sirkot Mynder	— (1990)
33.	Ri - Heh	— (1991)
34.	Ba shem ka longkha	— (1991)
35.	Lai ki Parom	— (1991)
36.	Ki Hati Khlaw	— (1991)
37.	Ki Mrad Khlaw	— (1991)
38.	U Pantah (Raid Nongkhrah)	— (1992)
39.	Ka nguh 'Lei Shillong & Lehniam Iewdub	— (1993)
40.	Ki Parom Paju	— (1994)
41.	Ka Raid Nongtluh bad ki 5Lyngdoh 5kum	— (1995)
42.	Ki Parom Hyndai	— (1996)
43.	Haba jingieit ka Rben	— (1996)

